

ఆంధ్రమిత్ర

ప్రతిది

న ము వ క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ నం. మార్చి నెల 28-వ తేది శుక్రవారము } సంచిక 3౦౧
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 28th MARCH 1930. } No. 301
శ్రీ శుక్లనామనవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ చతుర్దశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. బాణావుబొట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల కొరదొలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెంటుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గనుతగ్గించును
మరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే పెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

వంచకాప టిటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితో నజా సీసా 1-3 0-10-0
దజా 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 రంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ప్రభురోడ్డు, భీష్మ, బొంబాయి.

KARAMCHANDCHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

651

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అమృతాంజనం. యిందు ఏలగ్నము
ఏగ్రహము ఏకగ్రహమైనది మే ఫలములన్నియు ఆరించి
యంతయు మేమలగ్నములగాయును మిసలగ్నము ఆరించుట
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములతో నా
వ్రాయబడినవి. వెల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు లేదు.
ఆకెళ్ల వెంటుకాస్త్రి, నోపాలపురం,
105-2 కొత్తజేటపొన్న, నోదావరిజిల్లా.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటి మోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన
ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినవ తేలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు
సిద్ధముగా నున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

వి. న తే శ మొ ద లి యార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్తి)టరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజీనీరింగు వర్క్స్
ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్స్

ఆయిల్ ఎంజీనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు
నవి రేపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన
సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టు, సరసముగా యివ్వబడును. ముచ్చరాంపిల్లే వీధి, పెద్దనాయకన్ జేట్, మద్రాసు.
మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్ధర యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

68-2

మ ల య చ ం ద న ము

గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం ఉండనలైలం బొమ్మ 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
నుధాసారము, సవానికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వశాస్త్ర, రాయవరము, నోదావరిజిల్లా.

20-1

72

రాజమోహనపారాయలు
శ్రేష్ఠమయిన నువానగల తలనువా-

కలనోప్పి, మాడుపోటు, చుండ
ఆకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట
శిరోవేడిమి మొదలగువాటిని హరించి
మెదడుకు చల్లదనమును, బుడి బా
మును, కలిగించి వెంట్రుకలును నల్ల
పరిచి వృద్ధినిొందించును.
1 సీసా రు 1. 3 సీసాలు రు 2-10-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
వి. పి. పి. అంబేద్కర్, ఆయుర్వేదవమానం, కేరళేని, నెల్లూరు జిల్లా

రా జ మార్గ ము

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు ఆభ్యుదయమునకు
రాజమార్గము

కా మ శాస్త్ర ము

ఉచితముగ తెలుసుకూలితో సహాపంపబడును. మివిలాస
మును వ్రాయుడు:-
ఆ తం క ని గ్ర హ ఔ ష ధా ల య ము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును నుజించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధి జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

మద్రాసు మెడికల్ హాల్

గవర్నరు సచివాలయము, బెంగళూరు.

గవర్నరు యొక్క ఆదేశము

గవర్నరుగారికి రోజులలో ముందుగా

(1) ఈయందు సాక్షిగామును నివారించి మూలము జనుచున్నప్పుడు గలగు పోలీసు, మంట, చురుకును యింట్లోను

వ్యవహారము

(2) ఈయందు సాక్షిగామును నివారించి మూలము జనుచున్నప్పుడు గలగు పోలీసు, మంట, చురుకును యింట్లోను

పొడలకు తెలుము

(3) ఈ తెలుము తప్పిపోయిన గాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోలీసు, ఇంకను తొమర, గడ్డి, కర్పాటి

సంబంధములను నివారించి మూలము జనుచున్నప్పుడు

సంబంధములను నివారించి మూలము జనుచున్నప్పుడు

కొనును; ధరింపుడు; ఆనందింపుడు

పెద్దపురం శ్రీ లక్ష్మీ శిల్ప పార్శ్వరీలో

తయారగు శిల్పబట్టలు, చీరలు, కోటింగులు, వర్తింగులు వగైరా అతి చౌక.

చాలమన్నిక

హిందూ దేశములో ప్రతిమార్గములోను మా శిల్పాలు దొరుకును. కొనుగట్టుచున్నప్పుడు మా

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రాంతములను, శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప పార్శ్వరీ, పెద్దపురం తంబిలూరును (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)

మాన సొల్ల సి నీ మాత్రలు

30 మార్చి 0-10-0 (పది అంబాలు)

జల సులభము! (పోస్టు బిల్లులను ప్రత్యేకముగా) ఇంకను! కీరములో సులభముగా చేయవలసిన కలిగిడి

ఈమాత్రలు మేము వాడవలసినవిగా మారుచున్నాము. ఇందు ఆనేక విషయములు చేసినవి. అనుభవముగల కొందరు

అనుభవముగల కొందరు

అయినను వందల బహుమానము

వివరములను వెంటనే ప్రాయశః.

విద్యావగరచరిత్రము. 400 పుటలు, ప్రతి రూ 2-0-0.

మేనేజరు, విజ్ఞానపత్రిక, అనంతపురము.

తీరవ్యాపార చట్టము

భిక్షాగ్రాహకు యాదాస్తులు

సెలెక్టు కమిటీయొక్క యితర మెంబర్లతో కూడ, బా

భిక్షులయొక్క మూలములను ప్రత్యేకముగా భేదభావమును జూపు

సంపూర్ణముగా ఆచరణ సాధ్యముగాదని మేము నమ్మిన

నె 4 రు తప్ప తక్కిన ఎట్టి క్లాజుమీదనైన వ్యాఖ్య చేయుటకు

తీర వ్యాపారముయొక్క అవసరములను ఆవశ్యకమైనట్లయినట్లయితే

ఈ క్లాజుయొక్క ఆర్థము ప్రకారము గవర్నరు మెంటు

వారి అధికారము విధులు రెండు లేవనలు వారు జోక్యము కలి

విజ్ఞానపత్రికలో చూచినప్పుడు సమద్రతీరపు ఎక్కువ వ్యాపా

జాన్. ఎఫ్. సింక్స్.

డబ్ల్యు. ఎఫ్. సింక్స్.

సెలెక్టు కమిటీవారిచే సవరింపబడినట్లుగా భిక్షులలో

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

చాలమన్నిక అభివృద్ధిచెందు, యిప్పటి భిల్లు మొదట ప్రవేశ

న అసాధ్యమును లేదా అది ఎక్కువగా ఉజ్జాయింపు చేయ

జి. రైన్.

1929 వ సం॥ మార్చి 28 వ తేదీ.

సెలెక్టు కమిటీవారిచే సవరింపబడినట్లుగా భిక్షులలో

ఇండియా దేశపు సముద్రతీర వ్యాపారమును

ఇండియా దేశపు టోడలకు ప్రత్యేకముగా

సంగ్రహమును వ్యాప్తియును, ప్రారంభమును

1. (1) ఈ ఆక్టును 19 వ సంవత్సరపు [ఇండియా దేశపు

(2) ఇది బ్రిటిషు ఇండియా కంత్తము దేశమంతటినీ

(3) ఇది ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు-జనరల్ గారు

[అయితే, యీ ఆక్టు విషయమున హిజ్ మాజెస్టీగారి

నిర్ణయమును

2. విషయమునందు లేదా సంబంధముగల విధులమైన

(1) ఒక ఓడ, అది ఏడవ లేదా పేరిస్ తప్ప బ్రిటి

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

ఇండియాలోని యే యితర రేవునకు నెరవేరుచున్నప్పుడు

అయితే, ఇండియనుకానట్టి యే యితర మనిషి తరపుననే నను సరాసరిగాగాని పరోక్షముగాగాని ఓటునిచ్చు అధికారము చెటాయించ బడ వచ్చునని ఏదైన కంట్రాక్టు లేదా ఒడంబడిక ద్వారా లేదా యితర మార్గము ద్వారాటు జేయబడియుండినయెడల ఒక ఇండియనుకు యివ్వబడిన ఓటునిచ్చు అధికారము అట్లు ఆతనికివ్వబడినట్లు భావించబడ వలెను. మరియు, (4) మానేజింగు ఏజెంట్లు ఎవరైనను యెడల ఆతను ఇండియనుగా లేదా మానేజింగు (సిర్వాహు) ఫరము, ఏదైనపున్నయెడల, అది, 1. 2. 3. క్లాజులలో నిర్దేశింపబడిన మరతులను నిర్ణయించుబాపతు, బ్రిటిషు ఇండియా లో సంఘభూతము చేయబడి రిజిస్టరు చేయబడిన ఒకకంపెనీ లేదా ఒకకార్పొరేషను, భాగస్వామ్యము లేదా సంఘమునకు చెందిన అధికారపత్రము బడసిన ఒకడే అని అర్థము.

4. "లైసెన్సు" అను మాటకు యీ అట్ట ననుసరించి సముద్రతీర వ్యాపారము చేయుటకు జారీచేయబడిన లైసెన్సు అని అర్థము.

5. "ప్రకటన" అను మాటకు ఇండియా గెజెట్టునందలి ఒక ప్రకటన అని అర్థము.

6. "నిర్ణయింపబడగల" అను మాటకు ఈ అట్ట నను సరించి చేయబడుచున్నచే నిర్ణయింపబడగల అని అర్థము.

అయిసెన్సు పొందనిదే ఏ ఓడగాని సముద్రతీర వ్యాపారము చేయరాదు.

8. సముద్రతీర వ్యాపారము నిమిత్తము ఈ అట్ట నను సరించి అయిసెన్సు పొందనిదే ఏ ఓడగాని అట్టి కార్యమును చేయరాదు.

అయిసెన్సు చేయబడవలసిన ఓడలయొక్క టన్నేజీ మొత్తమును నిర్ణయించుట

4. (1) అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు-జనరలుగారు ప్రతిసంవత్సరము, అయిసెన్సు నిచ్చుట కుద్దేశింపబడిన లేడికి రెండు నెలల కంటే తక్కువకాని కాలమునకు పూర్వము, తన అభిప్రాయములో ఆ సంవత్సరముల సముద్రతీర వ్యాపారము యొక్క అవసరములకు అవశ్యకమైన మొత్తపు టన్నేజీయొక్క అంచనా ప్రకటన మూలముగా ప్రకటించవలెను. మరియు అట్టి అంచనా విషయమై అభిప్రాయముల తెలిసికొని అట్టి అభిప్రాయములు యే లేదిన అలోచనలోనికి తీసికొనబడునో ఆ లేదనినట్టి, లైసెన్సు దరఖాస్తులు యే కాలపరిమితిలోగా పెట్టుకొనవలెనో ఆ కాలపరిమితిని నిర్ణయించవలెను.

(2) అట్లు నిర్ణయింపబడగల లేడికి పూర్వము అందుగల యేవైన అభిప్రాయములను ఆలోచించినమీదట, అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు సముద్రతీర వ్యాపారము యొక్క అవసరములకు అవశ్యకమైన టన్నేజీ మొత్తమును నిర్ణయించి ప్రకటనమూలమున ప్రకటించవలెను.

అయిసెన్సులైన దరఖాస్తులు

5. (1) లైసెన్సులైన దరఖాస్తులు 4 వ సెక్షను యొక్క 1 వ సబు సెక్షను క్రింద నిర్ణయింపబడిన కాలపరిమితి లోగా పెట్టుకొనబడవచ్చును.

(2) అట్టి ప్రతిదరఖాస్తును నిర్ణయింపబడిన నమూనా లో వుండవలెను, మరియు అది, ఏ ఓడ విషయములో దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడినదో ఆ ఓడ ఇండియా దేశస్థులచే పరిపాలింపబడిన ఓడ అను విషయమును తెలుపునట్టి దరఖాస్తు దాఖనిచే సంతకము చేయబడిన ఒక ప్రమాణపత్రమును అట్టి ప్రమాణపత్రక సరియైనదా కాదా అను విషయమై అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరు-జనరల్ గారు తృప్తిపడుటకై నిర్దేశింపబడగల వివరములనున్న కలిగియుండవలెను.

లైసెన్సులు

6. (1) దరఖాస్తులను ఆలోచించిన మీదట అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు-జనరల్ గారు ఇందు నిలుతర్వాత 7 వ సెక్షనులోని మరతులను లోబడి, నిర్ణయింపబడిన నమూనా లోను నిర్ణయింపబడిన మరతుల ననుసరించియును 4 వ సెక్షను యొక్క (2) వ సబు సెక్షను ననుసరించి నిర్ణయింపబడిన టన్నేజీకి అధికముకాని మొత్తము టన్నేజీ గల ఓడలకు లైసెన్సులను జారీచేయవచ్చును.

(2) ఒక లైసెన్సు అది యే సంవత్సరమునకు జారీచేయబడునో ఆ సంవత్సరమునకు మాత్రమే చెల్లదగియుండవలెను.

(3) ఒక లైసెన్సు జారీచేయుటకు పూర్వము, అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు, దానికై దరఖాస్తు చేయు మనిషిగద్దనండి, లైసెన్సు తాలూకు మరతుల ప్రకారము జరిగించుటకు ఏబదివేల రూపాయలకు మించని అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు-జనరలుగారికి యుక్తమని తోచునంత జామానను కోరవచ్చును.

ఇండియనుల పరిపాలనకు లోబడిన ఓడలకు లైసెన్సులను జారీచేయుట

(1) ఈ అట్ట ప్రారంభమైన తర్వాత మొదటి సంవత్సరము విషయములో సం॥ నెల 1 వ లేదిన ఇండియనుల పరిపాలనలో నుండినట్టియు లైసెన్సులకు దరఖాస్తులు అంది యుండినట్టియు బాపతు ఇండియనుల పరిపాలనలోపున్న యా వత్తు ఓడల విషయములో లైసెన్సులను జారీచేయవలెను.

(2) రెండవ, మూడవ, నాల్గవ సంవత్సరముల విషయములో 5 వ సెక్షనుయొక్క (2) వ సబు సెక్షను ననుసరించి సదరు సంవత్సరమునకు నిర్ణయింపబడగల మొత్తము టన్నేజీలో క్రమముగా విడివిడిగా రెండు భాగముల, విడివిడిగా భాగముల, విడివిడిగా నాలుగు భాగముల మొత్తపు టన్నేజీవరకు ఇండియనుల పరిపాలనలోబడిన ఓడలకు లైసెన్సులను ప్రత్యేకించవలెను.

(3) నాల్గవ సంవత్సరమునకు తర్వాత ప్రతిసంవత్సరము విషయములో ఇండియను పరిపాలనలోని ఓడలకు మాత్రమే లైసెన్సులను జారీచేయవలెను.

అయితే, ఇండియనుపరిపాలనలోనుండు ఓడవిషయమున లైసెన్సుకొరకైన ప్రతి దరఖాస్తు ఆలోచించబడినమీదట, లైసెన్సు ఇవ్వబడిన ఇండియనుల పరిపాలనలోనుండు ఓడల మొత్తపు టన్నేజీ (2)వ సబు సెక్షను ననుసరించి ఇండియనుల పరిపాలనలోని ఓడలకు ప్రత్యేకించబడిన లైసెన్సులయొక్క టన్నేజీకి రెండవ, మూడవ లేదా నాల్గవసంవత్సరమునకు తర్వాత ఏసంవత్సరమునైన అది నాల్గవ సెక్షనుయొక్క (2) వ సబు సెక్షనుచే నిర్ణయింపబడిన టన్నేజీకి తక్కువగా నున్నప్పుడు ఆతగ్గదల ఇండియనుల పరిపాలనలో ఓడలుకానట్టి యితర ఓడలకు లైసెన్సులను జారీచేయుట మూలముగా భర్తీచేయబడవచ్చును.

అయిసెన్సు లేని ఓడలకు పరిమితి నిచ్చు అధికారము

8. అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు:—

(ఎ) బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఎట్టిరేవునుండియైన లేదా ఎట్టిరేవునైన లేదా యేరెండురేవుల మధ్యనైన సముద్రతీర వ్యాపారముచేయుటకు లైసెన్సుపొందిన ఓడ యేదియు అందు బాటులో లేనట్లున్న లేదా లైసెన్సుపొందిన ఓడలచే నిర్వహింపబడగల సహాయము చాలినంతగా లేనట్లున్న మరియు (బి) ప్రజాక్షేమము నిమిత్తము ఈవిషయమై చర్యతీసికొనుట యుక్తమనినట్టి తృప్తిపడినయెడల అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు పర్యటించి ఇచ్చింపబడగలట్టి మరతులను లోబడి 8 నెలలకు మించనికాలమునకు సముద్రతీర వ్యాపారము చేయుటకు లైసెన్సు పొందని ఓడలకు నిర్ణయింపబడిన నమూనాలో పరిమితులు జారీచేయవచ్చును. మరియు ఆపరిమితులు అనుబంధ నందు కాలపరిమితిలో అట్టిపరిమితులు జారీచేయబడిన ఓడకు 8 వ సెక్షనులో యేదియున్న అది వర్తింతు.

శిక్షలు

9. 1. ఎ. 8 వ సెక్షనుయొక్క నిబంధనలను ఉల్లంఘించు ఓడయొక్క సోదరుడైన అధికారపత్రమును పొందిన, ఏజెంట్లు అయిన లేదా దానిమీద అధికారముగల లేదా దానిని తన స్వాధీనమునందుగల, లేదా బి. లైసెన్సుయొక్క మరతులను ఉల్లంఘించుట లేదా సి. లైసెన్సులైన దరఖాస్తునందలి ఒక అసత్యమైన ప్లేటుమెంటుక్రింద లేదా అసత్యమైన ప్రమాణము క్రింద, అది అసత్యమైన దని తెలిసియు సంకేతముచేయు, ఏ మనిషియైనను ఆరూపణములకు వ్యాపించ గల విశిష్టదుతోను లేదా పదివేల రూపాయలవరకు వ్యాపించగల జరిమానాతో లేదా యీరెండింటిలో శిక్షింపబడ వలె యుండవలెను.

2. 1. వ సబు సెక్షను ననుసరించి శిక్షింపబడగలయుండు మనిషి, ఒకకంపెనీ, కార్పొరేషను, భాగస్వామ్యము లేదా సంఘముగా నున్నపుడు, దాని తాలూకు నిర్ణయించు సంబంధించిన యే నెట్టిరేవు రైల్వేలేదా ఇతర అగ్గిసరు లేదానుడి ఆసబు సెక్షనుచే నిబంధింపబడినట్లు తనకు తెలియకుండ లేదా తనకు సమ్యక్తలేకుండ యీరేవును చేయబడినదని తాను రుజువుచేసి వనే తప్ప శిక్షింపబడగల యుండవలెను.

అయిసెన్సులను రద్దుచేయుట

10. 1. అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఒక లైసెన్సుయొక్క మరతులు ఉల్లంఘింపబడినవని లేదా అసత్యముప్లేటుమెంటు లేదా అసత్యపు ప్రమాణపత్రముల ఒక దరఖాస్తుపైన ఎట్టిలైసెన్సు అయిన యివ్వబడినదని తృప్తిపడినయెడల అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఆ లైసెన్సును రద్దుచేయవచ్చును.

అయితే అట్లు రద్దుచేయకుండుటకు కారణమును కనబరచుటకు ఆలై సెన్సును పొందిన మనిషికి అనకాళ వివ్వబడిననే తప్ప లేదా అవిషయమై 9 వ సెక్షను 1. వ సబుసెక్షను (2) క్లాజు లేదా (సి) క్లాజుక్రింద ఒకసేరయనకై శిక్షింపబడియుండిననే తప్ప లైసెన్సు యేదియును రద్దుచేయబడరాదు.

2. ఈ సెక్షను ననుసరించి లైసెన్సు ఏదైనా, దాని యొక్క మరతులను ఉల్లంఘించిన కారణమున రద్దుచేయబడినపుడు, 6 వ సెక్షను 8 వ సబు సెక్షను ననుసరించి అట్టి మరతులను జరిగించుటకు పుచ్చుకొనిన ఎట్టి ధరావరు అయిన పూర్తిగాగాని లేదా దానిలో ఒక భాగముగాని దండుగక్రింద తీసికొనబడునట్లు అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరుజనరలుగారు ఆజ్ఞాపించవచ్చును.

విధులను చేయుటకైన అధికారము

11 1. ఈఅట్టయొక్క కార్యములను జరపు నిమిత్తము అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరుజనరలు గారు విధులను ప్రకటనద్వారా చేయవచ్చును.

2. ప్రత్యేకముగను మరియు నైన చేప్పబడిన అధికారముయొక్క సాధారణ అధికారమునకు భంగము లేకుండగను అట్టి విధులు ఈక్రింది యావద్దు విషయములకుగాని, లేనా అందలి యేదైన విషయమునకుగాని రేపర్మాటు చేయనవచ్చును. అవి యేవనగా:—ఎ. లైసెన్సులొసంగు నమూనా.

బి. లైసెన్సు ఇవ్వబడిన ఓడ నో మరయేమీద చార్జరు యివ్వబడవచ్చునో ఆమరయేమీద చేసిన లైసెన్సులయొక్క మరతులు:

సి. లైసెన్సులకుగాను చేయబడు దరఖాస్తులు యేవిధముగానున్న ఏ నమూనానున్న ఉండవలసిన ఆవిధమును ఆ నమూనా యును.

డి లైసెన్సులైన దరఖాస్తులలో ఉండవలసిన వివరములు, మరియు.

ఈ. పర్మిట్టుయొక్క నమూనా.

(3) 1 వ సబు సెక్షను ననుసరించి చేయబడు ప్రకటన యేదియైన, అది చిట్టగా ఇండియా-దేశపు రెండు కాసన నిర్మాణభల యెటులకు ఉండునోనును దాని చిట్ట అట్లు ఆ సభలయెడుట వుంబడిన దనులను తర్వాత ముప్పదిదిన ములలోగా కూడు ఆ రెండు సభలలో ఏ సభచేగాని ఆమోదింపబడగల ఆచిత్తును సంబంధించిన ఏదైన తీర్మానమును ఆ లోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఆలోచనలోనికి తీసుకొనుచుకును, చేయబడరాదు.

పల్లికు ఓడలు వివహాయంపబడుట

12. హిజ్ మాజిస్టీగారికి చెందిన, లేదా గవర్నమెంటుకు చెందిన, లేదా యేదైన విశేష రాజుకు లేదా దేశమునకు చెంది ఆ రాజునకు లేదా దేశము విషయమై లాభమునకు గాక యితర విషయమై ఉపయోగింపబడు, ఓడలకు ఈఅట్ట వర్తింపరాదు.

తూ.

13 ఈ అట్టలో పున్న యేదియును, 1928 వ సం॥పు ఇండియా దేశపు వర్తకపు టోడల అట్టయొక్క నిబంధనలలో చేరికగా ని విరూధముగా నున్నట్లు ద వింగవలదు.

యస్. సి. గుప్త,
లెజిస్లేటివు అండ్ పబ్లిక్ రిలేషన్స్,
ఫార్ము సెంటు బార్డర్ గెజెటు.)

శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంతమునందలి గ్రంథములు

ఆచార్యనూక్తిశుక్తావళి - సంబూరి	3 8 0
కేశవాచార్య విరచితము	
దివ్యదేశ మార్గదర్శిని	0 8 0
ద్రావిడ గ్రంథములు, తెలుగులిపి	
శ్రియఃతిప్పడి - మంత్రత్రయవివరణము	0 2 0
ముదలాయిరంగి, యిందు ఒక్కొక్క	
వదియందు విషయములు సంతే	0 12 0
సముగా చేర్చబడి యున్నది	
కిత్తనుబైలము.	
తత్వనిరూపణమ్ - ఇది వాదికేసరి	
శ్రీ మణవాళ జీయర్ సాయిం	0 8 0
చినది.	
ఉపదేశరత్నమాల	0 4 0
పరమార్థప్రకాశము	0 6 0
తత్వపదవి	0 10 0
తత్వత్రయము - విల్లలోకాచార్యులచే	2 0 0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో,
ఆనంద ముద్రకాలయము, మద్రాస్.

విజయనగరం
డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య
లీవరు అందు స్ప్రీన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు వైద్యులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను.
నెం. 27, మాధవమెకమాళ్ కోయల్ వీధి,
మైలాపూరు మద్రాసు.

శారదానవలలు
10 వేలు ఉచితము-కడునపుపుట్టించును
యానల 10 వ లేడిలోగా ఆ జ్ఞాప్తాపు సంపునాకి
ఎ. సాంబశుగార్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేషన్ చేయబడినది)

ఈస్టర్ నెలవులు

1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 11 న తేదీ మొదలు 31 వ తేదీ వరకు 1 వ, 2 వ 3 వ తరగతులకు యీ రైలు మార్గమునందు పయనము చేసేటట్లు యీ క్రింద నుదాహరింపబడిన యీ నియమముల మేరకు యివ్వబడును.

ఒక స్టేషను నుండి రానుపోను రెండు ప్రయాణములకు మరియు స్టేషన్లు 11 1/3, 3 వ తరగతి వార్తా (3 వ తరగతి 100 మైళ్ల పైగా మొదలుచూచి తీయబడును)

ఒక స్టేషన్ నుండి మరియు స్టేషన్లకు పై కనిపించునట్లు 100 మైళ్లు గాని లేక 100 మైళ్లకు పై 101 మైళ్లకు పైగా మైళ్లు వరకు పయనము చేసిన గాని యివ్వబడును.

ఈ రిటరన్ టికెట్లు 1930 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా ప్రయాణము పూర్తి చేసి కొనుటకు ఉపయోగించ వచ్చును.

పై మేరకు చౌక యైన టికెట్లు ఇతర రైలు మార్గముల మీదుగా నేరుగా పోవు బడ్డెనుకూడ యివ్వబడును.

యందుచూచి వివరములు పలయునెడ స్టేషన్ల వద్ద టికెట్లు అమ్మకొల విచారించిన తెలియనగును.

చౌకయన రానుపోను లోకల్ టికెట్లు 3 వ తరగతికి మద్రాసు నుండి రాయచూరు మార్గమునకును, మద్రాసు నుండి చాల్సేరు మార్గమునకును పోవు మొదలు బండికి 1 వ తరగతి 2 వ తరగతి వారి నేపథ్యములకు పై కనిపించునట్లు మార్గములకు యివ్వబడును.

1 వ 2 వ తరగతి గల రిటరన్ టికెట్లు గలవార్తాకు పలయునెడ వారికి చౌటు రిజర్వేషన్లు అంగీకరింతురు. ఇట్టి టికెట్లు కలిగినవారు యుక్తమైనయెడల వారు తమ ప్రయాణములో 1, ఇక పైని స్టేషనులలో పోవునప్పుడుగాని, మరల తిరిగి వచ్చునప్పుడుగాని ఒక మార్గములో ఒకసారికి పైగా ప్రయాణము సాగించవలెనట్లు దీని మరల ప్రయాణ మొనర్చ వచ్చును.

3 సం॥రములకు పైగా 12 సంవత్సరములలోపు గల పసి వారికి సకముచార్జి అంగీకరించబడును.

యాత్రికులకు పన్ను ఎప్పుడెప్పుడు విధింపబడునో అట్టి ఫలములకు మామూలు చార్జీతో కలిపి కొనవలయును.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ్వం వరున్

మ్యాన్ ఛార్జింగ్ జ్యూలర్స్

డయిమండు మచ్చెంటు, కమిషను యేజంతు, అందు కెట్టర్.

మే నే జరు

ఎమ్. సత్యనారాయణాచారి

8 కాశీ శైలిపిథి

మద్రాసు.

విజయం కావలెను 41

తలనొప్పి, యికాపుయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, వంటినొప్పి మొదలగునాధులకు ఒక తుణుములో పొగొట్టగల ఖ్యాతి కలిగిన "బామా తైలమునకు" సమమును మందు చే రేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. టుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూచుడు.

అమర్ చెందు. శోభా చెందు.
ఇంగ్లీషు మందులు పలనరకులు నల్పారిక్, నైట్రిక్, మొర్రాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారములు,
63 నెం. నైనప్పనాయునిపిథి, మద్రాసు.

మద్రాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(28-3-30)

నేడు జులై దినములు

ఇరువిధి గజముల పీస్ ధరలు
కొరికం ముల్లు:—ముంగిసమాచు 22 X 22 (బి) రు 7-12-0
సాధారణకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 7-6-0 సాధారణకము రు 6-10-0 "ఇంజను" 22 X 22 (బి) రు 7-5-0 సాధారణకము రు 6-7-0
చలన:—ముంగిస 22 X 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యకము రు 8 0-0 "సింహము" 22 X 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము" 22 X 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యకము రు 7-1-0
అనుముల్లు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 10-12-0
జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ గో "9000" రు. 12-2-0.
9041 (నెట్) రు 10-1-0, 30 (నెట్) రు 8.

నూలు:—40 నెంబరు (నీవు 5 పా కట్టులు) బూట్ రు 4-15 0
30 నెంబరు (కొంగ) చలన 6-5-0 ("ఎనిటి క్లెట్") రు 5-18-6
వసున (నాగకన్యక) రు 5-12-0 చలన (గుడ్) రు 6-1-0 చలన (గ్రడ్డెండా) రు 5-18-6 వచ్చునట్లు (ఎట్ట) రు 7-4-0
టి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాన్ రు 8-4-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కలర్ బాల్ రు 10-4-0. నెయిటి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడక తైర
టి (ఎట్ట) "పాట్టెలకట్టు" మార్కు

3 దుదుకారము రు 7-14-6 ఎడ్డుగడియారము రు 7-7-0

పాల్లములు రు 7-8 0

కెన్సిల్స్ రు 7-12 0

సిరాబుడ్డి రు 7-11-0

కెల్ల "కొండా" రు 9-2-0

ఇండియా ట్రిబునియూమాల్స్ కెల్ల రు 9-0-0

2/84's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 11-8-0

ఇక్రడికేటులు—(డిట్ మేన్) రు 289-0-0

డిట్ (క్రూసాండ్) రు 227-8-0

రాగిరకు రు 827-0-0

డిట్ రు

మొలకపా నెల:—

గిల్ గో-పాస్ ("చెయ్యి") రు 11-2-0

జర్మన్ "ప్లాగ్" రు జర్మన్ "లబర్" రు 9-8 0

కె. కె. రిమూటెయింగ్ ధర:—

కావా "కెడి" రు 25-4-0, ఫిబ్రవరి 25-4-0, మార్చి

రు 25-6-0 ఏప్రిల్ రు 25-8-0

జేరు నెనగ నూనె:—పిచాలలో రు 92.

అముదము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 90.

పదును చేసినతోలు రు 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) "అఫ్ కండ్లెస్" రు 0-12-9 టు 0-18-6

" (కేలి) " రు 1-0-8 టు 1-1-0

" (7-9) కెనగూర్పు రు 0-18-6 టు 0-15-8

" (కేలి) రు 1-0-9 టు 1-1-6

" 8 1/2 టు 8 1/4 కెనగూర్పు రు 0-18-7 టు 0-18-0

" (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-8

" (7 టు 7 1/2) పిలార రు 0-14-0 టు 0-14-6

గీడితోలు రు 0-9-0 టు 0-9-7

కేమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-8

కేమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8

తోలు (పదును చేసినది) "ప్రెయి" రు 2-5-0 టు 2-7-0

మేక " " "మిడియము" రు 2-2-0 టు 2-4-0

గొట్టెతోలు " " "ప్రెయి" రు 2-7-0 టు 2-9-0

" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-8-0

" " "మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-2-0

కెనగకాయలు

"మిమ" రకము 581 ఫ్రెంచిరకులు గల

బాడన 1-కి రు 42-4-0

కొమ్మగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 89-4-0

మండి బంగారముల ధరలు

పవరను 1-కి (బోకుధర) 18 11 0

" " (చిల్లరధర) 18 11 8

బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీషు బార్) 21 14 0

బంగారు తులం 1-కి (మింటు బార్) 21 10 0

నెండి బార్ 100 తులములు కెడి 55 8 0

నెండి తులం 1-కి 0 9 6

జాబులు

భక్తులకు విజ్ఞప్తి

శ్రీ మద్యటార్గా శ్రీత్రయందును తిరువాలంగాడు అనుగ్రామమున యాయేసిలు నెం 2 తేదీ బ్రహ్మాత్మము ప్రారంభమై 6-4-30 తేదీ రాత్రి వృషభరాహున సేవయు 8-4-30 తేదీ శ్రీ సచ్చిదానంద రాజయోగిస్వామిలవారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడి, జరపబడు రథోత్సవమును 10-4-30 తేదీ రాత్రి అభిలాంఢకోటి బ్రహ్మాంధ నాయకులైన శ్రీ రత్నసభాపతి శ్రీరస్వామివారి అభిషేకమును సప్తపద మహోత్సవమును 11-4-30 తేదీ శ్రీ నటరాజస్వామివారి అనుగ్రహదర్శనము జరుగును గాన భక్తకోటి యావన్మంది విచ్చేయ ప్రార్థన. ఒక భక్తుడు.

ఆంధ్రనాయకుల కొకసూచన

ఆంధ్రదేశమునందు వుప్పు సత్యాగ్రహము సలుపుటకు అయిదు ప్రదేశములు గలవు అన అయిదు జిల్లాలందు తయారు. జేయవచ్చును. ఆంధ్రదేశ మిందు ప్రతిజిల్లావారును తమతమ జిల్లాలయందలి సమద్రతీరమునం దేర్పాటు చేయుదురని పత్రకల, మూలమున చెలియుచున్నది.

అందు గుంటూరు జిల్లాలలో సమద్రతీర ప్రదేశములు చాలవుండెను. అందు లేపల్లె తాలూకాలో నిబంపట్టణమున్నది. కిని చాలసీలుగానుండెను. అటకొన్ని దినముల ప్రస్తుత ప్రభు. త్వమువారు వుప్పుకొట్టాల్సినట్టి వుప్పును తయారుజేసియుండిరి. ఇప్పుడాకొట్టారు అంతరించినవిగాని తత్ప్రదేశములమనకు చాల సీలుగానుండెను గాన నాయకులు దయయుంచి 28-3-30 వ తేదీన గుంటూరునందు జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభలో యీవిషయ మాలోచింప వలయునని నేమచున్నాను.

కూచిబొట్ల ప్రభాకరశాస్త్రి,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులు.

విజయనగరం తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయసంఘ తృప్తియమహాజనసభ

ఈసభ తే7-30-30-ని పొందూరు (వివాహపట్టుం జిల్లా)లో విజయనగరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు మి||రా||శ్రీశ్రీపూస పాటి లక్ష్మీనరసింహరాజావారి అధిపత్యమున జయప్రదముగ జరుపబడినది.

సమావేశమునకు ఉపాధ్యాయులు, తాలూకాబోర్డుసభ్యులు విద్యాకాఖాధికారులు, గౌరవనీయులగు పుర వాసులు వెళ్లొండు విచ్చేసిరి.

చీపురుపల్లి బోర్డుకున్న తప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులును, అవ్వనసంఘాధ్యక్షులును అను మి||రా||శ్రీ కొత్తపల్లి నూర్యనారాయణపంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు సభ్యులను ప్రేక్షకులను సమచిత సత్కారముల వాదించిరి. ఈ అవ్వనసంఘమువారిని పొందూరు గ్రామవాసులును, త్యాగ కీలరులకు అను వర్తకశిఖామణులు సర్వవిధసహాయసాను భూతులతో సంతృప్తుల గావించిరి.

సభ ఉదయం గం||8 లకు సమావేశమయ్యెను. అవ్వన సంఘమువారు బ్యాండు మేళములు, స్వచ్ఛంద సేవదళము మున్నగు ఎదురుకోలు సన్నాహములతో సభ్యులను సభా మంటప ముఖద్వారమునకు తోడ్కొనివచ్చి వేదవిహితాశీర్వాదములతో సేవలుజల్లి సభారంగము నలంకరింపజేసిరి. ప్రవచారన జాతీయగీతము, నీరాజము, స్వాగతపద్యములు, జరిగినవి స్మృతు అధ్యక్షులవారిని కర్పూరపుష్పమాలలంకృతులంజేసి సభాసీనులగావించి, అవ్వనసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము చదువ బడినది.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రాచీన విద్యావిధానమును, అప్పటి గురువుల గౌరవాధికమున ప్రస్తుత విద్యా విధానమును, ప్రస్తుత ఉపాధ్యాయుల హిసాబిని, తన్నివారణోపాయములను సహజ సరళ గాంభీర్యభావప్రకటనలతో ఉపాధ్యాయవర్గమునకు నూతనోత్సాహోత్తేజముల గలిగించిరి.

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి యొక్కయు, అధ్యక్ష కార్యదర్శుల యొక్కయు ఎన్నికలు జరిగి విషయనిర్ధారక సభాసమావేశముతో సప్తటి సభ ముగింపబడినది.

మరల మధ్యాహ్నము గం||3, 3.30 సభ సమావేశమై ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి మొదలగు పెక్కు విషయములను గురించి తీర్మానముల గావించిరి.

అధ్యక్షకాంతోష్ఠసన్యాసము, ఉపాధ్యాయుల విజ్ఞప్తి, జాతీయగీతము, కృతజ్ఞతాపూర్వక అభినందనశతకములతో సభ ముగించబడినది.

గోరుగూతుల లక్ష్మీనరసింహం,

సంతకవిటి.

రాజమహేంద్రవరములో

బహిరంగసభ

29-3-30 శనివారము శ్రద్ధానందఘాటు ౧^వ

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు 29-3-20
తారీఖున రాజమండ్రి విచ్చేయుచున్నారు.

29-3-30 శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీ
ధానంద ఘాటులో నువ్రసిద్ధ దేశభక్తులగు బులుసు సాంబయ్య
య్యి, డా॥ కుబ్రూర్లయ్య, వాన్నేటి సత్యనారాయణ, కళా
వేంకట్రావు, మొనరిగంటి తిరుమలరావుగారు ప్రస్తుత రాజ
కీయపరిస్థితులను గూర్చి ఉపన్యసింతురు.

ది 29-8-30 శనివారము మధ్యాహ్నము చెండుగంటలకు
జమహేంద్రవరములో రా. సి. వె. రామారావు గారి మే
డమీద తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ సమావేశ
మగును. ఈసభకు ఆంధ్రరాష్ట్ర నాయకుడగు దేశభక్త కొండ
వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ
కార్యదర్శియగు మ. రా. శ్రీ అయ్యదేవర కాలేశ్వరరావు
పంతులుగారు విచ్చేయుదురు. దేశభక్తుడును, కాలేశ్వరరావు
గారును కూడ బహిరంగసభలో ఉపన్యసింతురు.

బహిరంగ సభకు శ్రీ పురుషు లెల్ల కు విచ్చేయ
ప్రార్థితులు.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు,
కార్యదర్శి, నగర కాంగ్రెసుసంఘము.

దేశీయ పార్థన సమాజము

ఈ సమాజపు 18వ వార్షికోత్సవము రేపుమొదలు రెడైన
ముఖ్యమదరాసులోను పెరంబూరులోను జరుగును.

రేపు ఉి 8గం చాకలపేటలో వావిళ్ల వారి ముద్రాల
యమున ప్రాతఃకాల సంకీర్తనము దైవప్రార్థన జరుగును.
సాయంకాలము 6 గంటలకు పచ్చయ్యప్ప కాలేజి ఇంటర్మీడి
యేట్ గ్యాలోరీ రూములో మహాసభ జరుగును. దివాకరుబా
దూర్ టి. మునిస్వామి నాయుడుగారు టి. ఎ. టి. ఎల్. ఎం.
ఎల్. సి. మహాసభకు అధ్యక్షత వహించెదరు.

సి. ఎస్. శ్రీనివాసాచారి యల్. ఎం. ఎ. భక్తిప్రచారము దాని అభివృద్ధి అనువిషయము నుపన్యసించెదరు. ప్రార్థన జరగతి విద్యార్థులకు యోగ్యతాపత్రములును బహుమతులును ఇవ్వబడును. వార్షికపూర్ణోత్సవము చిదువబడును. అదివారము పెరంబూరిలో బీదలకు అన్నదానము, సోమవారము సాయం కాలము 6 గంటలకు పెరంబూరిలో రాఘవాచారివీధి 19 నెమున ప్రార్థనసభ జరుగును. స్త్రీపురుషులెల్లరు వయచేయు బ్రార్థితులు.

మునీశ్వరయ్య,
కార్యదర్శి.

వందేనీ ఆహారము

దేశము మహాసందిగ్ధస్థితిలో నున్నదని సంతాపముచేసేచేయవలెనని కుతూహలపడు దేశోద్ధారకలకు యేవిధమైన సమ్యక్ముగాని ఆపకావ్యవహరమందు యున్నయెడల అట్టివారు యీక్రింది సంతకముదారు కార్యాలయములో మధ్యాహ్నము పనకొండు మూడు ఘంటల మధ్యను రాజమహేంద్రవర పురములో యినీసుపేట మెయినురోడ్డునయున్న 18/255 మేడల్లో కలుసుకొని అగ్ని స్పర్శకాని జేయకగ, కొబ్బరి, ఆరటి, బొప్పాయి ఫలములతో రోజుకు ప్రస్తుతము చెండు ఆణాలకు మించి ఆహారము తినీకొనువార్గము నాలగు రోజులకు తక్కువ యెనిమిది రోజులకు యెక్కువకాని కాములతో తెలుపబడును. అట్టి అభ్యసకాలములో ప్రమాదము రాకుండుటయూ క్రమేణా ఏవిధమైన ఖర్చులేక ఆహారపదార్థము అఖండమున ప్రమాదాయముగని సృష్టికొనండి యితర ప్రాంతోజి తీసికొని నీచించు విధానమును తెలుపబడును. ఇదిగరకు దేశసేవ చేయగలిగినవైన మొదటిజనను తయారుచేసి పల్లెటూరులకు వెళ్లి ప్రబోధము నంది అచ్చటి ప్రజలను సంబోధి, బహుళులకు ఆహారపదార్థముల నిమిత్తము పోషుండ చేయగలందులను పంపిణీయ బడినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆధిపతిగాను పై శ్రతకులను బాహుళముగా ప్రజాకు తెలియజేయగలగునగు వారి అమూల్యమైనట్టియూ వ్యాప్తి కలిగిన పత్రికలో ముద్రించుటకు కోరుచున్నాను.

బొల్తాపాళెం సుందరశోభాపాఠము.

అపక్వ కాకాచారాద్వైత సిద్ధాంత గ్రంథక ర.

జ్ఞోరి శేషులైన కుమ్మమూరి లక్ష్మీనారాయణగారు

వీరు బాపట్ల తాలూకా యిటుకంపాడు గ్రామములో జన్మించి గుంటూరులో ఇంక్విజిషియస్ సెన్యరింగిరి ఎఫ్. ఏ పరీక్షను చదువుచున్న కాలములో వీరికి రెడీమైడ్ కార్యములు దుత్సాహము కలిగి తమ జీవితము నట్టిపనులయందే గడపవలె నని నిర్ణయించుకొని చివరము సహియము మానుకొనరి.

సాంఘిక సదస్సు రంగా ప్రయత్న ములందును విద్యావ్యాప్తక ప్రయత్న ములందును రాజకీయోద్యమములందును ప్రముక్తము ముగ ప్రవేశము కలుగజేసికొని దేశాభ్యుదయమునకై తమ శక్తి కొలదిని పాటుబడుచుండిరి.

గుంటూరు జిల్లా చాపట్ల తాలూకా పేటపాలెములో
 గవవంతులగు వైశ్యబృందమువారును సేతపసులందు నిపుణులైన
 వేపపేలు దేవాంసులను నివసించుచున్న ఈ అనుచారులకు విద్యా
 భ్యాసమునకు తగినయేర్పాట్లుచేయు పాటియైనను ప్రభోధము
 లేనికాలమున శ్రీ లక్ష్మీకారాచార్యులు ఆగ్రామములో స్థిర
 నివాసులై ప్రజాసద్బోధించియు, ప్రభుత్వమువారి విద్యాకా
 భోదోక్తిల నాశ్రయించియు చెన్నపురిలోని శ్రీ మత అశ్వ
 న్నకెటిగారు మొదలగు సుదారమనస్కులగు పండితులగుల
 సహాయమున సామ్యసంపాదించియును ఒక లోయర్ శెకండరీ
 పాఠశాలను స్థాపించి కొన్ని సంవత్సరములు దానిని వారే జరు
 ప్రదముగ సాగించిరి. ఆకాలమున జాతీయవిద్యాభివ్రాసము మన
 మందలను లోలో ఆంధురంపలేదు అంగ్లేయ విద్యాభిమానమే
 హెచ్చుగానందుటచేతనే ఆవిద్యావ్యాపకమునకై ఆయన ఇట్టి
 కృషిచేసియుండెను. ఇప్పటికిని ఆపాఠశాల పేటపాలెములోని
 ప్రముఖుల యజనాస్మృత్యుక్తింద సాగించబడుచున్నది.

పిమ్మట క్రిలిశ్మీనారాయణాదు రాజకీయోద్యమమున
జేరి గుంటూరునుండి కా. గ్రెగోరియన్ పక్షమున సంచార
కార్యదర్శిగా జనుటలో ప్రబోధము గావిచియు చందాలు
పనులుచేసియు రెవరినీలను శాస్త్రముగ నిర్వహించుచుండిరి.

కొన్ని సంవత్సరములకు జాడ్యులకి కొలువులేలే శరీర
దౌర్బల్య మేర్పడిన దున రాజకీయమున పాల్గొనవల
నందుకు విగ్రహమొడచువారు

వారిని చిన్నతనమునుండి నే నెఱిగి యుండుటయేగాక నా యదృష్టవశాత్తూ వారి ప్రేమనిష్ఠాపములను గూడ బడయు గలిగితిని. నాకంటె వారు మిక్కిలి చిన్నవా రయ్యును వారి స్వతంత్ర జీవితాభిలాషయును, దేశహితైక కార్యదీక్షయును వా హృదయము నాకర్షించుచుండెను కావున వారి యకాల మరణము నాకు మిక్కిలి సంతాపము గావించుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగముల నాపింపక దారిద్ర్యము వైరము ఓర్పుకొని చేరవైనట్లు దేశసేవ యొనర్చి వారు కృతకృత్యులను ధన్యులు నగుటయేగాక దేశముయొక్క కృతజ్ఞతకును పాత్రులై రనుటకు సంతయునులేదు. పరమేశ్వరుడు వారి ఆత్మలకు శాంతి గలిగించు గాక!

గుంటూరు } కొండ వెంకటప్పయ్య.
25-3-31 }

“అర్థమహితామణులు కొకనునవి”

తెలుగు తెలిసిన ప్రతిస్త్రీగర్భమును మరల మరల పరిశీలించిన ముఖ్యుడు పెక్కు దివ్యబోధలతో విరాజిల్లు గ్రంథ రాజము. ముద్దులుచూట గట్టు డెంచు మార్పు, ప్రతి 0-1-6 తపాలు బిళ్లలంపి, బడయనను. “ఆంధ్రదినపత్రికా” నడువగుల కొలువ 250 ప్రతులు వీరలుపబడినవి.

“వ్యాసభూటీరము” — మేలుపాక,

యలమంచిలివర్గము, (విశాఖపట్నంజిల్లా).

వరిబీజమునకుమరియు

అపరంపర నాటక సంగీత కుండవలది జన్మించి
యెంతకాలమును బెడన్పును మదియను
నాటక వాని, డాన్సు ను సెలవి ననులకు గుడి
ముఠా పనియే డలమి నామ్ము ముద్రా లు
బ్రెదము నేనా రు 4 0 0 వి. పి. ఖర్చు వేరు
డాక్టర్ రత్నంబ్ర దత్తు, మెడికల్ డి.
వ-దుబర

పోతన ప్రశంస

(శ్రీకృష్ణకుమారాచలం, కొల్హాపురము)

పరమపరిశ్రాంతిని భాగవతము రంగమహా గదా
 సరిసకలైష్టసార మంగనగ్రహమైన మహానుభావులం
 దకు పరిమింప భక్తిమయి, దాకవిసత్త్వము డైచెలంగె బమ్మైర
 కులవాగ్ధి నంద్రుడు నమేయగుజాఘ్యుడు పోతనార్యుడు || 1
 సిరులుగోరి పూర్వకవిశేషులెల్ల ప్రబంధరాజముల్
 నరులకు నంకితంబిడగ; న్యాయపథమున కావ్యకవ్యక
 స్థితరథభక్తియై పువయి శ్రీహరి కిచ్చిన ధన్యమూర్తి, బ
 మ్మైరకులవాగ్ధి నంద్రుడు, నమేయగుజాఘ్యుడు, పోతనా

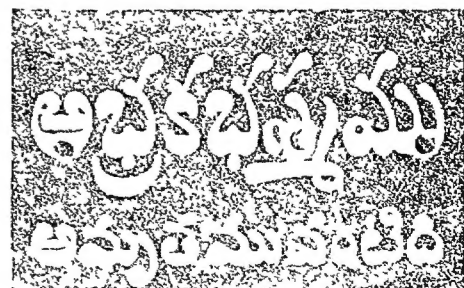
[గూడే] 2.

భక్తికిన్ద్రుననస్త్రుభావము జనివిన
పరమందు తన్మయత్వము నొందు
శృంగారరసమత్పూరితని పరిచిన
పరమందు తన్మయత్వము నొందు
వేదాంతమగ్గప్రపీత గాంచిన
పరమందు తన్మయత్వమునొందు
న్యాయచోరపదవిధానుక మెల్ల జూచిన
పరమందు తన్మయత్వము నొందు
ఇట్టిమహిమల క్లెలు పుట్టినిల్లు
పాపములద్రోసి రక్షించు వట్టుగొమ్ము
పరమసంతోషకరము సాభాగ్యకరము
భక్తులకు పెన్నిధానము, భాగవతము
భారతమున కెన్నియో భారతముల
రామచరితమునను నెన్ని రామచరిత
ములను జేసిరెగాని నిష్పృహుని నెవరు
భాగవతమున కింకొక్క భాగవతము.
వ్రాయలేదను గొప్ప జెప్పకయె చెప్పు.

ఎన్నికల బృందం చనిన ఎన్నియంగంబులైన గాని, వి
ద్యను త భక్తియు క్షమగు భాగవతంబు రచించుటన్న పో
తన్న దిసామయ; యిట్టి కవిసేన్ రచియించెడు భాగ్యమబ్బు, దీ
క్షు న్నిలుచుండి సత్తమము పట్టినాని లభింప దేరికొకా ॥ ౧.

సీదెడుజిల్లాలతో నీటిసదుపాయము

మధూరి బ్రదర్స్ మేనేజరుగారగు మధూరి శ్రీరామశాస్త్రిగారు ఈ నెల 30, 31 తేదీలలో గుంటకల్ బ్యాచి తెరచుటకు గుంటకల్ లో నుండెదరు. ఏజెన్సికి దరఖాస్తులు పంపినవారందరు వారిని కలుసుకొనవచ్చును. నీడేమ జిల్లాలలో నీటిసప్లయ చేయుటకు వీరు ఇంజనీరులు, పంపులు అమ్ముటకు తగిన ఏజెంట్లు కావలయును. గుంటకల్ లో వారి అడ్డను శ్రీరామశాస్త్రిగారు ౯/౦ పోస్టుమాస్టరు, గుంటకల్, నీటి ఇంజనీరులకూడ ప్రదర్శింపబడును. వివరములకు వెంటనే వారిని కలుసుకొనవలయును.

మూక్త్యాలసంస్థానమున భిక్షురచేయబడినది బహు
మాత్రమున, దేవేని, దిగ్దళ, విరియ్య, బోజ్యము, మాత్ర
మునలగుచు చక్కరన మాయముచేయును. తిరిగిమునుగుచుంది
వార్తమునిచ్చి, రక్షింపినికేయును. అనుపానవిశేషములచే
నన్నివ్యాధుల ననుభవించు అనేకముంది వాడి మెచ్చి
యొన్నాడు. పంపూజునివెరచులని వెంటనే వ్రాయుడు.
100 మెదలు 800 ఎరువు పురుగులు చేయబడిన రకములగలవు.

300 పుటలుగా పా 1.8 రూ. 5

తీర్మానమునకు ౬, మొదటి పేజీ, (కే) పేజీ

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారికి చెన్నపురిపౌరులసన్మానము

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి యౌవనోపధము

తలకు ఘట్టము నందు గొప్పసభ

ఆంధ్ర, తమిళ, కాంగ్రెసు, యువజనసంఘముల సన్మానపత్రములు

మాతృదేశ విమోచనకై ఒకసంవత్సరము కారాగారశిక్ష ననుభవించి చెన్ననగరమున కరుదెంచిన సంచర్యమున మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారి గౌరవార్థమై నిన్నసాయంత్రము తిలకుఘట్టమున చెన్ననగర ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘముల వారును యువజనసమితివారును సన్మానపత్రముల సమర్పించిరి. సభకు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారి గారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు వి. యల్, కాశ్రి, టి. విశ్వనాథం, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గార్లు మరియు పెక్కు ప్రముఖులు సభ కరుదెంచిరి. శ్రీ వి. రామజోగరావుగారు స్వాగతపద్యముల జదిపిరి.

ప్రప్రథమమున శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మాతృభాష యగు ఆంధ్రమునందే తమ యువస్వాసమును ప్రారంభించుచు తమకు సన్మానపత్రములను సమర్పించిన ఆంధ్ర, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘముల వారికిని యువజనసమితివారికిని తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందన కేతంబుల నర్పించిరి. చెన్ననగరము ఆంధ్ర తమిళులకు సామాన్య పట్టణమగుటచే నొకరిభాష యొక రెండగుజాలనికతమన ఉభయుల మాతృ భాషలను బోనాడి విదేశీయులను నాంగ్లభాష నాశ్రయించెడి దుస్థితి పట్టెననియు చెన్ననగరము తమిళుల కెటులో ఆంధ్రులకు నటులే మాతృదేశమనియు పరిశీలించినచో ఆంధ్రతమిళ భాషల కన్నదగినభేదమే లేదనియు, ఏవోరాజకీయకారణములచే ఆంధ్ర తమిళభాష లొకప్పుడు రెండు ప్రత్యేకతగలుగ చీలియున్న పృథికిని ఉభయులను ఏకీకరణమయి భావింపవలసియు, ఆంధ్రులు తమిళులు తక్కువగల సమస్త రాష్ట్రవాదులను సమానముగ విదేశీయులగు బ్రిటిషుదేశీయుల ఏలుబడికి లోనై వారికి బానిసలై వర్తించుచుండుటజేసి ఆంధ్ర తమిళాది భేద భావముల స్థైర్యమరచి భారతీయులైరును భారతమాతయొక్క సంతాపమనియే తలంపవలెనని పలికిరి. (హర్షధ్వనులు.)

పిదప శ్రీ సాంబమూర్తిగారు ఆంగ్లభాషయందు వన్య సింహుడు యువజనసమితివారు సమర్పించిన సన్మానపత్రమును గూర్చి నుడువుచు, అందు నూచింపబడిన కొలదివాక్యములు నవయావనోత్సాహమును స్ఫురింపజేయుచున్న వనియు, చెన్న నగరము యౌవనులకు కలిగియుండె నని తా మెన్నడును తలంచి యుండలేదనియు, 1906 సం॥ వందేమాతరం దినముల నుండియు చెన్ననగరము వృద్ధజననివాసయోగ్యమే గాని యువ జననివాసము కాదని తమ యవభవమువలన తెలిసికొంటి మని యు, అనేకమారు లనేకమార్తనోద్యమము తీసగరమును సంద రించినను చెన్నపురిపౌరులు తాము వృద్ధులుగనే యుండి, యువ కులుగ మారుటకు నిరాకరించినందు, దీనికంతటికిని కారణము చెన్ననగరము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు మొట్టమొదటి గులామై నేటికిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు దాస్యము సలుపుటకుం దగ్గ గణ్యమై యుండుటయే యనియు, బహుశః బ్రిటిషు పరిపాలన తొలగవరకును యిటులే బ్రిటిషువారితో సహకారము సలుపు చుండుచోమో యనియు పలికిరి.

“నవయావనోపధ రాజము”

చెన్ననగరవాసు లంతటి బుద్ధివైభవము గలవారు. కాని ఉత్సాహశక్తి మాత్రము నున్న. మీరు నిజసితి నారయ గలందు లకై ఈ విషయమును తెల్పితి నే గాని విమర్శనాబుద్ధితో మీరెల్లరును యౌవనులగుటకు నేనొక ఔషధరాజము నొసంగ బోవుచున్నాను. (వినుడు, వినుడు- నవ్య) యవ్యులు తాము బహినులమనియు, స్వధులమనియు, నిర్విద్యులమనియు తలం చుట నాకు సమృతము గాదు. అట్టి దుర్భాసులమి మమ్మలను తొలగించుటకై నే నుద్దేశించుచున్నాను.

“మాటలకు మాత్రము మేటి!”

అత్యుత్తములగు నాదర్శములను మహాన్నతములగు సిద్ధాంతములను, అతితీవ్రములగు అభిప్రాయములను నూచి

చుటయుండును, వానిని ప్రచారము గావించుటయుండును చెన్న నగరమే ముందంజవేయునది. కాని వానిని కార్యరూపమున అనుష్ఠించు సమయ మరుదెంచెనేని తగినతరుణము రానిమ్ము. త్వరపడవలె యని సంతకాయంచునట్టిదిగూడ చెన్ననగరమే. (నవ్య) సిద్ధాంతములను ప్రవేశపెట్టుటకును, వాని ననుసరించి అనుష్ఠానము సలుపుటకును రెంటికినిగూడ చెన్ననగరమునకు హక్కు ఉండదా? ఎన్నటికిని గాదు. (నవ్య) స్వరూపముండి (కాంగ్రెసు సభ జరిగినతావు) సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతమును ప్రకటింపజేయు భాగ్యము చెన్ననగరమునకే అర్జినది. అంటియే కాదు. మొట్టమొదటి రిపబ్లికన్ (ప్రజాప్రభుత్వ) కాంగ్రెసు నైతము మదరాసునందే ప్రారంభమైనది. పండిత జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ రిపబ్లికన్ కాంగ్రెసు కధ్యక్షులుగ నుండిరి. నేను ప్రారంభోత్సవమును సలిపితిని. అటుపిమ్మట మరల నా సభ జరగలేదు. రాబోవు కరాచీ సమావేశమందు భారతదేశ రిపబ్లికను ప్రజాప్రభుత్వ మును ప్రకటింపబోవుచున్నారము. (వినుడు వినుడు.)

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణప్రజారాజ్యమే లాహోరు కాంగ్రెసునందు భారత జాతీయలక్ష్యము పూర్ణస్వరాజ్యముగ నిర్వచింపబడినది. అయ్యది భారతదేశ ప్రజారాజ్యముగనే పరిణమింపగలదు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ముననేగాని అధినివేశపరిపాలన ఎంతమాత్రమును కానేరదు. (వినుడు వినుడు) ఏవ రేధియగు తలంచినను కొంద రెట్టివెట్టిద్రవల పాలైనను కాంగ్రెసువ హాసభచే నామోదింపబడిన నీశాసనో ల్లంఘన సరళభము అధినివేశ పరిపాలనకై అవమానకరముగ రాజీవో ముగివబోదనిమాత్రము నిశ్చయముగ నమునవచ్చును. (హర్షధ్వనులు) అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునకైనను యిట్టి తీవ్ర మగు ఉద్యమ మావశ్యకమేమియు లోలో తలంచువారు కొం దరుండవచ్చును. కాని దేశముమాత్ర మట్టి తిరేకుస్వర్గస్థితి నంగీ కరించుట కెంతమాత్రమును సంసిద్ధులుగ లేరు. నేడో, రేపో, ఇంగ్లండు: అమెరికా, జర్మనీ ఆదిగాల దేశములన్నిటివలె నే సర్వస్వాతంత్ర్యముగా నుండుటకు మన మువ్వొప్పురుచున్నా ము. (వినుడు, వినుడు) బ్రిటిషుపార్లమెంటు అధికారమునే మాత్రమును పరిగణింపని యిట్టియు, సర్వస్వతంత్రమునట్టి యు, భారతజాతి యసాంత్రవాదులకు కనుగొన్నుచు ప్రజా రాజ్యవిధానముతప్ప మరొకటి భారతజాతి నెంతమాత్రమును తృప్తిపరుపజాలదు.

కావున ముదుసలులందరను పడుచువారలనుగ జేయు ట కావధమును గొనితెచ్చియున్నాను. దేశవిమోచనము యువ జనులద్వారానే సిద్ధించును. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు కృషిసలుపు టయుండు శతవృద్ధులుగూడ పడునారువత్సరముల నవయస్యను లయ్యెదర, వృష్టిపూరియైన గాంధీమహాత్ముడు నైతము 1929 సం॥నందుకంటె 1930 సం॥న ఇరువదియేండ్లు చిన్నవాడుగ గనఁబడుచున్నాడు. 1929 సం॥నందు నేను మహాత్మునిసందర్శిం చినపు డాతడు మీనమేషముల లెక్కించుచు ప్రజలయందు విశ్వాసములేనివాడైయుండెను. అవకాశ మెప్పుడు లభించువా యని వేచియుండెను. నే డాతడు మన యందరకంటెను యవ్య నుడై యున్నాడు.

“జయమో-మరణమో?”

దేశవిమోచనమును సాధించుటగాని, లేనిచో తత్ప్రయ త్నమున యనువుల బాయుటయొకప్పు మరొకతీతన ఆశ్రమ మునకు వరలిరావని నిశ్చయాత్ముడై మహాత్ముడు భారతదేశ మందలి పీఠలం దడుగిడినాడు. స్వాతంత్ర్యమో లేక సర్వసమ ర్పణమో రెంటియందు దేదోయొకదానిని వసంపవలెను. యువకుల సంకల్ప మటులుండవలెను. (వందే మాతర ధ్వనులు).

స్వధౌర్యమున నిజగృహములందు సామాన్యశిక్ష ననుభవించుట యే. యవ్యము జంతుకొంతులు లేక, సాహసముతో ముందు కురికి తనయాశయమును సాధించునట్టిది. స్వతంత్రము లండన్‌నగ రమునుండి మనకూడిపడదు. మీ మీ మనోనిశ్చయము, మీ హృత్సంకల్పమువలననే, ఏతత్సంకల్పము కార్యరూపమును దాల్చుటచేతనే నిజమగుస్వాతంత్ర్యము సిద్ధించగలదు. ముందుగ మీరు సర్వస్వతంత్రులనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు గాని, జాతి సార్వభౌమునకుగాని మీ రెంతమాత్రమును అధికుల మను భావము ను వీడవలెను. అట్టి సమన్వితభావముతో, సమధికుమగు త్యాగ మతో స్వతంత్రమును బడయవలెనేగాని కేవలము దీక్షక్రియల గాని, తెలివిలేటలవలనగాని, వాగ్విజృంభణల వలనగాని స్వతం త్రమును బడయజాలరు. పినిచే మోసపోయెడివా రెవరును లేరు. ఇతరులు గడించిన యాస్త్రీయందు భాగమును గోరుటెట్లు ఆవ మానకరమో అటులే పరరాష్ట్రవాదులు కష్టించిబడసిన స్వతం త్రముండు పాలగుటకుటకు చెన్ననగర వాగులు సిగ్గుజెందవలెను. కావునమీరెల్లరును ఈ మహాసంగ్రా మున కాయత్తులుగండు. ఇందులకు ఆయుధములుగాని మారణ యంత్రములుగాని పనిలేదు. నిశ్చయాత్ములై త్యాగసంసిద్ధులై న చాలును. మీ మాతకు మీ రొసంగడి రధిరముచేతనే మీకు స్వరాజ్యము లేక స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపగలదు. ఇర్విను, బెన్ సం భాషణలవలన స్వరాజ్యము రాబోదు. బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారొసంగినచో వీడియెనను అది స్వాతంత్ర్యము గానేరదు. మీ త్యాగమువలన సిద్ధించున దేదీయైన నదియే నిజమగు స్వాతం త్ర్యము. గాంధీమహాత్మునివల్లె మీ రెల్లరు స్వాతంత్ర్యసిద్ధియో లేక అత్యసమర్పణమో యను దీక్షతో ఈ యుద్యమముందు ప్రవేశించిన స్వరాజ్యము కరతలములకము” అనిరి.

పిదప ఉపస్వాగతముల సభ్యులలో నెందరు ఈ యుద్య ముందు జేరుటకు సంసిద్ధులైయున్నారని ప్రశ్నించి తెలుపుడ ని కోరగా కొందరు నుమా లేబదిమందికిలోపుగ చేతులెత్తిరి. శ్రీయు పదుగురు చేతులెత్తిరి.

పిదప శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మాట్లాడుచు కొలదిమంది యైనను దృఢసంకల్పముతో ఈ యుద్యమమున పాల్గొనిన చాలుననియు, తమిళదేశమందైనను ఆంధ్రదేశమందైనను ఎచ్చటైన కాంతి నైవ్యమున జేరి ఈ మహాోద్యమమును కొనసాగింపవలెనని ఆశించిరి. (హర్షధ్వనులు) ఇదియే కడపటి పోరాట మనియు, కొలదిమాసము లైనను, కొలదివత్సరము లైనను స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించువరకును ఈ సమరము ఆపబడ బోదనియు, కాంతియుతమగు నీశాసనోల్లంఘనముద్వారా స్వాతంత్ర్యము బడయజాలుదుమని పలికిరి.

పిదప శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు ప్రజలెల్లరు కాంతి నైవ్యముగ జేరి ఉద్యమముందు పాల్గొనవలెననియు వ్యవ ధి తక్కువగానన్న దనియు, వెంటనే ప్రజలెల్లరును శాసనో ల్లంఘనమునకు సంసిద్ధులై తమిళదేశప్రతిష్ఠను గాపాడవలె నని యు విజ్ఞప్తి గావించిరి.

శ్రీ భావ్యంచెట్టిగారు యువకులనేకులు శ్రీ రాజ గోపాలాచారిగారి నాయకత్వమున శాసనోల్లంఘనమునకు సం సిద్ధులమై యున్నామనిరి. గంటూరువాసులగు వి. శ్రీనివాసా చారిగారను యువకులు జాతీయగీతములను బాడిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

శ్రీ మాణిక్యంపిల్లగారు తమిళ కాంగ్రెసుసంఘము తరపున శ్రీ సాంబమూర్తిగారిని ఆహ్వానించిరి.

* * * * *
చెన్నపురి మండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము
బ్రహ్మశ్రీ త్యాగమూర్తి
బులుసు సాంబమూర్తిగారికి సమర్పించిన
స్వాగతపత్రము

త్యాగమూర్తి,
భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై మహాసంకల్పమును జేసి త్యాగదీక్షపరాయణులై తాము చేయుచున్న అఖండమైన దేశనేపథ మిమ్ముల నభినందించుచున్నాము.
శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునుండి విమోచనమును బడసిన వెంటనే తాము స్వాతంత్ర్యప్రచారమునందే విశ్రాంతిని గైకొ నుట తమయోగారాధమునకు నిదర్శనము.
మహావిరాగియైన సాంబమూర్తివలెనే తామును దేశక ల్యామమునకై యవలంబించినవైరాగ్యము ప్రకంపనీయును.
కాకినాడ పురమునందు భారతజాతీయ ధ్వజాశీహా మునకు తాము సమకూర్చినవిషయము తమ దృఢసంకల్పమునకు నిదర్శనము.
లాహోరు కాంగ్రెసు ఆమోదించిన పూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానమును కూర్చు గోదావరిమండలమహాసభ పదేడ్లకు

పూర్వమే తమ ప్రేరణమూలమున నామోదించుట తమ విశా
లాలయములకు నిదర్శనము.

తమకుగల స్వల్పవకాశములోనే చెన్నపురివాసులమైన
మాకు తమ సందర్శన సాంగత్యభాగ్యమును గలగజేసిందలకు
తమకు వందనములను సమర్పించుచున్నాము.

తమ యాగమనోపదేశములు యోగమీమాంసలకు పాత్రై
న చెన్నపురివాసులను సత్యాగ్రహపరాయణులనుగ జేయుట
కు పరమేశ్వరుడనుగ్రహించుగాక!

శ్లో. సాక్షాత్సాగౌ పృథగ్భావః ప్రవర్తంతి పక్షితాః,
వివరుష్యాధిపత్య స్వయం గుభయో ర్విస్తతే ఫలమ్. అ. 3. శ్లో. ౨౧
ఽత్యధాచరతి శ్రేష్ఠ స్తతదే వేతరో జనః

స య త్ప్రమాణం కరుణే లోక స్తదను వర్తతే. అ. ౪ శ్లో. ౪.
తమ సోదరులు.

చెన్నపురిమండ లాంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు.

యువజనన మితివారి సన్మానపత్రము

మదరాసు యువజనసమితి రాజకీయశాఖ వారముగ
ప్రముఖ మత్యదేశముకొరకై పాటుబడి దీర్ఘకారాగారవాస
మొనర్చినవచ్చినతమకుమనః స్ఫూర్తిగస్ఫూర్తమొసగుచున్నాము.
ఆధునిక విద్యాధికులగు యువకులు అనుసరింపదగ్గ త్యాగ ధర్మ
ము మీయందున్నది. మనయొక్క స్వాతంత్ర్య సమరమునందు
త్యాగమొక్కటియే మనకుగల ఆయుధము. ప్రస్తుత ఆంగ్ల విద్యా
విధానము మనవీరులగుర్చియు వారేఉన్న తాదర్శములకొరకు
పోరాడుచున్నారో వాటిగుర్చియు బోధపరచుటలేదు. మన
శ్రమ బానిసలుగనుండుటెట్లో ఆమార్గమునే బోధించుచున్నది.
కావున యిట్టి విద్యా విధాన ము నందు
మీవంటి త్యాగధనులు అదర్శనీయులు మాకు మార్గదర్శులుగా
నుండుట అత్యంతావశ్యకము. మీవంటివారు నాయకులుగను,
మహాత్మాగాంధీగారు నేనాధిపతిగనున్నచో భారతదేశ స్వా
తంత్ర్య సమరము విజయము గాంచినట్లే. మీఅదర్శము బడయు
యత్నములో సత్వరము విజయము గాంతురని ఆశించు
చున్నాము.

మదరాసు యువజనసమితి రాజకీయశాఖసభ్యులు

శ్రీమతి దుర్గా వెంకటరమణమ్మగారు సభ్యుండు చదు
వులు పుడ్రేకింపబడిన వ్యాసము.

సోదర సోదరీమణులారా!

కాంతియుగము ప్రారంభమైనది. గాంధీమహాత్ముడు
మనదేశ కష్టములీర్చుటకై యీ యుగమున దిగినాడు.
జయమో లేక చచ్చుటయో, యీ మాటలతో నడుచుచున్నా
డు. ఏమిట 6 తారీఖున బహుళా శాసనోల్లంఘనము ప్రారం
భము కావచ్చును. యీలోపల మన చెన్నపురి యువకులు
చేయవలసిన కార్యమేమి? ఇప్పటినుంచి మనము సత్యాగ్రహ
దళములో వేనకువేలుగా చేరవలయును. మహాత్ముడు ఆరెట్లు
కాబడిన వెనుకగాని, లేక మహాత్ముని ఆజ్ఞ ఆయన వెంటనే
గాని శాసనోల్లంఘనము జేసి అందువల్ల కలుగు కష్టములను
అనుభవించుటకు సిద్ధముగా నుండవలెను. ఈ దళములో చేరు
వారు ప్రాణములపై ఆక వదలవలయును. ఈ బానిసబ్రతుకు
బ్రతుకుచూ హిందూదేశములో జీవించుటకంటె ఈ కాంతి
యుగమునందు మరణమునొంది వీరస్వర్గము నలంకరించుట
శ్రేయము.

ఈ ప్రభుత్వము పిశాచమువలె హిందూదేశమును పీల్చి
పిప్పితేయుచున్నది. మనకండ్లయొడుట మన సోదరదేశీయులు
అన్నమో! రామచంద్రా! యని ఆలవటించి కూడులేక మల
మల మాడి చచ్చుచున్నార. ప్రస్తుతపు ఇంగ్లండుదేశపు ముఖ్య
మంత్రి "రాఫ్లేష్మేన్"బాల్బాగారు 1910 వ సంవత్సరములో
వ్రాసినదానిని యీ క్రింద మదహరించుచున్నాను. "విలియమ్
హంటరు అనునతడు 40 లక్షల హిందువులు కడుపునిండని
లిండితో జీవించుచున్నార" అని చెప్పెను. సర్ చార్లెస్ అను
నాతడు వ్యయసాయముజేయు ప్రజలలో సగము మందికి క
ష్టపునిండ భుజించుట యన్న నెట్టిదో యెరుగదు. 30-50 ల
యొ కుటుంబములు రోజుకు 3 పెన్నీలకంటె ఎక్కువగాని
అదాయముతో బ్రతుకుచున్నారు. "ఇండియాదేశము దగ్గరస్థితి
లోనున్నదని చెప్పట అభిప్రాయమనుటకు వీలులేదు. కాని
అది నిజమిదియే యెయున్నది."

మంత్రిగారి వాక్యములను బట్టి మనదేశీ దారిద్ర్యస్థితి తె
లియగలదు. మన చేతిపనులు నాశనముజేసిరి. యంతయో విలన
గలిగిన సన్నని వస్త్రముల నేసి ప్రపంచమునకు యెగుమతి జే
సెడు దేశమునేడు పరాయిదేశపు బట్టలపై ఆధారపడవలసి వ
చ్చెను. చివరకు"అన్నమట్టుకు తినకుండ ఉపశ్చవన్ను" అనునటుల
వీధివారి గంజికి ఆధారముగ ఉప్పువైనకూడ వన్ను విధించిరి.
మనకు అదాయములో సగము డబ్బును వైనికులకు వెచ్చించి
మనమువారికి తిరుగుబాటు చేయుటకు అవకాశములేక దానాను
దానులుగా నుండునటులజేసిరి. కానిగాంధీమహాత్ముడు అత్యుబల
ముచ నిరాయుధులైన మనల యుద్ధమునకు నడిపించి పకుబలము

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రా॥ 9-30 X॥

1930 మార్చి 29, 30, 31 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలందు

శ్రీ క న్య కా ప ర మే శ్వ రి

గ్యారంటీ ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన 8 భాగములు.

దీనితో

ఐరోపా ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన

లాహారు కాంగ్రెసుఫిల్ము కూడా ప్రదర్శింపబడును.

స్వల్పదర!

ఫలమధికము!!

పూర్తితృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముగిసినవరకు అందరి మందము, మలబద్దము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీత
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరోశ్మికాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇన్ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కత్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకలలో నమలి మింగవలెను.
సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు శుభురు.
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. ౧00 మాత్రలగు సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా
త్రులోపలను దొరకును. పోస్టు మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదడుకు బలవంతు కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాణును.
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడును నడువనుకాని పిల్లలకు సంచీవివంతికి.
6 బాక్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచివెట్టబడినది.
వ ర. ములకువివేంటానే యుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

వైవాధారపడియున్న యాగవర్న మొంటును, నాశనముజేయున
ని వారికి తెలియలేదు. యిప్పుడు గాంధీఅనుచరులకు రెండేకా
ర్గములు కనుపడుచున్నవి. స్వరాజ్యమును సంపాదించి గౌరవ
ముగా బ్రతుకుటగాని, లేక జెయిల్లోగాని, స్వర్గములోగాని
స్వేచ్ఛగా నుండుటగాని.

నాకడసారిమాట - చెన్నపురి యువకులు పాపపూరిత
మైన యాగవర్న మొంటువారితో చేరుదురా? లేకప్రాణముల
పై నాశనదలి సత్యముకొరకునూ, గౌరవముకొరకునూ, పాటుబ
డు మమ్ములచేరి మాకష్టముఖముల పాల్గొని స్వరాజ్యము
సంపాదించుటకు కాంతియుగమున దూకెదరా?

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాజనసభ

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాజనసభ భీమవరం క్రిరామ
విలాస్ హాలులో ఏప్రిల్ 5వతేదీ కనివారము జరుగును. కాని
ఇదివరలో ప్రచురించిన ప్రకారము 5వ తేదీని జరుగదు. ఈ
జిల్లా కాంతి వైస్యదళము ఏలూరిలో మార్చి 31వ తేదీ సాయం
కాలము బయలుదేరి కాలినడకను, ఏప్రిల్ 4వ తేదీ రాత్రికి
గాని, 5వ తేదీ ఉదయముకుగాని భీమవరం చేరునట్లు ఏర్పాటు
చేయబడియున్నది. ఈ కారణమువలన జిల్లా మహాజనసభ 5 వ
తేదీని జరుగునట్లు మార్పుచేయబడినది. కాంతి వైస్యములో
చేరినవారు, చేరబోవువారు, మొదలగు దేశభిమాను తెల్లరును
దయచేసి సభ జయప్రథముగా జరుగునట్లు చేయగోరుచున్నాను.

చంగల్వల చిట్టిపంతులు,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ

17, గిడ్డంగివిధి, మద్రాస్

ఉగాదిపండుగ

ఈ నెల 31-వ తేదీ సాయంత్రము 5 ఘంటలకు సభా
భవనమునందు సభ్యులు నూతన సంవత్సరాది పండుగను జైవ
ప్రార్థనలతోను, అల్పాహార గానవిశోదములతోను అతివైభవ
ముగ జరిపెదరు.

కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు,
సుకు సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠి,
గా॥ కార్యదర్శులు.

రైల్వే గైడునందు శ్రీ బొమ్మవేయుట

మాననప్రపుకేసును మైకోర్టువారు
కొట్టివేయుట

కలకత్తా, మార్చి 27:-ఈస్టుఇండియా రైల్వేకంపెనీ
నారు 1927 - 28 సంవత్సరమున ప్రకటించిన రైల్వే గైడు
నందు శుకీల బాలదాని పర్దాపీను అను ఒక వితంతుయొక్క
బొమ్మను ప్రకటించిరి. దీనివల్ల తనకు మాననప్రపు కేసును రైల్వే
కంపెనీవారిపై తెచ్చిరి. న్యాయమూర్తి బక్షండుగారు కేసు
విచారణ జరిపి ఇందు మాననప్రప్రము కలుగుటకు అవకాశములేదని
కేసు కొట్టివేసిరి.

(అ. ప్రె.)

(ಅ. ಪೆ.)

చెన్నపురి శాసనసభ

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహ సంచార సినిమా ప్రదర్శనములు

సభయందు చర్చింపబడుట కుపపాదన ఆమోదింపబడుట

అదనపు గ్రాంటులు

నేటిఉదయము 11 గంటలకు చెన్నపురి శాసనసభ సమావేశమై వెంటనే "గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహసంచార సినిమా ప్రదర్శన చిత్రముల"ను ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన విషయమునుగూర్చి అత్యవసరవిషయముగ చర్చించుటకై శ్రీ ఆల్బర్ట్ హమిద్ ఖాన్ గారు అధ్యక్షుని అంగీకారమును గోరిరి.

లా మెంబరుగారు ఈయనపాదనయొక్క ఆగత్యమేమని అడిగిరి.

అధ్యక్షులు:—అవశ్యకతనుగూర్చియే లేక ప్రాముఖ్యమునుగూర్చియే లా మెంబరుగారు తెలిసికొన గోరవడి?

లా మెంబరు:—ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి నేనడుగుటలేదు. ఆగత్యమునుగూర్చియే.

అధ్యక్షులు:—ప్రజల నీ ఫిలుములను చూడకాలకుండ జేయుటవలన నీ విషయ మగత్యము కావచ్చును.

లా మెంబరు:—ప్రజ లాకానొక ప్రత్యేక ఫిలుమును చూచుటకు కాంక్షించుచుండలేదు.

అధ్యక్షులు:—అది ప్రజలకు సంబంధించినది. ఈ యుపపాదన సక్రమమైనదని నాయభిప్రాయము. ఎవరికైన అక్షేపణ గలదా?

హోం మెంబరుగారు:—నే నాక్షేపించుచున్నాను.

పిదప అధ్యక్షులు ఈవిషయము చర్చింపబడుట కామోదింపబడినది లేచి నిలువగోరిరి. రమారమి 20 మంది సభ్యులు లేచినిలిచిరి. శ్రీయుతులు బి. మునిసామినాయుడు, సి. న. శే. కే. గా. హరిసర్వోత్తమరావు, వెంకట్రామయ్యనాయుడు, రత్న సభాపతి ముదలియారు, రాముని మినన్, టి. ఎ. రామలింగచెట్టి, ఆర్. శ్రీనివాసరావు, భూపయ్య, శ్రీనివాసరావు, సాల్వానా, బాలసుబ్రహ్మణ్య ముదలియారు, కుమారస్వామి రెడ్డిగారు ఆమోదకలలో గలరు.

లా మెంబరుగారు బహుళ తమకు వెనుకనీచియున్నవారిని చూడనందుచేగాజోలు 20 మంది సభ్యులు నిలువలేదని పలికిరి.

పిదప అధ్యక్షులు మరల సభ్యులనులెక్కింపగ, 20 మందికి పైగా నిలువబడుటచే అధ్యక్షులు మధ్యాహ్నము 4 గంటల కి విషయము చర్చింపబడునట్లు నిర్ణయించిరి.

అదనపు డిమాండులు

పిమ్మట సభవారు స్టి మెంబర్ గ్రాంటులను గూర్చి చర్చించిరి.

రెడ్ హిల్స్ చెరువును అభివృద్ధి చేయుటకు రు 15,000 లను, కావేరి వెన్నా రి రెన్యూలేటరులకు రు 60,000 లను అదనపు గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి కొసంగబడవలెననియు గాంధీ వినియోగ మెంబరుగా రుపపాదించిరి.

సవరణ

చెరువులోని నీటి పరిమాణమును హెచ్చించుటచే కట్టను తీసివేయ నలె నాయము విషయమును (2) ఇంకను చెరువునకై భూముల నెండుకు సంసాదింప వలయునో, అది సక్రమమో తెలిసికొనుటకును, (3) ఆయకట్టులో నున్న రైతులతో సరియగు సమాధానము కుదురక తూర్పుమే ఈ ప్రయత్నములన్నియు జరుపబడవలెనాయను విషయమును చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిగా రు 10,000 ల గ్రాంటును సవరణ నుపపాదించిరి.

కావేరి వెన్నా రి రెన్యూ లేటరులకు రు 60,000 ల గ్రాంటు నకును ఆ డిమాండు సంబంధి విధానమును చర్చించుటకై రు 100 లచే గ్రాంటును తగ్గింపవలెనని సవరణ నుపపాదించుచు ఈవిషయమున దివ్యుడెట్టి ఆగత్యమును లేదనియు ఈవిషయము 1925 ఫిబ్రవరియందు చర్చింపబడి అప్పుడు కాంక్షనుచేయబడెననియు కావేరి కమిటీయను నొకసంఘము నియమింపబడి ఆసంఘమువారిక నివేదికను గూడనమర్చించిరినియు కానివారెపు దానివేదికను సమర్పించి రో తెలియదనియు ప్రధాన యింజనీయరు మాత్రమే విషయము ఆగత్యమనిలంచెననియు అప్పుడు గ్రాంటు హెచ్చింపబడెననియు, ఈవిషయముపై కాసనసభవారినిర్ణయము గై కొనబడలేదనియు, ప్రధాన యింజనీయరుగారి అభిప్రాయము తప్పక ఇది ఆగత్యమునకు మరొక ఆధాయములేదనియు, అదనపు గ్రాంటులు ముఖ్యముగాను, అగత్యమైనదిగనే స్వల్పముగాయంపబడవలెనని ఇట్టి డిమాండులు అదినిపుడిమాండులుగ ఉపపాదించబడరాదనియు, ఇతరరాష్ట్ర సభలందలి ఆచారముగూడ ఇటులే గలదని పలికిరి.

శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్య ముదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి. సవరణ వోటుకు పెట్టబడి ఓడింపబడెను. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

సర్వీసుకమిషను గ్రాంటు

మదరాసు కమిషనుకమిషను అదనపు ప్యూరునువ్వు రు. 24,700 లు గ్రాంటు చేయబడవలెనని గాంధీ వినియోగ మెంబరు గారుపపాదన గావించిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఉపపాదన చట్టవిరుద్ధమని ఆక్షేపించుచు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను ప్యూరు మీ కాసన సభవారి నిర్ణయమునకు కట్టుపడియుండలేదనియు ఈ గ్రాంటు ప్రత్యేక చట్టముక్రింద గావించబడియుండెననియు అందుచే ఈ సభవారిచే చర్చింపబడదగదని పలికిరి. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను పరిపాలనతో నీసభవారి కెట్టిసంబంధమును లేనపు డాకమిషనుయొక్క ప్యూరు మీసభయందు చర్చింపబడబాల దని తెల్పిరి.

డి. బి. బి. మునిసామినాయుడు, టి. పి. రామలింగచెట్టి, జె. పి. సల్వానాగారు శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారి ఆక్షేపణను బలపరచిరి.

గాంధీ వినియోగ మెంబరుగారు మాట్లాడుచు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను స్వాతంత్ర్యమున కిది భంగకరమగుచో తాము వేరొక బిల్లును సభలో ప్రవేశ పెట్టెదమని పలికిరి.

అడ్వోకేటు జనరలుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయముతో సంబంధముగల 6, 7 సెక్షనులయొక్క సరియగు ఆగమననుసరించి ఈవిషయము చట్టసమ్ముతమే యగుననిరి.

గాంధీ అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు సభవారిచే ఆమోదింపబడిన సెక్షనులయొక్క ఆగమనుగూర్చి తాము విచారించుటలేదనియు, ఈచర్చయొక్క సారాంశమును బట్టియు, సభవారి అభిప్రాయమునుబట్టియు ఆలోచించవలసియున్నా మనిరి.

గాంధీ అధ్యక్షులు నిర్ణయ మొనగించు ఈ గ్రాంటుపై చర్చ సంబంధించినంతవరకును ఇయ్యది సభవారినిర్ణయమునకు లోబడెడి విషయములం దొకటి గాదనియు, ఈవిషయమును సభయందు ప్రవేశ పెట్టుట లో ప్రభుత్వమువారి కెట్టివిచిత్రమును గన్పరచిరను విషయము సభవారిచే పరిక్షింపబడదగునే కాని తాము పరిశీలించజోచుననియు, ఈ విషయములో వివరములు సంక్షిప్తముగ నున్నవనియు, రివిన్యూ మెంబరుగారు సవరణ బిల్లునుగొనితెచ్చెనమని చెప్పియున్నందున అంతవరకును ఈ గ్రాంటు చర్చింపబడుట కామోదింపచున్నా మని పలికిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు "గుమాస్తాల ఉద్యోగములకును, ప్రావిన్షియల్, సబార్డినేటు సర్వీసులకును ప్రత్యేకోద్యోగములకును అభ్యర్థులుగ నెచ్చెడివారినండి ఫీజును వసూలుజేయుపద్ధతిని విచారించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిగ సవరణనుపపాదించుచు పేదవారనునియ్యర్థరలనుండి ఫీజును వసూలుజేయుట న్యాయముకాదనియు, అట్టిదానిని చర్చించుట కొకసవరణబిల్లు గొని తెచ్చుట సమంజసమే గాని ఈతరుణమున అదనపు గ్రాంటుగ చర్చింపబడరాదనియు పలికిరి.

శ్రీ. జె. పి. సల్వానగారు సవరణను బలపరచిరి.

గాంధీ వినియోగ మెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు ఈఫీజును విధించుటలో ప్రభుత్వమువారు అభ్యర్థులవిషయములో కఠినమున పద్ధతిని దేనిగాని అవలంబించుట లేదనియు, త్వరలో ప్రభుత్వమువారు సవరణబిల్లును ప్రవేశ పెట్టగలమని పలికిరి. సవరణ వోటుకు పెట్టబడి వీగిపోయెను.

డి. బి. బి. మునిసామినాయుడుగారు ప్రయోచుట బలము మొదలైనవని విలుమును తొలగించవలెనని సవరణనుపపాదించుచు మాసమునకు రు 1000 లు ఎంతవరకు చాలానో, వివరము లేవియు తెలియనండున మరల సవరణబిల్లు గొని లేవకు వరకును వివరములు తెలియునరకును ప్రస్తుత మీవిలుమును ఆమోదింపరాదని పలికిరి.

రివిన్యూ మెంబరుగారు సవరణ నామోదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడెను. పిదప డిమాండు ఆమోదింపబడెను.

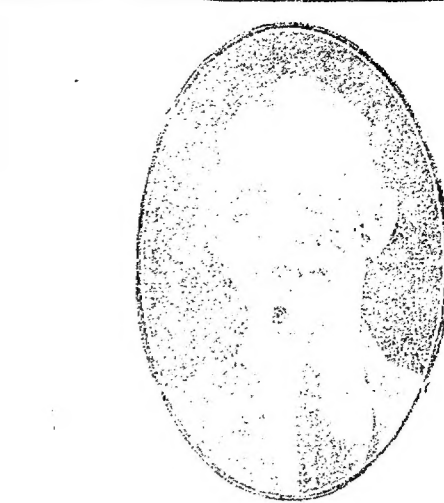
వంతెనారనదిపై వంతెనకు గ్రాంటు

వంతెనారనదిపై వంతెనను నిర్మించుటకుగాను గంజాం జిల్లా బోర్డువారికి రు 1, 00, 000 ల గ్రాంటును ఒసంగవలెననిగ గాంధీ ప్రధానమంత్రి నుబ్బరాయన్ గారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు జైతులైటు కంపెనీవారితో జరిపిన వేరముయొక్క లాభనష్టములను గూర్చి చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిగ సవరణనుపపాదించుచు, అభివృద్ధికాఖిలవారి ఎస్టి మేట్లు సహజముగ అత్యధికముగ నుండుననియు, ఈ ఎస్టి మేటునకును, కంపెనీవారిచ్చిన ఎస్టి మేటునకును చాల భేదముగలదనియు, కంపెనీవారి ఎస్టి మేటుకంటె అభివృద్ధికాఖిలవారి ఎస్టి మేటు చాలా హెచ్చుగానున్నదనియు పలికిరి.

సి. యస్. రత్న సభాపతిముదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ భానోజీరావుగారు మాట్లాడుచు జైతులైటు కంపెనీవారిచ్చిన పెండ్లరు ఎస్టి మేటునకును, అభివృద్ధికాఖిలవారి

శ్రీ శ్రీ లాంగుగార్లు జేమ్సుగారు

ఎస్టి మేటునకును భేదముండుటకు కారణమేమనగా కంపెనీవారిక విధముగ వంతెనను నిర్మింప నుద్దేశించి రనియు, ప్రభుత్వమువారు మరొకవిధముగ నిర్మింపనుద్దేశించి రియు అందుచే నీభేదము కన్పించుచున్నదనియు పలికిరి. మొట్టమొదట కంపెనీవారు మాసిరీ వంతెనను నిర్మింపనుద్దేశించిరి. కాని యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కాన్జువరన్ సిలెండరులో నిర్మింపవలచిరి. అందుచే నీ భేదము కలుగును. వివర జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు ఈ విషయమై పెండ్లరులను ఆహ్వానింపగలరని పలికిరి.

గాంధీ ప్రధానమంత్రిగారుపై యభిప్రాయమునే మరల వివరించిరి. పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి నిరాకరింపబడెను.

డి. బి. బి. మునిసామినాయుడుగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎస్టి మేటు తయారజేయుటకు పూర్వమే కంపెనీవారు పెండ్లరు స్టెల్లు యొసంగిరో తెలిసికొనగోరుచున్నామనియు ప్రభుత్వమువారు వివరముల తెలుపవలెననియు అదియును గాక వంతెనలు నిర్మించు విషయములో ప్రభుత్వమువారి విధానమును తెలుపవలెనని పలికిరి.

శ్రీ. కే. కోటిరెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారి విధానము తెలుపబడవలెననియు, రాష్ట్రీయ కప్పములవలని దనము నిలువయున్నందున రాష్ట్రీయందలి ముఖ్యమగువంతెనలస్టెల్లు నిర్మించుట కేర్పాట్లు జరుగవలె ననియు, తమ జిల్లాయందు ముఖ్యముగ బొంబయికిపోవు రోడ్డుపై వంతెనల తాత్కాలిక మనియు పలికిరి.

శ్రీ మూర్త్యరావారాయణయ్యగారు డక్షిణ మలబారు జిల్లాయొక్కయు, డి. బి. కె. సి. రామునిమినన్ గారు తమ జిల్లాయొక్కయు అవసరములను తెలిపిరి.

గాంధీ ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు ఆరిక సౌకర్యముండునంత వరకును గ్రంట్ రోడ్డులపై ముఖ్యమైన వంతెనల నిర్మింప నుద్దేశించు చున్నామేగాని, చెన్నపురినండి 100 మైళ్ల దూరములోనవిగాని, 20 మైళ్లవిగాని ఎట్టి విధానమును లేదనిరి.

పిదప డిమాండువోటుకు పెట్టబడి శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావు గారికొకగిరి ప్రాతిపదికలయొక్క ఆమోదింపబడెను.

పరిశ్రమల బోర్డునందు కాసనసభపక్షమున ఇగవురుసభ్యుల నెన్నుకొనటకు గాంధీ సభ్యులను అత్యుగ్రహరి యుపపాదనపై నేడు 2-50 గంటలకు ఎన్నిక జరుప బడుటకు అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి.

రైల్వే సలహాసంఘము

1930 మార్చి 1వ తేదీనుండి ఈసభతరపున యం. ఎస్. యం. రైల్వేసలహాసంఘమునందు నూతనముగ యిరువురు సభ్యుల నెన్నుకొనవలెనని గాంధీ సభ్యులు దుపపాదనగావించెను. రేపు మధ్యాహ్నము ఎన్నిక జరుగునట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

పిదప సభ్యులు ఫలహారములకై లేచిరి.

ప్రతిపాదన నెగ్గుట

గాంధీమహాత్ముని విజయయాత్ర ఫిలిములను సినిమాలలో ప్రదర్శింపరాదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిషేధపు టుత్తరువును నిరసిం చుచు సభాకార్యక్రమమును నిలుపవలెనని అబ్దులు హమీదుగారు దెచ్చిన ప్రతిపాదన ఈ మధ్యాహ్నము 2 గం|| 50 ని|| లకు చర్చకు గై కొనబడెను. 4 గం|| 20 ని|| లవరకును చర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదనను వోటునకుపెట్టగా 7 గురు ప్రతికూలముగను 38 గురు అనుకూలముగను నమ్మతుల నొసగిరి. అందుచే ప్రతిపాదన నెగ్గెనని అధ్యక్షులు ప్రకటించినపుడు ప్రజాప్రతినిధులు గాంధీమహాత్మునకు జయజయ ధ్యానములతో నాహ్వానించిరి.

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు మొన్న రాత్రి అంకారేశ్వరమునుండి సబర్బికి వెళ్లుట

హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు మహాత్మునిసందేశము

దొరతనమువారు మహాత్మునితో మరల రాయబారములు జరుపనుండుట

వల్లభాయి పటేలు - సుభాష్చంద్రబోసుగార్లను వదలుదు రను సూచన

జలాలాబ్దుల్లాను దండిలోను సైనికదళములను నిలుపుట

వంగరాష్ట్ర సత్యాగ్రహదళ ప్రస్థానము

26 వ తేదీని వంగరాష్ట్ర ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము 33 మంది యోధులు డాక్టరు సురేశ్చంద్ర బెనర్జీగారి నాయకత్వముక్రింద బంకురానుండి కాంటాయికి బయలుదేరుట.

గాంధీమహాత్ముని క్షుణ్ణబలమువారందరును సత్యాగ్రహమున చేరుట

1 గాంధీమహాత్ముడు 2 శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు (మహాత్ముని ధర్మపత్ని) 3 మణిలాలు గాంధీ 4 రామదాసు గాంధీ 5 దేవదాసు గాంధీ (గాంధీమహాత్ముని పుత్రులు) 6 కందిలాలు గాంధీ (మహాత్ముని పౌత్రుడు, హరిలాలు గాంధీగారి పుత్రులు) 7 రందరును చేరిరి. హరిలాలుగారుగూడ త్వరలోనే చేరెదరని తెలియుచున్నది.

ఇదివరలో జరిగిన సంచారకార్యక్రమము

12 వ తేదీ	బు	మొదటిరోజు	1 అహమదాబాదు	2 అస్సాబీ
13	గు	2	3 బరేజా	4 నవగాము
14	గు	3	5 వాస్నా	6 మతారు
15	శ	4	7 ధర్మ	8 నడమారు
16	ఆ	5	9 బారియా	10 అనంతు
17	సో	6	మానవ్రతము	
18	మం	7	11 నాపా	12 బోర్నరు
19	బు	8	13 రాసు	14 కనకపూరు
20	గు	9	15 కరేలి	
21	గు	10	16 గజేరా	17 అనభి 6 మై.
22	శ	11	18 బంబుసారు	19 అమరు
23	ఆ	12	20 బువా	5 మై. 21 సామ్నా
24	సో	13	మానవ్రతము	
25	మం	14	22 త్రాల్సా	23 డెరలు
26	బు	15	24 బ్రోచి	25 అంకారేశ్వరము
27	గు	16	26 సజు	27 మాంగ్రలు
28	గు	17	28 రాయు	29 ఉమరాచి

ఇకముందు జరుగనున్న సంచారకార్యక్రమము

29	శ	18-30 ఎర్రను	31 భయగం
30	ఆ	19-31 అచ్చరను	32 డెలదు
31	సో	20 మానవ్రతము	
1	ఏప్రిలు	మం 21-34 చక్రభట్ట	35 నూరతు
2	బు	22-36 దిండోలి	37 వాంజా
3	గు	28-38 యామను	39 నవసారి
4	గు	24-40 జలపూరు	40 కరాడీ, మటవాడు
5	శ	25-42 దండి సత్యాగ్రహస్థలము	

సజదులో మహాత్ముని స్వాగతము

నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున 9 గంటలకు సజదు చేరుట

నిన్న ఉదయమున 6 గంటలకు అంకారేశ్వరమునుండి బయలుదేరి మహాత్ముడు మున్నగువారు 9 గంటకు సజదుచేరిరి. అచట నొక మామిడితోటలో బస యేర్పాటు చేయబడినది. సజదు ఒక చిన్న గ్రామము. జనసంఖ్య చాల తక్కువ. ప్రజలకు రాజకీయము తెలియదు తెలియవు.

ఒక వలంటీరును శ్రాద్ధగా చేర్చుకొనుట

సబర్బికి ఆశ్రమ పాఠశాలయందు చదువుకొనుచుండిన మురేంద్రుడను యువకుని నిన్న సజదులో మహాత్ముడు వలంటీ

రుగా చేర్చుకొనెను. ప్రతిదినమున కాలినడకను ప్రయాణము చేయుచుండుటవలన మరియొక వలంటీరుకు కాళ్లు పొంగినవి. అందులకు మహాత్ము డతనిని అంకారేశ్వరముననే యుంచి వచ్చెను.

బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించుట

నిన్న మధ్యాహ్నము సజదులో జరిగిన బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. సభకు హెచ్చుమంది రాలేదు. రేపు 28 వ తేదీ ఉదయముతో బ్రోచిమండలమునందు సంచారము పూర్తియగును. ఒక్క బ్రోచిమండలమువారి సహాయముతో మాత్రమే నేను స్వరాజ్యమును బడయగోరినవో నది త్వరలో కొనసాగునడికాదు. సభకునచ్చినవారి సంఖ్యనుబట్టియు వలంటీరులుగా చేరినవారి సంఖ్యనుబట్టియు నే నిటుల తేలుతుంటే, ఇతరుండలములలో తక్కినవలంటీరులు నెరవేర్చబడినవి గాని యీ మండలమునం దటుల నెరవేర్చబడలేదు. విదేశ వస్త్రు బహిష్కరణ మివల జరుగనేలేదు. ఇవల ప్రతిపంట్ల మిక్కిలి విస్తారముగానే యున్నది గాని ఖద్దరును తయారు చేయువారు కట్టుకొనెడు వారునుగూడ మిక్కిలి తక్కువగానే యున్నారు. ఇవల మద్యపానము మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. ఈ మండలమున ప్రతి గ్రామమునందును మాకు మంచి ఆహారమును సమముగా న్ని. స్త్రీలు ను పురుషులునుగూడ సభలకు వచ్చుచుండిరి. ఇదివరకు జరుపబడనివని యిక్కడ పీరు నిర్వహించెదరని నమ్మెదను. నేను నిర్విరోధము దండిని చేరగలిగినవో దేశము దేశస్థి చాల పరిశుద్ధముగా నుండునుగాన నపుడు రెండుమాడు ప్రధాన స్థానములను మనము వశపరుచుకొన గలుగుదుము. నేను దండిని చేరగలిగినను మాని నను గూడ ఉప్పుపన్ను తొలగుట నిశ్చయమే, ఒకటిరెండునెలలలోనే ఉప్పుధర చాల తగ్గగలదు గాని అంతటితోనే నాకు సంతృప్తి కలగదు. అటుపిమ్మట విదేశవస్త్రు విక్రయమును నిర్మూలించవలసియున్నది. దానివలన మనకు సాగుట 60 కోట్ల రూపాయలు మిగులగలవు. అటుపిమ్మట మద్యపానమును అడచి నేయవలెను. దానివలన సాగుట 25 కోట్లు మిగులను. ఉప్పు విదేశ వస్త్రములు, మద్యము, యీ మూడును మనకు లొంగినవో సాగుట 91 కోట్లు మనకు మిగులను. మరియును మన దేశియుల కధికముగ బలముగూడ చేకూరునుగాన మనము స్వరాజ్యమును సులభముగానే బడయగలగుదుము" అని మహాత్ముడు నుడిచెను.

(ఆ. ప్రె.)

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు

అంకారేశ్వరమునుండి అహమదాబాదు వెళ్లుట

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు బ్రోచిలో మహాత్ముని కలసుకొని కాలినడకను అంకారేశ్వరము వరకును వచ్చిరి. అటనుండి మరల సబర్బికి ఆశ్రమమునకు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

మాంగ్రలులో మహాత్ముని స్వాగతము

నిన్న రాత్రి 8-30 లకు మాంగ్రలు చేరుట

సజదును మాంగ్రలను 5 మైళ్ల దూరమున్నది. దారి చాల యిరుగుగా నుండెను. అది కాలిబాటయగుట ఒకరినొకరినికొకరుగా నడువలసి వచ్చినది. దారి కిరుతక్కులును పొదలు మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను. ప్రతిచోట మధ్యమండియే నడువలసి యుండెను. చాల భూములలో ప్రతిచెట్టు ఎండి పోయియుండెను. చీకటులుగూడ వ్యాపించినవి గాని మహాత్ముడుమాత్రము చురుకుగానే నడచెను. మాంగ్రలగూడ మిక్కిలి చిన్న గ్రామమే. అచట 298 మంది మాత్రమే కలర్ల సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనుటలో బ్రోచిమండల మెంతమాత్రమును వెనుకబడదని నేను వాదన మొనరించుచున్నాను. మీరు దండి గ్రామమునుచేరగానే యీ మండలమునందు నాలుగు స్థానములనుండి యొకకాలమునందే నాలుగు దళములు బయలుదేరును- అని డాక్టరు చందాలాలుగారు మహాత్మునికరిగించిరి.

ప్రస్తుతము మన పౌరుషము పూర్తిగా తొలగిపోయినది. ఈ ఉప్పుసత్యాగ్రహమునందు మనకు విజయము కలిగినవో మరల తన మగతనము మనకు లభింపగలదు. ఈ ఉప్పుపన్ను త్వరలోనే తొలగిపోవు నను గట్టి నమ్మకము నాకు కలదు. నన్ను రేపుగాని లేక ఏప్రిలు 6 వ తేదీనిగాని ఆరెస్టు చేసినవో మీరందరును నెంటునే సత్యాగ్రహస్థానములకు వెళ్లి ఉప్పును చేయ నారంభించవలెను. నన్ను ఆరెస్టు చేసినప్పటినుండియు ఖద్దరు బట్టలనేగాని మరేబట్టలను కట్టుచుని మీరు ప్రమాణము చేయవలెను. పెద్ద పంచలను కొనుటకు మీరు డబ్బులేనివో చిన్న గావంచాలనే కట్టుకొనుచుగాని యెల్లప్పుడును ఖద్దరును మాత్రమే కట్టుచు. మీరు మీలోపముల నొప్పుకొని భగవంతుని ప్రార్థించినవో భగవంతుడే మీ గౌరవమును కాపాడును. మీరు విదేశవస్త్రములను మద్యపానమునుగూడ వదిలివేయవలెను అని మహాత్ముడు నుడిచెను. (శ్రీ. ప్రె.)

* * * *

హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు మహాత్ముని సందేశము

ఎట్టి కష్టములు తలపించినను గూడ సేవాదళమువారు అహింసావ్రతమునుగూర్చిన ప్రమాణము నణుమాత్రమైన జవదాటగూడదు.

అని మహాత్ముడు నిన్న సజదునుండి హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు సందేశమును పంపెను. (శ్రీ. ప్రె.)

* * * *

బొంబాయి గవర్నరు డిల్లీ వెళ్లుట

మరల మహాత్మునితో రాయబారములు జరుగునను సూచనలు

బొంబాయి గవర్నరు సర్ ఫ్రెడ్రీక్ వైస్సెగారు ఆక్స్ ఫోర్డు కమిషన్ యీనెల 25 వ తేదీ సాయంకాలమున డిల్లీకి బయలుదేరిరి. వీరు దక్షిణ డివిజనులో ఒకవారము రోజులు సంచారము చేయుటకు మొదట నిశ్చయించిరిగాని దానిని మానినేసి డిల్లీ వెళ్లిరి.

ఇటీవల అహమదాబాదులో జరిగిన భారతకాంగ్రెసు సంఘసభలో సత్యాగ్రహ తీర్మాన ముమోదించబడుటచే నిటువైసి దేశమునందంతటనుగూడ సత్యాగ్రహము ప్రారంభమగును గాన దేశమునకంతకును యేదో యొకపదతిని యిండియా దొరతనమువారు యిండియా మంత్రితో నాలోచించి నిర్ణయంప వలసియున్నదిగాన దీనినిగూర్చి రాజప్రతినిధిలో నాలోచించుటకై బొంబాయి గవర్నరు డిల్లీ వెళ్లెను. గాంధీజీ జలాలాబ్దు చేరుటకు 24 గంటలు ముందుగానే నిరోధించెదరనియును చాల అడ్డుతనివయములు జరుగుననియునుగూడ తెలియుచున్నది. అని బొంబాయిలోని యిండియను డెయిలీమెయిలు పత్రికకు ఆపత్రిక రాజకీయ విశేషిని వ్రాసెను. (శ్రీ. ప్రె.)

సత్యాగ్రహము జరుగకుండ చేయుట

మరల దొరతనమువారి రాయబారములు

"గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహ సన్నాహమును విరమించుటకును కాంగ్రెసువారు కొండులేబిలు సభకు ప్రతినిధులను పంపుటకును మరియొకసారి దొరతనమువారు కాంగ్రెసువారితో రాయబారములను సలిపెదరు. ఈసందర్భమున వల్లభాయిగారిని సుబానుబోసుగారినిగూడ వదలివేయదు" అని బొంబాయిలో నొక సుప్రసిద్ధ ఉరదు దినపత్రికయగు ఖిలాఫతు పత్రికకు ఒక విశేషిని వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు

జలల్పాదులను దండిలోను పైనికడగముల నేర్పరుచుట

దండిలో పైనికోడ్యులను యేర్పాటులను చేయుచు వచ్చుచున్న జలల్పాదులలో 800 మంది పైనికులగుల యొక్క పైనికడగము ముందు కాపుగానుంచబడినవిని పైనికడగములో తెలిపినది.

జలల్పాదులలో పోలీసుదళములు

మూడుమందలను అసిస్టెంటు కలెక్టరు జ్యూయిలుగా దను, డిప్యూటీ కలెక్టరు అలమెల్లాగారును యిపుడు జలల్పాదుల తాలూకాలోను పోలీసుదళముగా వారు నవసారిస్తేను వద్దనున్న చెన్నపాకలో దిగి, జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండెం టు రాబిస్తున్నారు జిల్లాకలెక్టరు బ్రాహ్మగారును ప్రెసిడెంటును ఆ తాలూకాకు వచ్చుచునే యున్నారు. ఇదివరకు మూడు నగరమున పోలీసు యినస్పెక్టరుగా నుండిన ఆంటియా గారికి తాత్కాలికముగా నూపరింపెండెం టు హోదా నిచ్చి డివిజనుకు అధికారినిగా చేసిరి. జలల్పాదు తాలూకా యీ డివిజనులోనిదే.

దండిలో సముద్రతీరమున చాలమందిపోలీసువారును కూలి వాండ్రునుగూడ నియమించిరి. సముద్రతీరమునందుండు ఉప్పు గడ్డల పన్నిటిని వెంటనే మట్టిలో కలుపుచుండుటకే యాహులీ లు నియమింపబడిరి. కాని గ్రామములు వీరికి చివరకు నిప్పును నీరును గూడ మట్టికుండ చేయుచున్నారు. అందువలన పోలీసు వారు చాల కష్టములకు గురియగుచున్నారు. 10 మైళ్లదూరము నందున్న నవసారినుండియే అన్ని వస్తువులను వీరిపుడు తెప్పించు కొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

* * * *

బొంబాయిలో ఆర్ధరు వలంటీరులకు శిక్షలు

మార్గనిరోధము కలిగించిరిని కేసుచేయుట

ఆర్ధరు సత్యాగ్రహ వలంటీరులు మార్గనిరోధమును కలిగించిరిని వారిపైని నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున గిర్గాలో అనరరీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసుచేయబడెను. ఆపుడు కోర్టు లో చాలమంది ప్రజలు ముఖ్యముగా వలంటీరులు చేరియుండిరి. వారినందరిని వెంటపలకు పంపివేయుడని మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారి కాజ్ఞాపించెను. అంతట వలంటీరులు ఆగ్రహవేళతో విప్లవము ప్రజ్వరిల్లును గాక అని కేకలు వేయుచు బయటకు వెళ్లిపోయిరి. ఆ సందర్భమున కోర్టులో పోలీసువారికిని వలంటీరులకును కొంత సంఘర్షణ జరిగినది. అందుకొరకు మరిమూగ్గురు వలంటీరులనుగూడ అరెస్టుచేసిరి. మొదట అరెస్టుచేయబడిన ఆరుగురికిని రెండురూ పాయలవంతున జాల్మానావేయబడెను. వారు జాల్మానా చెల్లింప లేదు. అందువలన కోర్టు చాలింపబడువరకును వారికి ఖైదు విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

ప్రభుత్వమువారి ప్రచారము

రాజీనామాలు నిచ్చిన గ్రామోద్యోగులను భయపెట్టుట

మూడు, మార్చి 26:— కాంగ్రెసువారి నిర్బంధము వలననే గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా నిచ్చుచున్నారనువార్త లు నిరాధారము లని స్పష్టమగుటయే గాక రాజీనామాలు నిచ్చి వారు మరల నా రాజీనామాలను రద్దుపరుచుకొనునట్లు ఉన్నతోద్యోగలే చాల ఒత్తిడిని కలిగించుచున్నారని గూడ వెల్లడియైనది. వెనుక బాడ్లోలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగానుండి చేరు ప్రాసిన అలమెల్లాగారును జలల్పాదుతాలూకా మున్సి పాలరుగాను యీవిషయమున చాల చురుకుగా పనిచేయు చున్నారు. బాడ్లోలో వెనుక గే దలను జప్తు చేయు టలో పేరెక్కిన ములేమాజి గారిని గూడ వీరిద్దరికి సహాయముచేయుటకు నియమించెదరనిగూడ తెలిసినది.

“రాజీనామాను నీవే వ్రాసితివా లేక ఆశ్రమమువారు వ్రాసిరా?” అని ఉద్యోగులు ప్రతి పక్షమును అడుగుచున్నా రు. “నేనే వ్రాసితిని” అని ప్రతిపక్షము తెలుపుచున్నాడు.

మిలదులో కేళినబాయిగారి నిటులే ఒక యుద్యోగి ఆ డిగెను. “నేను నా ఆత్మగౌరవమును కాపాడు కొన వలసి యు న న్నది. ఆ ట్టి చో రో జు కు 2½ అకాలు ఆదాయమువచ్చెడు గ్రామాధికారిపదవిని నేను నిర్వహించుటయే దానిని పదిలివేయుటయే అని నే నాలోచించితిని. పదిలివేయుటయే ఉత్తముని నేను గ్రహించినందున రాజీనామా నిచ్చితిని” అని కేళినబాయిగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఒక గుజరాతీవర్తకుని దేశభక్తి

కల్లికోటనుండి నకుటుంబముగా బాడ్లోనికి బయలుదేరుట

కాళుచి నుండరదాను అను గుజరాతీ వర్తకుడు కల్లి కోటలో వర్తకము చేయుచుండెను. ఈనెల 12 వ తేదీని ను హాత్ముడు సత్యాగ్రహము కొరకు ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరె నను వార్త తెలియగానే యితడు సకుటుంబముగా కల్లికోట నుండి బయలుదేరుటకు నిశ్చయించెను. కల్లికోటలో తన వ్యాపారమును తన భాగస్వామికి వశపరచెను. వెనుక మహాత్ముడు కల్లికోటకువచ్చినపుడు యీనుండరదానుగారి మందిరమునందే ఆతిథ్యములను స్వీకరించెను. అని ఈ నెల 26 వ తేదీని కల్లి కోటనుండి తంఱివార్త వచ్చినది.

పూనాలో సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము

నిన్న 27 వ తేదీని మొదటిదళము బయలుదేరుట నిన్న సాయంకాలము 12 మంది వలంటీరులు కాలినడ కను పూనానుండి బయలుదేరి మొదటి మకాము చించవాడు. సత్యాగ్రహస్థానము విల్లీపాల్లే. నిన్న వీరిని వీడ్కొల్పుటకు గొప్ప సభజరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము

మొదటిదళము బంకురానుండి 26 వ తేదీని బయలుదేరుట

మొన్న 26 వ తేదీని 88 మంది వలంటీరులు డాల్చరు నుకేంద్రం దెవర్గిగారి నాయకత్వము క్రింద బంకు రా నుండి కాలినడ కను బయలుదేరిరి. సత్యాగ్రహస్థానము మిడునాపూరు జిల్లాలోనున్న కాంటాయి యను గ్రామము. వీరు దారిలో ప్రతి గ్రామములోను ఆగుచు ఉపవాసముల నొసరుచు గత్యాగ్రహమును చేరెదను. వీరి సంచారమునుగూర్చి వంతులప్రకారము తెలుపుచుండుటకు ముగ్గురు వలంటీరులు పైకిలు బండవెక్కిరి; వీరివెంట వెళ్లిరి. వీరు ఆనాడు మధ్యాహ్నమునకు గోకల అను గ్రామమునకేరిరి. ఆ గ్రామములు వీరికి ధనము నొసగిరి. ఆ చట 26 మంది వలంటీరులుగా చేరిరి. అచట గొప్పబహిరంగసభజరిగినది. ఆ సభలో రాట్టములను తిప్పిరి. భగవద్గీతను చదివి ఆర్థముచేప్పిరి. డాల్ దెవర్గిగారి సభలో నుపన్యసించిరి. అటునుండి వారు సాయంత్రమునకు బెల్గాపిల్లె ఆ రాత్రి అచట విశ్రమించిరి. నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున అటునుండి బయలుదేరి బెలియేటరువెళ్లిరి. వీరు ఏప్రిలు 4 వ తేదీకి కాంటాయి చేరెదరు. యీలోగా మరి 14 గ్రామములలో నుపన్యసించెదరు. (శ్రీ ప్రె.)

కాశీలో సత్యాగ్రహము

వలంటీరులకు యువకసంఘమువారు

శిక్షణ యొసగుచుండుట

కాశీలో మొన్న 26 వ తేదీ సాయంకాలము యువక సంఘసభ జరిగినది. 500 మంది సత్యాగ్రహవలంటీరులను చేర్చుటకు తీర్మానింపబడెను. ఏడుగురు సభ్యులుగల సత్యాగ్రహ సంఘ మేర్పరపబడెను. అలహాబాదులో జవహరలాలుగారి వరిశిలక్రింద వలంటీరులు శిక్షణ బడయుచున్నారు.

ఈనెల 29, 30 తేదీలలో గంగాపూరులో మోహనలాలు సాక్షాత్తు(లక్ష్మీ)గారి ఆధ్వర్యక్రింద మండల రాజకీయసభ జరుగును. ఆసభలో సత్యాగ్రహస్థానము మున్నగు విషయములు స్థిర పరపబడును. (ఆ. ప్రె.)

లక్నోలో సత్యాగ్రహ సన్నాహము

కాంగ్రెసుసంఘమువారు దీక్షతో పనిచేయుచుండుట విద్యార్థులందరును వలంటీరులుగా చేరవలెనని కోరుచు మోహనలాలు సాక్షాత్తుగారు విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి. ఈ నెల 30 వ తేదీని విద్యార్థులసభలో ఆచార్య కృపాలినిగారు ఉపన్యసించెదరు. నేడు 28 వ తేదీ శిష్యాశిరము యేర్పరుపబడును. ప్రతిదినమును ఒకఉపవాసము వంతున 15 రోజులవరకును ప్రముఖులగువారు ఉపవాసములను గూడ నిచ్చుచుందురు. ఈ 15 రోజులును యితర విషయములుగూడ నేర్పరపచుండును. (శ్రీ ప్రె.)

రివిన్యూఉద్యోగులకు సాల్పు అసిస్టెంటు కమిషనరు అధికారమిచ్చుట

అలహాబాదు ఆగ్రాజిల్లాలో జిల్లా కలెక్టరులకును రాయబెరలో డిప్యూటీ కమిషనరులకును యీనెల 27-వ తేదీనుండి సాల్పు అసిస్టెంటు కమిషనరు అధికారమిచ్చబడెనని తెలుపునట్టి గెజటు నిన్న 27-వ తేదీని లక్నోలో స. రా. ద్వారతనమువారు ప్రకటించిరి. ఆ. ప్రె.

సింధురాష్ట్రసత్యాగ్రహము

40 వాలంటీర్లు చేరిరి

హైదరాబాదు (సింధు) మార్చి 27:—సింధురాష్ట్రములోని హైదరాబాదు నగరమును 40 వాలంటీర్లు చేరిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ యీనెల 29 వ తేదీ జరుగును. సింధు రాష్ట్రములో సత్యాగ్రహము ఉపక్రమించుటకు గూర్చి ఆలోచింపబడును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులు బానటు వంటివా రేకులు సభకు ఆహ్వానింపబడిరి.

కరాచి

సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లకు క్రమశిక్షణ వొసగుటకు ఒక ఆశ్రమము కరాచిలో ఏర్పరుపబడెను. వాలంటీరులభోజనవసతుల కయ్యోడిఖర్చులను సత్యాగ్రహమండలమువారే భరించెదరు. ప్రస్తుతము వాలంటీర్ల డబ్బును స్వరాజ్య ఆశ్రమములో విడిచియున్నా రు. కరాచి నగరము ప్రవేశింపగూడనని నిషేధింపబడిన కాంగ్రెసు నాయకుడగు మంగ్రాయగారు సదరు నిషేధమును ఉల్లంఘించినందున అరెస్టుచేయబడి ఖైదులోనున్నారు. వారు విడుదల చేయబడువరకు స్వరాజ్య ఆశ్రమమువారు వారికుటుంబసహాయమునకు మాసము ఒకటింటికి 20 రూపాయలు ఇచ్చుటకు తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కాశీలో సత్యాగ్రహము

500 వాలంటీయర్లు సిద్ధముగానున్నారు

కాశీ, మార్చి 27:— కాశీ యు వజ్రసంఘము వారు నిన్న సాయంకాలము సంపూర్ణానంద, జీ గారి ఆధ్వర్యమున సభ జేసిరి. సత్యాగ్రహ సమరమునకు 500 వాలంటీర్లను సిద్ధము చేయవలెననియు వాలంటీర్లను చేర్చుటకై ఒక కమిటీనుండవలెననియు తీర్మానించిరి. ఈకమిటీయందు 7గురు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. కాశీకి కుట్రకేసులో నిందితులై బారిటీ జైలునుండున్న రాజకుమార బక్షి మన్మథనాథరాయి గార్లు అవలంబించిన నిరసన ప్రత్యయిక చాలించవలసినదని వారిని కోరుచు రాజకీయ ఖైదీల హక్కు మర్యాదలకొరకై వారియొక్క సాహస ప్రతిజ్ఞలను ప్రశంసించుచు సభవారు తంఱివార్తను వారికి పంపిరి.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి ఓటమి

కలకత్తా, మార్చి 27:—వైద్యకాఖమంత్రి గౌ. కుమార శివశేఖరేశ్వర రాయగారు నేడు వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రభువారి ఓడిపోయిరి. వైద్యకాఖ డిమాండులో ఒకరూపాయి అగ్గించవలెనని సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు ప్రతిపాదించిన కోత ప్రతిపాదన 48-48 ఓట్లతో నంగీకరించబడెను. వి. ఎం. ఎస్. వైద్యులకును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగము లందున్నవారికిని ధేను చూపరాదని సర్కారుగారు సూచించిరి. మెడికలుకాలేజీలో ఉద్యోగములు గొప్ప పురుషులైనవారి కొసంగవలసియున్నదనియు, ప్రస్తుతము కలకత్తాలో వైద్యవృత్తి నవలంబించుచున్నవారి సమర్థ చాలదనియు మంత్రిగారు చెలిపిరి. వ్యవసాయకాఖయందు ఖా. బి. అజీజుహామీగారు ప్రతిపాదించుచున్న రూ 1000 కోత తీర్మానము ఓడిపోయెను. వ్యవసాయభివృద్ధికి రూ 25½ లక్షలు వ్యయము చాలదని డబ్బు, ఎం. ట్రాన్సుగారు యూరోపియను పక్షి నాయకుడు చెలిపెను.

గత విడేండ్లలో క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము ప్రకారము 9 కేసులు ప్రత్యేక న్యాయస్థాన విచారణ జరిగెననియు మందుగుండు సామానుల చట్టము ప్రకారము 5 కేసులు విచారించబడెననియు చూము మెంబరుగారు ప్రశ్నిస్తరముల సమయమున చెలిపిరి.

సర్ హుస్సేన్ వెన్సుగారు సర్ జాక్సనుగారి నెలపులో బెంగాలు గవర్నరుగ నియమింపబడినవారు నేడు శాసనసభకు వచ్చిరి.

విద్యార్థుల సమ్మెకట్టులు

విద్యకాఖ డిమాండులో సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు ఒక కోత ప్రతిపాదించిరి. విద్యార్థులు యీమధ్య యెక్కువగ సమ్మెకట్టుచుండిరిని వారి విద్యోగిట్టి యాటంకములు రాకుండ చూడవలెననియు సర్కారుగారు సూచించిరి. తీర్మానము మూడు ఓట్లు లక్ష్యముగ నుండుటచే ఓడిపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

పడవ ప్రయాదము

బ్రహ్మపురానదిని దాటుచున్న ఒక పడవలోని పనిమంది ప్రయాణికులలో 5 గురు పడవ బోర్లపడుటచే మరణించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక స్వాతంత్ర్యము : రీసీగారి వ్యాఖ్యానము

హిందూదేశమున కార్థిక స్వాతంత్ర్యము గలదని, ఇండియా ప్రభుత్వార్థికసభ్యుడు భారత శాసనసభలోను, ఇండియా మంత్రిగారు కామన్సుస్థలోను చెలిపిరి. కాని, యీవాదము పరిక్షకు వచ్చినప్పుడు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మనునది బూటకమని తేలెను. శాసనసభాభ్యుత్పలు ఆర్థికసభ్యునిద్వారానే యీసంగతిని జెప్పించిరి. ప్రభుత్వవాణిజ్య సభ్యులగు సర్ జార్జి రీసీగారితో తృప్తిజెందక, నిన్నటి దినము హిందూదేశమునకు గల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమున కర్థముజెప్ప ప్రయత్నించిరి. వీరి ప్రసంగము వలన, నిజస్థితి బాగుగ వెల్లడియ్యెను. ఇదివరకేమయిన అనుమానములు మిగిలిన యున్నయెడల, అదియెల్ల నింతటితో దీరిపోగలవు. ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేమూలను లేదని విదితము గాగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభయు ఏకీభవించుచో మాత్రమే, ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేర్పడునట. లేనియెడల, ఇండియా ప్రభుత్వము, ఇండియా మంత్రికి బాధ్యత వహించుటవలన, భారత శాసనసభవారి నిర్ణయము నామోదింప వీలులేదని, రీసీగారు స్పష్టపరచిరి. ఆర్థికవిషయములం దయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభవారి నిర్ణయమును గౌరవింపబోరని తేలుచున్నది. ఇది ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమగునా? ఇది సత్సంప్రదాయమగునా? హిందూదేశమున ఆచరణలో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము కలదను ఇండియా మంత్రిగారి వాదమున కిది నిదర్శన మగునా?

రీసీగారి వ్యాఖ్యానము నొకింత విచారించెదము. జాయింటు కమిటీరీప్టలో, ఆర్థికపు ఏర్పాటులు వివరింపబడిన మాటనిజమే. కాని, అనుకూల సాంప్రదాయములను పెంపుచేసి, భారత శాసనసభవారి నిర్ణయములను ప్రభుత్వమువారు గౌరవింప నిశ్చయించిరేమో ననునాశ, ఇండియా మంత్రిగారి నుడువుల వలనను, ప్రభుత్వసభ్యుల ప్రసంగములవలనను, వ్యాపించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఆర్థికపు ఏర్పాటులను ప్రవేశపెట్టక పూర్వము, ఇండియా మంత్రిగారిలో యోచించెదరని, రీసీగారంగీకరించిరి. ఇండియా మంత్రిగారు ఆమోదించిన ఏర్పాటులను మాత్రమే, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టెదరని చెలియుచున్నది. అట్టిస్థితిలో భారత శాసనసభయు ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ఏకీభవించినపుడు, ఇండియా మంత్రిగారు జోక్యము కలుగజేసికొనరను ప్రతిపాదనమున కర్థముండదు.

ఇండియా మంత్రిగారి ఏర్పాటులతో, ఇండియా మంత్రిగారు జోక్యము దీసికొనరని చెప్పవలసివచ్చును. ఈ వాక్యముల కర్థముండదు. దీనియందు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేమిగలదు? ఆర్థిక విషయములలో హిందూదేశమునకు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు మున్నగు రాజ్యములకు వలె స్వాతంత్ర్యము గలదని యిదివరకు చెప్పిన విషయమున కర్థమేమి? సర్ గవర్నగారి విషయమై యడిగిన ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు, అధినివేశ రాజ్యములలో శాసనసభా నిర్ణయముతో ప్రభుత్వ మేకీభవింపనిచో, అట్టి ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయవలసివచ్చుననియు, హిందూదేశమునం దట్టిస్థితి ఏర్పడలేదనియు, రీసీగారు వాదించిరి.

వీరివాదముబట్టి హిందూదేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించినగాని, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదని విదితమగుటలేదా? ఈసంగతిని కాదనువారిని, సహకారవాదు లిదివరకు అధిక్షేపించుచు, ఆర్థికవిషయములలో హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము గలదనియే మరియుచుండిరి. కాని, సుంకముల చట్టము మూలమున, జాతీయ పక్షమువారికిని, తదితరులకును భ్రమపీడుట కవకాశము గలిగెను. భారత శాసనసభా నిర్ణయముతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏకీభవించనిచో, ఎవరి త్రోవ వారు జూచికొనవలయునని, రీసీగారు తేటపరచిరి. ఇండియా మంత్రిగారు నూతన స్వాతంత్ర్యము లేనిని గూర్చి ముచ్చటించుటలేదనియు, ప్రాతవిషయములనే ఏకరువుజెట్టుచు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము ఆచరణలో గలదని జెప్పిరనియు, హిందూదేశమునకు అధినివేశ రాజ్యపు హోదాయున్నను, అధినివేశ రాజ్యాంగవిధానము లేదనియు, రీసీగారు నమర్చించిరి. నిస్సారమగు నిట్టి హోదాలతో హిందూదేశము తృప్తిజెందుకాలము గతించినది. హిందూదేశమునకు అధినివేశ రాజ్యముతోపాటు, సామ్రాజ్యసమావేశములం దేమి, నానారాష్ట్ర సంఘమునందేమి, ఇతర ప్రపంచ సమావేశములందేమి స్థానముగలదు. కాని, ప్రయోజనమేమి? ఇతరదేశములు స్వాతంత్ర్యదేశములగుటచే తమ ప్రతినిధులను పంపి తమ యభిప్రాయమును సువ్యక్తపరచగలవు. హిందూదేశము తన ప్రతినిధులను పంపజాలదు. ప్రభుత్వ ప్రతినిధు లంపబడుటచే, వారు హిందూదేశాభిప్రాయము వ్యక్తపరచ జాలకున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశమునకుగల యిట్టి కృత్రిమాలంకారములు, దేశగౌరవము నిసుమంతయు పెంపుజేయజాలవు. ఇటులనే హిందూదేశమునకు గలదనిన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముగూడ కృత్రిమాలంకారమని జెప్పవచ్చును. దీనివలన హిందూదేశపు టార్థికస్థితి యిసుమంతయు చక్కబడజాలదు. జపాను పోటీనుండి హిందూదేశమును తప్పించుటకు, బ్రిటీషువత్తముల పట్లవిచక్షణ చూపబడెననియు, దీనివలన లాంకుమైరుకు లాభము గలిగినను లాంకుమైరును అభిమానింపవలె నను నుద్దేశ్యము తమకు లేదనియు, రీసీగారు జేసిన హేతువాదము నిరాధారముగ గన్నట్లకమానదు. భారత శాసనసభా నిర్ణయమునకు కట్టుబడియుండవలసివచ్చుచో, ప్రభుత్వము తమ పనులను అసలే చాలించుకొనవచ్చునని, రీసీగారు పలుకుటజూడ, ఇప్పుడు గాని యికముందుగాని, కేంద్రప్రభుత్వము భారత

శాసనసభకు బాధ్యత వహించుట బనికీరాదనుట వీరి యుద్దేశ్యమని యూహింపవలసివచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో శాసనసభలలో నిలిచి దేశస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవచ్చునను వారి తలంపు వ్యర్థమనుటకు సందియములేదు. దేశము నిట్టి దుస్థితినుండి తప్పించుటకు, శాసనసభ్యులు వానినుండి బయల్పడి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధిచే పాటుబడుట ఫలదాయకమగును. అందుకు మార్గ ఎట్టియవమానములు కురిపింపబడుచున్నను, వానికి దోసిలాగ్గుటవలన, వీరు దేశపరాధీనతను పెంపుజేయుట దప్ప వేరు మేలొనర్పజాలరని, రూఢిగ చెప్పవచ్చును.

మహాత్ముని యాత్ర

గాంధీమహాత్ముని యాత్ర నిరంతరాయముగ కొనసాగుచున్నది. మంగ్రోలు అను కుగ్రామమున మహాత్ముడు నిన్నరాత్రి బ్రవేశించెను. మహాత్ముని దండివరకు బోనిచ్చెదరా యను ప్రశ్నగలదు. బ్రోచి జిల్లా మహాత్మునకు సంపూర్ణ సహాయము నలుపునని, డాక్టరు చందూలాలుగారు వాగ్దానము చేసిరి. దండి గ్రామమునందు ప్రభుత్వపు ఏర్పాటులు బలముగ జరుగుచున్నవి. జలాల్ పురమునందు, నైన్యము కొంత విడిసియున్నటుల, తెలియుచున్నది. బ్రోచి జిల్లా హిందూదేశమునం దెల్ల శ్రేష్ఠమగు ప్రత్తిని పండించుచున్నను, అక్కడి ప్రజలకును విదేశవత్తములను ధరించు చున్నందులకు మహాత్ముడు వగచెను. ఉప్పు పన్ను త్వరలో పోయి తీరునని మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. దీనికి పిమ్మట విదేశవత్తములను, మద్యపానమును ప్రజలు పూర్తిగ వినర్జింపవలయునని, మహాత్ముడు బోధించెను. తాము దండిజేరగలిగినను, లేకున్నను, ఉప్పుపన్ను తొలగుననియు, సత్యాగ్రహమును తాము నిశ్చయించినపుడే దానికి పాడుతొలగెననియు, విదేశవత్తపు కోటను ముట్టడించుచో యీ దేశమునుండి పైకిబోవుచున్న అరువదికోట్ల ధన ప్రవాహము నరికట్టవచ్చుననియు, మద్యవ్యాపారమును తొలగించుచో, ఇరువదియైదుకోట్ల రూపాయిల ఖర్చు నరికట్టి, ఆసామును దాచుకొనవచ్చుననియు, తొంబదికోట్లను ప్రజలు కాపాడుకొనుచో, స్వరాజ్య సంపాదనకై వారి కలవడు ననియు, గాంధీమహాత్ముడు దోషించెను. 27 వ తేది నుండియు, అలహాబాదు ఆగ్రా కలెక్టరులకు సాల్టు అసిస్టెంటు కమిషనరుల అధికారములు ప్రసాదింపబడునని, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇదివరకే పోలీసు యుద్ధోగులకు సాల్టు ఉద్ధోగుల అధికారములు ప్రసాదింపబడెను. ఇట్టి ఏర్పాటులు నిర్బంధప్రయోగమున కెక్కున వీలొనగినను, మహాత్ముని యుద్యమము నివి ఖండింపచేయజాలవు. వివిధ రాష్ట్రములలోను సత్యాగ్రహ యాత్రలు ప్రారంభమగుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర మెటుల మెలగవలయునో, నేటి రాష్ట్రీయ సంఘసభలో నిర్ణయింపబడును. మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడినను, నిర్బంధింపబడకున్నను, వారి సంకల్పము జయించి తీరును. ఇతర పన్నులతో నిపుడు జోక్యము కలుగజేసికొనవలదనియు, ఉప్పు పన్ను మాత్రము వెంటనే తొలగుట యవసరమగుటచే దానిని ననే ఎల్లరును తనుదృష్టిని నిగడింపవలయు ననియు

మహాత్ముడు చేసిన విన్నపమును గమనించుట ముఖ్యము. హిందూస్థాన్ సేవాదళములకు సందేశ మంపుచు, అహింసను విధిగ ననుసరింపవలయునని మహాత్ముడు హెచ్చరించెను. ఎట్టి కష్ట పరిస్థితులలో నయినను అహింసాపథమును ప్రజలు విడనాడవలెనో, గమ్యస్థానము జేరుట సుకరమగును. మహాత్ముడు సూచించినటులు, అహింసా వ్రత మిదివరకే జయముగాంచినది. అహింసాబద్ధులను నిర్బంధించుటకు అధికారులు వెనుకాడుచున్నారు. సేకగుప్త గారికి విధింపబడిన స్వల్ప శిక్షయే యిందుకు ప్రబల నిదర్శనము. మహాత్ముని నింతవరకు నిర్బంధింపకుండుట అహింసా విజయమునకు చిహ్నము. సత్యాగ్రహమార్గము నవలంబించుచో ఇరుపక్షములవారు ను సమానభూమిపై నిలిచి, ఒక్కద్రోవ త్రొక్కుటకు కుతూహలము పొడమును. ప్రజలతోపాటు పాలకులుగూడ నిర్బంధపద్ధతిని విడనాడి అహింసాపద్ధతి నవలంబించుచో, ఉభయులమధ్య సమాధానము గడురుట సులభసాధ్యమగును.

కామన్సునభ: లాంకుమైరు వస్త్రవ్యాపారక్షేణత

కామన్సునభలో లాంకుమైరు వస్త్రవ్యాపార దుస్థితి చర్చకు వచ్చెను. లిబరలు పక్షనాయకులగు సర్ హార్ బర్ట్ సామ్యుయల్ గారీ విషయమై ముచ్చటించుచు, లాంకుమైరు వర్తక మింతటి హింస న్నిత్యం దిదివర కెన్నడును లేదనియు, ఎగుమతులు చాలవరకు తగ్గిపోయెననియు, హిందూ దేశముతో గల వర్తకములో సగభాగము పడిపోయెననియు, హిందూ దేశమున తయారగు వస్త్రముల సంఖ్య బెరిగెననియు, హిందూ దేశమున ప్రవేశించిన జపానవస్త్రముల దిగుమతి గూడ బెరిగెననియు, బ్రిటీషు వస్త్రముల పట్ల హిందూ దేశ ప్రభుత్వము జూపదలచిన అభిమానమువలన నష్టమంతయు భర్తీగాజాలదనియు, చాటిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జూపదలచిన బ్రిటీషు వస్త్రాభిమానముతో గూడ వీరు తృప్తి చెందరయిరి. ఇంకను ఎక్కువ అభిమానమును జూపవలయునని వీరి తలంపు గాబోలు. ప్రభుత్వము తరపున గ్రహాంగారు ముచ్చటించుచు, లాంకుమైరు వ్యాపార దుస్థితి సంగీకరించిరి. అక్కడ లక్ష ఏబది నాలుగువేలమంది కార్మికులు పనిలేక యున్నారని, వీరంగీకరించిరి. హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారికి తాము చేసిన విన్నపమువలన, బ్రిటీషు వస్త్రములపై వారు కొంత యభిమానము జూపిరనియు, ఇందువలన లాంకుమైరులో కొంత సంతృప్తి గలిగెననియు, లాంకుమైరుకు వచ్చిన ఆపద ఎంత విస్తారమయినను, ఇంకను ఎక్కువ సౌకర్యముల నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరుట సమంజసముగ నుండదనియు, గ్రహాంగారు చెలిపిరి. దీనినిబట్టి ఒక్క సత్యము బయల్పడుచున్నది. లాంకుమైరు వర్తకులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించిరనియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని బ్రిటీషు వస్త్రాభిమానము జూపునటుల ప్రేరేపింప గలిగిరనియు, స్పష్టమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈసూచన వెలువడుటకుగల బాధ్యతనంతను తామే వహించినను, భారతశాసనసభలో మాళవ్యాగారి సవరణగూర్చి జరిగిన చర్చలో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి ప్రేరేపణ కిది ఫలితమయ్యెనని విదితమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము

వారికిని మధ్య జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బయలుపరచుచో, నిజము తప్పక వెల్లడియ్యెడిది. భారత శాసనసభాధ్యక్షులుగూడ, ప్రభుత్వమువారు వీనిని ప్రచురించుట ధర్మమని హితవొసగిరి. కాని, రీసీగా రిందుకు పూనజాలమగిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొదట అన్ని వస్త్రములపైనను నూటికి 15 వంతున పన్ను విధింపదలచినటులు, యిదివర కంగీకరింపబడెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి విన్నపమునకు పిమ్మట, బ్రిటీషువస్త్రములపై తక్కువ పన్నును తదితర వస్త్రములపై ఎచ్చుపన్నును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విధింపదలచినటులు, ఘస్టరుగారు నిన్నటిదినము అంగీకరించిరి. కాని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి విన్నపము చేరకముంద, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఖాయపు నిర్ణయము గావింపలేదని, ఘస్టరుగారు సాకు చెప్పిరి. ఖాయపు నిర్ణయము గావింపకబోయినను, తాత్కాలిక నిర్ణయము నయినను వీరు గావించి రనియు, లాంకుమైరు వస్త్ర రక్షణమునకు సంబంధించిన విన్నపము చేరగనే, వీరు తమ నిర్ణయమును మార్చిరనియు, నిస్సందేహముగ చెప్పవచ్చును. హిందూ దేశ మిదివరకు లాంకుమైరు లాభము నిమిత్తము తన వస్త్రవ్యాపారమును కోల్పోయెను. దీనిని మరల నిష్పాదు కోల్పోవవలసిన స్థితి యరుదెంచినది. ప్రస్తుత సందర్భములు, హిందూ దేశపు నిస్సహాయస్థితిని జాటుచు, దేశ స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థ కతను నిరూపించుచున్నవి.

విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యము

విశ్వవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వము వారు డబ్బిచ్చిన మాత్రాన, వాని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుట పాడిగాజాలదు. ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయము చేసినను వాని స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి భంగము కలిగించుటలేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నిచ్చుచు, విశ్వవిద్యాలయ విధానములను నిరాకరించుటకు, అధికారముంచుకొనిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు విశ్వవిద్యాలయమునకు మిగుల నష్టదాయకమనియు, ఆ పరతును తొలగించి, ఎక్కువ ధనసహాయమును జేయవలయుననియు, నిన్నటిదినము మద్రాసు సీనేటు సభవారు తీర్మానించిరి. ఇంతకుపూర్వము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సందర్భమున గూడ యిట్టి ప్రశ్న బైకివచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములకు పూర్ణస్వాతంత్ర్యమిచ్చినగాని, అవి తమధర్మమును నిర్వహింపజాలవు.

రాండుటేబిలు సమావేశము

రాండుటేబిలు సమావేశము ఆసలు జరుగునా లేదా యను ప్రశ్నను, లేబరుపక్షమువారు లోచించుచున్నటులు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసుపక్షమువారే గాక, జాతీయపక్షము వారు గూడ దీనిని బహిష్కరింప దలచుటచే, పేరెన్నిక గల నాయకు లెవరును యీసభకు వెడలరని యూహింపవచ్చును. పార్లమెంటునందలి లేబరుపక్ష సభ్యులగు హార్ ఫర్డు నైటుగారు, జాతీయవాదుల నిశ్చయమునకు చింతపడుచున్నను, ఎవరువచ్చినను రాకున్నను రాండుటేబిలు సమావేశము జరిగి తీర

వలయునని కోరుచున్నారు. కాని, దేశనాయకుల తోడ్పాటులేకుండ, హిందూ దేశమును శాంతిపరుచుట కెటుల సాధ్యమగునో వీరు హింసరయిరి. రాండుటేబిలు సమావేశపు ఏర్పాటును ఉపసంహరించుకొనుట దప్ప, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జేయదగిన కార్యము చేరుండదు.

భారతీయ విద్యార్థులు

పాశ్చాత్యవిశ్వవిద్యాలయములు పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయములో భారతీయ విద్యార్థులను చేర్చికొనుటకునికరమనుతీర్మానమును కేంబ్రిడ్జి యూనియనులో నొకసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టెను. ఈ తీర్మాన మోడిపోయినను, ఆ సమయమున గావింపబడిన ప్రసంగముల గాంచిన, భారతీయ విద్యార్థులపై ఇంగ్లండులో నెట్టి ఏవగింపు ప్రబలి యున్నదో గ్రహింపవచ్చును. భారతదేశ విద్యార్థులపట్ల ఏవగింపు గలుగుటకు కారణము, వారి ఆచారములు పద్ధతులే యని సూచింపబడెను. అట్టి తర భారతీయులు నివసించు ప్రదేశములకు యూరపియను లేలవచ్చి, ఉద్యోగధర్మమును నిర్వహింపవలెనో తెలియదు. స్వలాభ సంపాదనమునకు మాత్రము, యిట్టి యభ్యంతరములు అడ్డుపడవు గాబోలు.

ప్లేటుకొన్నిలునభ: ఆర్థికచట్టము

ప్లేటుకొన్నిలునభలో ఆర్థికచట్ట మంగీకరింపబడెను. ఇక్కడను ఆక్షేపణల దెలిపినవారు లేకపోలేదు. సర్ మెనెక్స్ దాదా భాయిగారుగూడ, ప్రభుత్వమువారు బ్లాకెట్టుగారి వాగ్దానమును విడనాడినందుకు తమ అసంతృప్తిని దెలిపిరి. పన్నులిక మీద బెరుగవనియు, అవి యింకను తగ్గింపబడుననియు బ్లాకెట్టుగారు చెప్పినదాని కిప్పుడు విరుద్ధముగ జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వవ్యయమును చాలవరకు తగ్గించినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. అయినను, ప్రభుత్వముపై తమకు గల యభిమానముచే, ఆర్థికచట్టమును ఆమోదించెదమని, దాదా భాయిగారు నడిపిరి. బ్లాకెట్టుగారి వాగ్దానమును చెల్లింపజాల నందులకు, ప్రభుత్వసభ్యులగు మాక్ వాటర్సుగారు తమ విచారమును మాత్రము చెలిపిరి.

తూర్పుకృష్ణా సత్యాగ్రహము

ఏప్రిలు మొదటివారము జరుగును మచిలీపట్నం, మార్చి 27:—తూర్పుకృష్ణా జిల్లా సత్యాగ్రహము ఏప్రిలునెల మొదటివారములో గాంధీమహాత్ముని వద్ద నండి ఆజ్ఞ రాగానే ఆరంభింపబడును. (ఆ. పా.)

తూర్పుకృష్ణా జిల్లాలో 600 వాలంటీరులు మచిలీపట్నం, మార్చి 27:—దా|| పట్టాభిసేతారామయ్యగారు, చెరకువాడ వెంకటవరసింహంగారు, ము. కృష్ణారావుగార్లు జిల్లాలో సుమారు 40 గ్రామములు సంచారముజేసి 6 వాలంటీరులను జేర్పించిరి. (శ్రీ పా.)

కీ|| శే|| లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు

మీరటుకేను ప్రాసిక్యూటరు ఆకస్మికమరణము మీరటు, మార్చి 28:—లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు రటు కేసులో సీనియరు ప్రాసిక్యూటరు పక్షమున ఉపరాధానులో ఆకస్మికముగ మరణించిరని తెలిపినవచ్చెను. జేమ్సుగారు న్యాయమోనియాచే బాధపడుచుండెరి. త్రిలో రాండుకోజలక్రిందట ప్రమాదావస్థ దాటిపోకాని నేడు ఆకస్మికముగ మరణించిరి. (ఆ. పా.)

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యసిద్ధాంత నిర్వచనము

ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారివోటుకు బద్ధులు కారు

బద్ధులైనచో ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతను వదలుకొనినవా రగుదురు

అంగ్లా

ఆంగ్ల దేశాభిమానమునకు కారణములు

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము నట్టిబూటకము కాదు

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బయటపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట

:-0:-

భారతశాసనసభలో చర్చ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ధీర్ఘి, మార్చి 27:—నేడు భారతశాసనసభలో దిగుమతి సుంకముల చట్టమును విచారింపవలెనను ప్రతిపాదన వోటు లేక యే అంగీకరింపబడెను. సర్ బార్నిమెంట్ గారు గంటనేపురుపు టించుచు భారత ప్రభుత్వమువారు భారతశాసనసభయు ఒక విషయములో నేకీభవించినప్పుడే ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చిన కన్వెన్షను వర్తించునని చెప్పెను. ఈ యేకీభావము కుదురనప్పుడు భారత ప్రభుత్వమువారు భారతకార్యదర్శికి బాధ్యులై యుండు రుగాని సభవారివోటుకు బద్ధులై యుండ రని వారు స్పష్టముగా చెప్పిరి.

చర్చ వివరములు

భారత శాసనసభలో నేడు టూరిపుటిల్లు చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. తొలిసారి పూర్తి చేయక వదలిన యువన్యాసమును సాగించుచు జహంగీర్ మున్షీ గారిట్లు చెప్పిరి:—నూనెపై పన్ను లు విధించు సంవత్సరమున రెయిసీగారి వైఖరి నాకు బాగుగా నచ్చినదిగాని ఈవిషయములో వారు ఆంగ్లదేశాభిమానము నెట్లు ఆమోదించిరి నాకు తోచలేదు. వారికి పైయే త్రివిధతోపయిన చో నిట్లుచేసియుండురా? విరోపితులసభ్యులు వారి లాభములకు ప్రామాణిడిరి. ఇదివరకు నూనెపై రు. 25 సంవత్సరములనుండి ప్రత్యేక సౌకర్యములను అనుభవించుచుండిరి గనుక ఆసౌకర్యము లను యింకా 25 సంవత్సరములవరకు యివ్వవలసిన దని వారు కోరిరి.

మూర్:—నూనె ఉపయోగించు ప్రజల తేజమునకు నేనట్లు మాట్లాడితిని గాని, విరోపితు కంపెనీల లాభమునకై నేనట్లు చెప్పలేదు. 25 సంవత్సరములు ప్రజలు లాభము నొంద లేదా?

జహంగీర్:—నూనె ఉపయోగించు ప్రజల లాభము కంపెనీల లాభముకూడ కాదా?

మూర్:—విరోపితులసభ్యులెప్పుడును దేశతేజమునకే పాటుబడుచుండిరి.

జహంగీర్:—అయిన ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులేనా నెట్టి వారు? వారేనా ప్రజల తేజమును అటంకపరుచుచున్నది.

(నవ్వు)

కె. సి. రాయ్:—“భారత ప్రజామిత్ర” అని చెప్ప కొను సొకపత్రికతో నా గౌరవనీయులగు మిత్రునికి సంబంధము కలదు గదా!

జహంగీర్:—ప్రభుత్వమువారు సభవారిని సంధిగగితి లో తెట్టినారు. వికిచ్చిన వరములతో సంశ్చయై యికమీద క్రొత్తవరములకు ప్రయత్నింపుదని వారు జాతీయవాదులను కోరుచున్నారు.

పండిత కృష్ణకాంతమాలవ్యా

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును ఖండించుచు పండిత కృష్ణ కాంతమాలవ్యాగారిట్లు చెప్పిరి:—మనము బాటలు వీలినపు డితిలోనున్నాము. గాంధీమహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనము నిది వరకే ప్రారంభించెను. సామ్రాజ్యములో నితర భాగములలో బాటు భారతదేశమునకుగూడ సమానత్వము లభింపకపోయిన చో మనలో ననేకులు గాంధీగారి ఉద్ద్యమములో చేరగలము. భారతదేశమునందలి స్వయంకృతమై ముక్తిని సాధించి అసియా ఖండమునందలి దేశముల సామ్రాజ్యమును పెంపొందింపజేయు గలదు. ఈ శాసనమును దేశముపై బలవంతముగా అమలుచేసిన చో మేము సహనసంగీకరించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును తీవ్రముగా కొనసాగించవలసి నదని దేశీయులను ప్రబోధించెదము.

సర్ అబ్దుల్ కరీమ్

బొంబాయివర్తకులకును, లాంకపైరువర్తకులకును సాయ కారిగానుండు శాసనమును చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదనియు, ఈరెండును జపానువారి తీవ్రముగ పోటీలన నష్టపడుచున్నవనియు వారనిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సులన మనకు లాభముకలుగునో దానికై లక్షింపవలసిన పనిలేదు.

హుస్సేన్ కిష్వాయీ

ప్రభుత్వమువారు రఫలంబించిన వైఖరివలన పక్షపాత విర హితముగు చర్చ వీలులేకపోయెననియు, బిల్లులో మార్పులు చేసి ప్రజలకు లాభకరమైనదిగా చేయుటకు వీలున్నను ప్రభుత్వము వారు దాని కొప్పుకొనననియు మున్షీర్ హుస్సేన్ కిష్వాయీగారు చెప్పిరి. సభవారు బిల్లుపై తమయభిప్రాయము నిచ్చులోపల రాజ్యాంగసంబంధమున తగాదా వలన గలిగిన పండి గావస్థను మాన్వవలెనని వారనిరి.

పండిత తాహూర్ దాస్ భార్గవ

జపాను పోటీకి తాళలేక నష్టపడుచున్న లంకాపైరు వస్త్ర పరిశ్రమకు తక్షణము రక్షణ యవసరమునుటచే టూరిఫ్ బోర్డువారి మోచనలనుగూడ అసాదరించి ప్రభుత్వమువారు రక్షణ గడంగిరిని పండిత తాహూర్ దాసు భార్గవగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు గావించు ఆర్థికమోచన లేనియైనను భారత ప్రజల యభిప్రాయములకు అనుగుణముగా మండవలెను. ప్రభుత్వము వారి మాత్రమునకు అనుగుణముగా ప్రవర్తించుచున్నారా? భారత ప్రజలు రాజకీయములకు లాభములకై చేరమాడదలచుట లేదు. స్వపరిపాలనవారికి గల జన్మ హక్కుగాని యన్యము కాదు. ఈ విషయములో సభవారికి వోటుచేయు స్వాతంత్ర్య మిచ్చి ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సిద్ధాంతమును ఉపసంహరించు కొని కేవలము భారతపరిశ్రమలకు రక్షణయొసంగుటకు శాసనము లనే రచింపవలెను.

ఇంతటితో సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

రెయిసీగారి యువన్యాసము

ఫలహారంతరము సభసమావేశముకాగానే సర్ బార్ని రెయిసీగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు గంభీరముగా స్పష్టముగా నుపన్యసించిరి. వారి యువన్యాసమిట్లున్నది:—దివాన్ చమ్కల్ లోగారును, యింక కొందరును భారతవస్త్ర పరిశ్రమకు రక్షణ యవసరములేదని చెప్పిరి. ఇది సత్యముకాదు. వస్త్రపరిశ్రమలో పెట్టుబడిపెట్టినవారి విషయముకొరచే విచారించుట ముఖ్యముకాదు. బొంబాయి నగరముయొక్క ఆర్థికశ్రేయమును, బొంబాయి రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థికశ్రేయ మును లక్షలకొరిది పనివారియొక్కయు ఈమిల్లుపరిశ్రమకు సంబంధించిన యితరుల యొక్కయు శ్రేయమును విచారింపదగి యున్నది. మిల్లయజమానులనుగూడ తప్పుబట్టరాదు. ఈపరిశ్రమ లో నిమిషమున్న మిల్లులన్నియు ఒక్కటిగాదు. అవన్నియు వేరు వేరు కంపెనీలుగాయున్నవి. పరుకు తగ్గినప్పుడు మేము ధర హెచ్చు చేయక పోయినచో యితరులుచే సెదరు అనితలచురు. వాపున వల్లమాలినలాభములకై దేవు లాట తప్పుకున్నది. మిల్లుపరిశ్రమ వృద్ధిపొందవలసినచో బొంబాయిమిల్లుపరిశ్రమ పునర్నిర్మించుట మిక్కిలి యవసరమని ప్ర భుత్వమువారు తలచుచున్నారు. బొంబాయికి యితర ప్రదేశముల కన్న సౌకర్యములు తక్కువనికూడ ప్రభుత్వమువారిప్పుకొన జాలరు. కొన్ని రకముల గుడ్డలను తయారు చేయుటకు బొంబాయికి మంచి సౌకర్యములు కలవు. వస్త్ర ములను కొనువారికి భారమునని వాదమును విచారింతుము. ఈ శాసనసభలో నీవాదమును చెప్పనిసమయ ముండదని నేను తల తును. వీరియభిప్రాయముతో ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణము గా సంగీకరింపరు. ఏలననగా రక్షణయొసంగుట యనగా వస్త్రము లు కొని వారికి ఖర్చుహెచ్చని లేటపడుచున్నది. కాని వస్త్ర ములు కొనువారికి భారమైనను జాతీయశ్రేయముకొరకే యని ఆసిద్ధాంతము తెల్పుచున్నది. వస్త్రములను ఉత్పత్తి చేయువారికిని వస్త్రములు కొను సామాన్యప్రజలకును లాభదాయ కమగునట్లు ఈబిల్లు ఉద్దేశించ బడినది.

రక్షణ చాలదా?

రక్షణ చాలదని బీర్లాగారు చెప్పిరి. కాని మిల్లులలో చాలహెచ్చుగా తయారయిన వస్త్రముల లెక్కలనబట్టి చూ చినను, మిల్లుపరిశ్రమను సంపూర్ణముగా పునర్నిర్మింపదలచు కాల

మున వస్త్రనిర్మాణము ఆ లెక్కలకు మించజాలదని నేను తల తును. ఈ రక్షణవలన దేశములోనికి దిగుమతియగు వస్త్రములు చాల తగ్గిపోవును.

ప్రభుత్వమువారి ఆంగ్లా భిమానము

లాంకపైరు వర్తకులకు లాభము కలిగించవలెనని యీ వస్త్రమును పన్నీరని కొందరునుచున్నారు. కాని అన్ని దేశము ల నుండి వచ్చు వరకులమీద 15% పన్ను విధించుటవలన ఆంగ్ల దేశమునుండి వచ్చు వస్త్రములుగూడ చాల తగ్గినవి వారు తెలిసి కొనుటలేదు: ఇతర దేశములమీద 20% పన్ను విధించినదాని కంటె ఆంగ్ల దేశమునకు నష్టము కలుగ వచ్చును. మేము దుర్మార్గు ముగా ప్రవర్తించుచు న్నామును వాదము సరియైనచో తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించు చున్నామని గూడ చెప్పదగియుండును. ఈ బిల్లులో ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు యిమిడియుండలేదు. ఆంగ్లవస్త్రాభిమానము జూ పచుని కోరుచున్నమాటలుటకు నిజము. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు అనగా సామ్రాజ్యములో నెక్కడినుండి సరుకులు వచ్చినను ఆ సరుకులపై యితర దేశములకంటె హెచ్చు అభిమానము మోప వలెనని యుండును. మేముట్లు కోరుటలేదు. 15% పన్నుకు ఇంక కొంత కలిపినగాని కొర్రానైనతానులకు సరియగు రక్షణ యుండదని మేము తలచుచున్నాము. అన్ని దేశముల మీద 20%పన్ను విధించితిమా గుడ్డను కొను ప్రజలకు నష్టము కలుగును. ఉత్పత్తిదారులకు కలుగు లాభములకంటె ప్రజలకుకలుగు భారము హెచ్చుగానుం డును. కావున బ్రిటిష్ వస్త్రములయొడ అభిమానముమోపక తప్ప లేదు. భారతదేశమునకు ముఖ్యముగా లాభము చేపూరుచుండగా దానివలన ఆంగ్ల దేశమునకుగూడ కొంతలాభము కలుగును.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమున నేమి?

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన ఆచార మేమో యిప్పు డు నియమించెదను.

అధ్యక్షుడు:—ఈసభలో నీఆచారమును నిర్వచింపగ ల అధికారియెవరు?

రెయిసీ:—ఈ విషయమై భారతప్రభుత్వమువారి య భిప్రాయమును మాత్రమే వివరింతును. జాయింటు పార్లమెంటు రీ కమిషనువారి నివేదికలో రెండుసిద్ధాంతములు స్పష్టముగా నున్నవి. భారత ప్రభుత్వము వారు దేశ తేజము కరములగు దిగుమతి సుంకముల ను నిర్ణయించవలసిన అధికారులు దేశములో నేయవలసిన పన్ను లను, దిగుమతి సుంకములను నిర్ణయింపవలసినవారు రాజుగారి మంత్రులని నివేదికను వ్రాసినవారు బాగుగా నెరుంగుదురు. భారతదేశములో నీ విధి భారత ప్రభుత్వమువారిపై నున్నది. తమకు సరియైనవని తోచిన నూచనలను గావించి శాసనసభవారి యెదుట భారత ప్రభుత్వమువారు పెట్టవలెను. ఇంక రెండవది భారత ప్రభుత్వమువారును, శాసనసభయు ఏకీభవించినప్పుడు భారత కార్యదర్శి జోక్యము కలిగించుకొనరాదు. బ్రిటిష్ రాజ్యాంగమును ముందిగొని ప్రభుత్వమువారును శాసనసభ యు తమతమ విధులను బాగుగా నిర్వహించెదరని కమిటీవారు తలచుటచేత దానిని విఫలము చేసి వారు వ్రాయలేదు.

గౌరు:—భారతదేశమునకు ఆస్త్రేలియా, న్యూజిలండు లకు గల స్వాతంత్ర్యమున్నదా లేదాయను విషయము ముఖ్యము మీరు ఆ విషయమునకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చెదరని తలచు చున్నాను.

రెయిసీ:—నాబదులు గౌరుగారు ఉపన్యసించదలచినట్లు న్నది. (నవ్వు)ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునగా ఇదిభారత కార్యదర్శితో ముందుగా సంప్రదించుట యున్నను శాసనసభవారి ఎదుటపెట్ట దగిన నూచనలను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము కలదు. ఈవిషయములో మొదట భారత కార్యదర్శితో సంప్ర దించుట యటుండ భారతప్రభుత్వమువారికి స్వాతంత్ర్య మున్నంత వట్టుకు మాత్రమే శాసనసభవారియెదుట నూచనలను గావించుటకు భారతప్రభుత్వమునకు వీలయ్యెను. ఈ స్వాతంత్ర్యము శాసనసభవారి తమ యభిప్రాయమును తెలియబరచు నంతవరకే యుండును. అధినివేత ప్రభుత్వముల లోని పద్ధతికిని భారతదేశములోని పద్ధతికిని భేదముకలదు. అధినివేతరాజ్యములలో శాసనసభ ప్రభుత్వము వారితో నేకీభవించినచో ప్రభుత్వమువారు రాజీనామా నిచ్చె దరు. దానివలన సిలిగతులు చక్కబడును. ఈదేశమున ప్రస్తుత రాజ్యాంగముతో నీఫలితము కలుగుటకు యేర్పాటులులేవు. భారత ప్రభుత్వమువారికిని శాసనసభకును ఏకీభావము కుదుర నినో ఈ కన్వెన్షను అంతమొందును.

అధినివేతప్రతిపత్తికలదు రాజ్యాంగములేదు

ఆంగ్లపార్లమెంటు సభలో టెన్ గారు చేసిన ఉపన్యా సములో క్రొత్తమాత్రమేదియు ప్రతిపాదించబడలేదు. ఈ 10 సంవత్సరములలో జరుగుచుండినదానినే వారు వివరించిరి. ప్రభు త్వమువారికిని భారత శాసనసభకును ఏకీభావము కుదిరినప్పుడే భారత కార్యదర్శి జోక్యము కలిగించుకొనడవి భారత కార్యదర్శి చెప్పెను. ఏకీభావము లేన ప్పుడు యేర్పడిన క్లిష్టపరిస్థితిని బావుటకు ఒకరినొకరు అను నయ వాక్యములచేతను, లాలసలచేతను, లోబడునుగూడని జను

వేరుపడ్డదియేదియు ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానములో నూచింపబడలేదు. అనగా దిగుమతి సుంకములను వేయుసందర్భములలో భారతదేశమునకు అధినివేశ ప్రతిపత్తి కలదుకాని, అధినివేశ రాజ్యాంగవిధానము లేదు.

శాసనసభవారి తీర్మానమునకు బాధ్యులుకారు

ఈ విషయములో సభవారి వోటుకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులై యుండవలెనని కొందరు వాదించవచ్చును. మేముట్లు చేయుట కొప్పుకొనినచో ఆర్థిక వ్యవహారములలో మాకుగల బాధ్యతను మేము పదలుకొనిన వారమగుదుము. పార్లమెంటుకి కమిషనువారి నివేదికలోని ఆర్థికకన్వెన్షన్ల ఒక్కొక్కటినుంకములకు మాత్రమే వర్తించదు. పన్నులై భారత ప్రభుత్వమువారు వేయుసుంకములకు గూడ వర్తించును. కానకాసన సభవారి ఇష్టమునకు లోబడితిమా మాస్థి దుర్భరమగును. ముందు ఈస్థి మారునా యని యాశించుచున్నాము. లండనులో జరుగు కొండుపేటిల్ సమావేశము దిగుమతి సుంకములను కాసన సభకు బాధ్యులగు మంత్రులపరము చేయుచో నికముందు మేముట్లే ప్రవర్తించగలము.

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటకమా?

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటక మని కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేనిచో ఉక్కు-మిద యిదివరకు మనము రక్షణపన్నులను విధింపగలిగియుండదు. 1894-95 సంవత్సరములో దిగుమతి పన్నుల విధించుటవలన ఆంగ్ల దేశమున లీబరు ప్రభుత్వము పడిపోయెనో మీ రెరుంగుదురు. 8½ నుండి 7½ 0/0 వరకు కష్టము పన్నులను హెచ్చుచేయుటచేత 1917 సంవత్సరములో కొయలివను ప్రభుత్వము గూడ పడిపోయెనో నేను మీకు జ్ఞాపకము చేయనవసరములేదు. ఇట్లుగాక మనము 1921 సంవత్సరములో నూటికి 11 వంతులును యిప్పుడు 15 వంతులును హెచ్చింపగలిగితిమి. భారత ప్రభుత్వమువారు కాసనసభయు ఏకీభవించి యుండుట చేత నిది సాధ్యమయ్యెను. ఈ మాత్రము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా నామోదించి యుండుటచేత వారు జోక్యము కలుగజేసికొనరు. ఈ 10 సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నదానికి విరుద్ధముగా యిప్పుడు కాసనసభవారి యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు విధిగా నంగీకరింపవలెనని మీరు చెప్పుచు నిది నూతన పద్ధతియని చెప్పక తప్పదు.

ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములు

భారత ప్రభుత్వము చేయు ప్రతిదానికి కొందరు అనుమానము చూపుచున్నారు. ఇట్టి అనుమానములను పెట్టుకొనినచో మీమనస్సు లెప్పుడును కల్పవృత్తులమలే యైయుండును. సరియగు తీర్మానములకు మీ రెప్పుడును రాజాలరు. ఇంకొక విషయము, ఇదివరకు భారత పరిశ్రమలు ఆంగ్లేయులచే నాశము చేయబడినవని కొందరనిరి. కాని 1780, 1818, 1814, 1882, 1895, 1917 సంవత్సరములకును ఇప్పటి సీరిగతులకును సహస్రాంశము భేదములేదా? ఇప్పుడు మనము బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమస్థితిని విచారింపవలసి యున్నది. జపాను వారి పోటీవలన భారత మిల్లు పరిశ్రమ నాశమగుటకు సిద్ధముగా నున్నది. ఈ నాశము గలుగకుండ బొంబాయివారు ను లాంకపైనువారుగూడ త్వరపడవలసియున్నది. ఇప్పుడు జపాను పోటీనుండి బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమను రక్షించితిమా యికముందు రక్షణలేకుండనే దేశీయపరిశ్రమ కొలుకొనును.

(కరతాశీధ్వజులు).

సభవారు టారిఫ్ బిల్లును విచారించవలసినదని ప్రభుత్వము వారు చేసినప్రతిపాదన ఆమోదించబడెను.

నవరణలపై చర్చ

జాతీయరక్షణ ముండినచో, జాతీయమగు ఆజమాన్యమీ గూడ నుండవలెనను సవరణను సతీకచంద్రదత్తుగారు ప్రతిపాదించిరి. కాని రక్షణయిచ్చుసిద్ధాంతమును ఇదివరకే సభవారంగీకరించుటచేత ఇప్పుడు మరల దీనిని ప్రతిపాదించ వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పగా సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

మణ్యుఖంపెట్టిగారి సవరణ

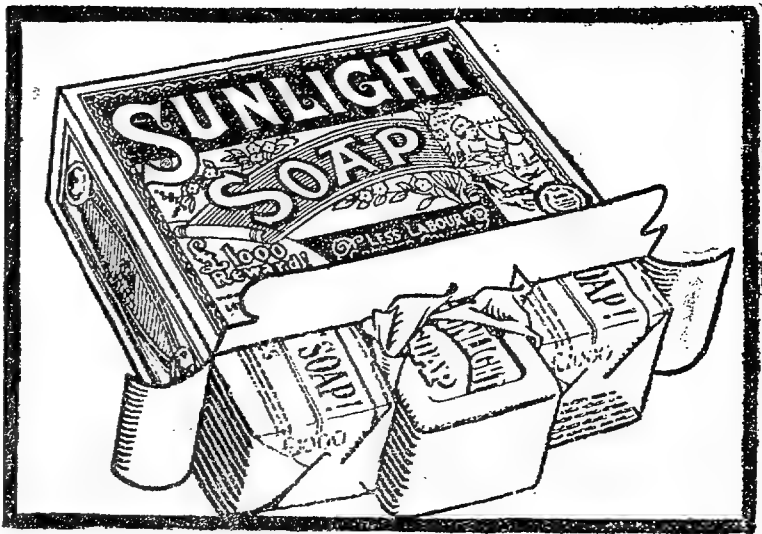
తరువాత మణ్యుఖంపెట్టిగారు తమసవరణను ప్రతిపాదించిరి.

మాలవ్యాగారి సవరణ

తరువాత మాలవ్యాగారు తమసవరణను ప్రతిపాదించిరి అన్ని దేశములనుండి వచ్చువస్తువులపైనను నూటికి 15 వంతులుగాని, పాండుకు 8½ అణాలుగాని (ఏది హెచ్చైనది) పన్ను వేయవలెనని మాలవ్యాగారి సవరణ కోరుతున్నది.

మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము

మాలవ్యాగారిట్లు చెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారి దుర్మార్గపద్ధతివలన ప్రాణావళి వృష్టమైన బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమకు రక్షణయొ సంగుట యవసరమే. ఎంతరక్షణ యొసంగవలెనని నా సవరణ నిర్ణయించుచున్నది. దిర్ఘాగారును ఇంక కొందరు వేసిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వము వారు సరియైనప్రత్యుత్తర మియరెరి.

ఎల్లప్పుడు విశ్వసించదగు నట్టి నబ్బు

“నన్ లైట్” నబ్బుయొక్క యొక్కొక్క బిల్లు, పూర్తిగా స్వచ్ఛమైనదని చేయువారు పూచీ నిచ్చుచున్నారు. నిర్మలమైనది అని షరీతుకు లోబడక యేదియు ఈవరకు అమ్మబడియుండలేదు. ప్రపంచములో లక్షలకొలది ప్రజలు దీనిని తెలిసియే “నన్ లైటు” నబ్బుతప్ప తదితరమగునబ్బును వాడరు. స్వచ్ఛమైన నబ్బే, మితవ్యయముగను, నమ్మదగినదిగను గ్రహించి తతిమి అన్ని నబ్బులకంటె, “నన్ లైట్” మేలు అని ఎన్నుకొని దానినే కావలయు నని కోరుదురు.

నన్ లైట్ నబ్బు

నన్ లైట్ నబ్బుయొక్క బిల్లు 1000 పాసుల విలువగల

స్వచ్ఛందమగు పూచీని కలిగియున్నది.

SUNLIGHT SOAP

X-5 130-172

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND.

లీవరు బ్రదర్సు లిమిటెడ్, పోర్టు నన్ లైట్, ఇంగ్లాండు.

ప్రభుత్వమువారికిని భారత కార్యదర్శికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

వైట్ హోలునుండి భారత ప్రభుత్వమువారికి ఆజ్ఞలు జారీ చేయబడలేదు. కాని బ్రిటిషు వస్త్రులు కానివాటిమీద నూటికి 5 వంతులు హెచ్చుపన్నును ఆకస్మాత్తుగా ప్రభుత్వమువారు పెండుకు నేయవలసి వచ్చినచో నాకు తోచుట లేదు. ప్రభుత్వమువారి యీపట్టుదల గర్హ్యము.

వస్త్రులు:—ప్రభుత్వమువారిపద్ధతినిమార్చి 18 వ తారీఖున పూర్తిగా వివరించితినిగాదా.

మాలవ్యా:—మొదట ఉద్దేశింపనిచో తరువాత ఆపద్ధతిని మార్చుకొని యితరదేశములపై 5 0/0 హెచ్చుపన్ను విధించుటకు కారణములు గనబడవు.

వస్త్రులు:—వాణిజ్యసభ్యుడును, తాత్కాలికపు నాణిజ్య సభ్యుడును మిల్లయజమానుల రాయబారముతో ముచ్చటించి నప్పటినుండి విషయము విచారణలో నున్నది. ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారు సలహాసోపంగినతరువాత విదేశములపై పన్ను హెచ్చించుటవ్యాధమని తలచి అట్లు చేసితిమి.

మాలవ్యా:—మొదటి ఉద్దేశ్యములను మార్చుకొని కొత్తపద్ధతి నవలించితిరి. ఆంగ్లమంత్రివర్గమువారు మీకు వ్రాయనిచో మొదట మీ రనుకొనినపద్ధతియే ఖాయమైయుండేదిగాదా.

అధ్యక్షుడు:—ఈ విషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని బయటపెట్టుట ఉత్తము.

రెయిన్:—అట్లు చేయజాలనందులకు చాల చింతిల్లుచున్నాము. ఈ విషయమై యింక నే నేమియు హెచ్చుగా చెప్పవలసినదని లేదు.

మాలవ్యా:—కొట్లకొలది ప్రజల యోగక్షేమమునకు సంబంధించిన విషయములో ప్రజా సేవకులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను తెలుపకుండుట కోరనియము.

ఇంకను మాలవ్యాగారు ముచ్చటించబోగా అధ్యక్షుడు సభను విరమించెను. మరల సభ రేపు సమావేశమగును.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

సంయుక్తపరగణాలలోసభ - నారిమన్ గారి

అధ్యక్షుల

కాశీ, మార్చి 27:—రాబోవు యీ స్తరు నెలవులలో సంయుక్తపరగణాల హిందూస్థానీ సేవాదళ మహాసభ కాన్పురులో జరుగును. నారిమన్ గారు సభాధ్యక్షుల వహించెదరు. ఈ నెల 30 వ తేదీ ఆదివారము సంయుక్త పరగణాలందంతటను గల హిందూస్థానీ సేవాదళ కాళాసంఘములు స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘములును జాతీయపతాక పూజలను జరుపవలెనని నిర్ణయింపబడెను. (ప్రే.పె.)

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాఠా ట్రైల్స్ కో-ఆపరేటివు సొసైటీ, లిమిటెడ్.

నోటీసు

యమ్. అండ్ యస్. యమ్. ట్రైల్స్ కో-ఆపరేటివు సొసైటీ లిమిటెడ్, రాయపురం, మదరాసు వారు యీక్రింద నుడవారించిన పలువిధములైన బియ్యమును పై కనిన సొసైటీ స్టోర్సు, రాయపురంలో సరఫరా చేయుటకు పెండ్లల్లు పిలుచుచున్నారు. 1930 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 14-వ తేదీ మధ్యాహ్నము రోజున సదరు సొసైటీ సెక్రెటెరియు మానేజరుగారు సదరు పెండ్లల్లు పుచ్చుకొందురు.

నెల్లూరు బియ్యము మేలు రకము
రామసాగర బియ్యము " "
పిఠాణ బియ్యము " "

సరఫరా చేయుటకుండు నిబంధనలు, వరత్తులు, ఆటెండ్మెంట్ ఫారములోనే ముద్రింపబడి యున్నది. పైకనిన ఫారము నలయువార్లు సదరు సొసైటీ సెక్రెటెరియు మానేజరు వారికి 2/- రూపాయలు యిచ్చిన పొందుదురు. పైమొత్తిమ వాపసు యివ్వబడదు.

రాయపురం } డబ్బు. ఆర్. హెడ్జి,
25-3-1930 } సెక్రెటెరి అండ్ మానేజరు.

జలలహరులో అధికోత్పాదనము

అహమదాబాదు, కెయిరో, బ్రోచి, సూరతు
మండలములలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది
వాలంటీరులుగా చేరుట

నేను అహమదాబాదునుండి సామీప ప్రదేశములకు పోయి
జెంటిల్ మేన్స్ కి. వి. స. డి. స. త్యాగ హస్తానమును
చూచుటకు సామీపముండిన వారి వల్ల కలిగిన
చారిలో జలలహరు, వోల్టాజు, బాన్లోలీ తాలూకాలను సూరతు
నగరమును సూరతుమండలమునందలి యితర భాగములను
గూడ చూచితిని. ఎక్కడచూచినను ప్రజలలో అత్యధికోత్పాదనము
విధియగుచున్నది. ప్రతిదినమును ఉదయమును సాయం
కాలమును గూడ సభలు జరుగుచున్నవి. గ్రామములు వేలకొల
దిగా వచ్చుచున్నాడు. చాలమంది వలంటీరులుగా చేరుచున్నా
రు. పెక్కుమంది గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు నివృత్తము
నైనారు. ఎవ్వరిని గూడ బలవంతపెట్టగూడదని మహాత్ముడు
జ్ఞాపించినందున అట్టి ఆశ్రమమును వెళ్లటమగూడ జరుటలేదు.
బలిమాటలు బెదిరింపులు, ముప్పుగన వేచియున్నారేపు. వల్లభాయి
గారిని ఆశ్రయించేయటమనే చాలమంది గ్రామోద్యోగులు స్వ
బుద్ధిచే రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

ఎచట చూచినను సత్యాగ్రహ వలంటీరుల శిబిరములకడ
దరఖాస్తుచారులు మిక్కిలి హెచ్చుగానే కనబడుచునే యు
న్నారు. ప్రతి కుటుంబమునందును కనీసము
ఒకడైనను వలంటీరుగా చేరుచునే యున్నాడు. కొన్ని కుటుంబ
ములలో నొకను హెచ్చుమందిగూడ చేరుచున్నాడు.
గాంధీజీ కుటుంబమువారు రందరును చేరుట
గాంధీజీ నాయకత్వమునే వహించెను. గాంధీజీ రెండవ
కుమారుడగు మణిలాలుగారు దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియన్ ఒపి
నియమ ప్రతికూల సంపాదకుడుగా నుండెను. ఇతడు విశ్రాంతి
కొరకు సబర్బానికి వచ్చెను. ఇతడుగూడ మొదటిదశమనందు
వలంటీరుగ నున్నాడు. హరిలాలుగారి కుమారుడు కందిలా
లుగారుగూడ వలంటీరుగా చేరెను. బాన్లోలీ ఆశ్రమమునందు
జనరలు మేనేజరుగానున్న రామదాసు గాంధీగారు యీ నెల
25 వ తేదీని చార్జిని మరియొకరి కప్పగించెను. బాన్లోలీ తాలూ
కాలోని మొదటిదశమతోగూడ నితడు బయలుదేరును. డిల్లీలో
జమియియాలీయాలో నున్న దేవదాసు గాంధీగారుగూడ కొంత
మంది మహమ్మదీయ వలంటీరులు వెంట గొనివచ్చునని తెలిసినది.
గాంధీ గారి సర్వసత్వమునుగూడ సూరిబాయిగారు స్త్రీలను ఒకదశము
గా నేర్పరచి సత్యాగ్రహము నొనరించుటకు బ్రోచి జిల్లాలోని
టిట్టలుకు వెళ్లెదరు. హరిలాలు గాంధీగారు మాత్ర మింకను చేర
లేదు. వీరుగూడ త్వరలోనే చేరవలసి వీరి సోదరులు నమ్మ
చున్నారు.

దండి సత్యాగ్రహస్థానము
ఇది నవసారికి మిక్కిలి చేరువగానున్నదిగాన నవసారిలో
ఉత్పాదనము మిక్కిలి హెచ్చుగనున్నది. నవసారి బరోడా
సంస్థానములోని గ్రామమైనను అచటి ప్రజలుగూడ అధికోత్పా
దనమునే వెల్లడించుచున్నారు.

ఉద్యోగుల కేమియును లభింపకుండుట
దండిలో సాల్వబుట్టరులును కూలియును ఉప్పును త్ర
వ్వినీ గోతులత్రవ్వ కప్పించెయుచున్నారు. మొన్నటివరకును
అచట పైనికదళముగూడ నుండెను గాని గ్రామములు వారి కే
వస్తువునుగూడ విక్రయింపనందున, వారటనుండి పెదవీటిపాలన
వచ్చినది. సాల్వబుట్టరుల సూపరిం టెంటుగూడ యీ కార
ణముననే బరోడా సంస్థానమున బసచేయవలసివచ్చినది.

సమిష్టి సత్యాగ్రహవిధానము ప్రభుత్వమువారి
చర్యపై నాధారపడియున్నది
దొరతనమువారు మహాత్ముని అతనితో వెళ్లిన 80 మంది
వలంటీరులను అరెస్టు చేసినచో వెంట వెంటనే క్రొత్తదళములు
ఒకటి తరువాత నొకటిగా వచ్చుచుండును. అటులగాక దొరతన
మునారు ఉపేక్షబూనినచో యీదళములు వేరువేరుదళములకు
గొయి ఉత్పాదనముచేయు వారంబింపును, జలలహరు తాలూ
కానుండి 50 మంది ఒక దశముగా నేడు
యలు చేరినచో బాన్లోలీ తాలూకా నుం
ది 50 మంది రేపు బయలుదేరి దండి వెళ్లెదరు. ఈరీతిగా ఈ
రెండు తాలూకాలవారికిని వంతులు వేయబడెను. తక్కిన తా
లూకాలవారు వేరువేరుదళములలో సత్యాగ్రహమును జరుపు
చు యేర్పాట్లు జరిగినవి.

గుజరాతు విద్యాపీఠము
గుజరాతు విద్యాపీఠము నందలి ఉపాధ్యాయులును
విద్యార్థులునుగూడ మిక్కిలి దీక్షతో పనిచేయుచున్నారు.
ప్రధానాచార్యుడగు కల్కేగారు స్వయముగా పరీక్షల
చేయుచున్నారు. అహమదాబాదునుండి అతడొక గ్రామ
జ్ఞులనుసరించు విద్యాపీఠమునకు సంబంధించిన దళములు
ఒక గ్రామమునుండి మరియొక గ్రామము బయలుదేరుచుండును.
ఈ గ్రామములో ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరిలో కొంద

అతిమేలైన బ్లూజాగర్ నీమకమలములకు
సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1893
వీకంసీ చబట్ దాన్ అండు సమ్మ
నీమకమలములు వగల వర్తకులు
112, 118 చై వాబజారు రోడ్ మద్రాసు

రిదివరకే దండిగ్రామమునుచేరి అచట నన్నిటికిని గూడ సిద్ధము
గానే యున్నాడు.

మండల నాయకులు
సూరతు మండలమున మహాదేవదేవిగారును బ్రోచి
మండలమున డా॥ చందూలాలుచే కా యి
గారును, కెయిరా మండలమున దర్బారు
గోపాలదాసుగారును అహమదాబాదు మండలమున డాక్టరు
హరిప్రసాదుగారును నాయకులుగా నున్నారు. డాక్టరు నుమంతు
మొహతా గారునుగూడ సూరతుమండలముననే పనిచేయుచు
న్నారు. మహమ్మదీయులు పలువురు విద్యాపీఠములందును
మొదటి సత్యాగ్రహ దశమనందునుగూడనున్నారు. పార్సీలలో
కొందరుగూడ చాలశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు
మహిళా వలంటీరు దళములు
సబర్బాతీ సత్యాగ్రహ శ్రమమున దాదాభాయి నాకోజీ
గారి మనుమరాలగు కర్మ దుసేనుగారును సూరతు ఆశ్రమము
నందు శ్రమతి ముతుతెనుపెట్టుగారును స్త్రీలకు శిక్షాసనచు
న్నారు. బెహరాం మొహతాగారును ముతుతెనుగారును గ్రామ
ములలోగూడ ప్రచారముచేయుచున్నారు. (ఫీ. ప్రె. సు.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మార్చి నెల 27-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మీ గరిష్ఠ అల్ప	మీ గరిష్ఠ అల్ప	మీ గరిష్ఠ అల్ప	మీ గరిష్ఠ అల్ప	మీ గరిష్ఠ అల్ప
గోపాల్ పూర్	89	74	...	3.8	+ 2.4
దివాఖట్టగఢ	88	76	...	1.7	+ 0.1
కాకినాడ	88	72	...	0.1	- 0.9
మదిరీపట్టణము	86	72	0.7	2.8	+ 1.3
కర్నూలు	102	78	...	0.1	- 0.5
బళ్లారి	98	76	...	0	- 0.5
అనంతపురం	0.8	0.5	- 0.4
కడప	101	78	0.2	0.6	- 0.2
నెల్లూరు	96	75	0.1	0.8	- 1.2
మద్రాసు	91	74	+	8.7	+ 1.8
కడపూరు	92	72	0.2	17.6	+ 15.0
నెల్లూరు	94	69	0.1	2.3	+ 0.8
నీలమ	97	71	1.2	2.2	X 1.2
కోయంబట్టూరు	98	78	...	0.4	- 1.0
తిరుచుపావల్లి	99	70	+	2.1	+ 0.4
కాకతల్లూరు	90	74	0.5	18.4	+ 15.8
గుడూరు	98	72	0.8	8.4	+ 1.9
టాంబిక్	98	81	...	4.9	+ 1.5
పాలంకోట	5.9	+ 2.7
రిరుకేంద్రము	85	77	...	4.5	+ 1.8
కొచ్చిక్	89	76	...	1.9	- 1.5
కాళికట్టు	98	76	...	0.2	- 0.8
మంగలూరు	91	77	...	0.1	- 0.1
తెంగలూరు	94	64	0.5	1.9	+ 1.0
మైరకాళ	82	68	...	0.7	- 0.1
కొడకూడ	68	51	...	8.9	- 2.0
మారుర్	69	55	0.6	7.1	-

సర్పారులు:—మదిరీపట్టణములో 1.7" దక్షిణమున
శీతోష్ణస్థితి 8 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్కాను:—అనంతపురములో 0.3" కడపలో 0.2"
వర్షించెను. కడపలో 3 బళ్లారిలో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి
తక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.2" వర్షించెను. నె
ల్లూరు మద్రాసులో చినుకులుపడెను. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా
ఉన్నది.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు,
హాజు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అసెంబ్లీ కార్యక్రమము
డిల్లీ, మార్చి 28:—బారత్ కానసభ ఏప్రిల్ 1 వ
తేదీ మంగళవారము వరకు కొనసాగును. శనివారము 29 వ
తేదీన సభ జరుగదు. 31 తేదీ సోమవారమునాడు మంగళ
వారము 1 వ తేదీన సభ జరుగదు. ఇంకను అధికముగగూడను
సభ కొనసాగవచ్చును. (ఫీ. ప్రె.)

పశ్చిమకృష్ణా సత్యాగ్రహులకు ఆహ్వానము

ఏప్రిల్ 2 తేదీని బెజవాడలో సమావేశము
కావలెను

బెజవాడ, మార్చి 27:—
పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగారు
యిట్లు తంతి నిచ్చిరి. పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సత్యాగ్రహులకు బెజ
వాడ గవర్నరు వేటలాని ఆంధ్రరత్న భవనములో ఉచితముగా
భోజన విసతులు ఏర్పాటు చేయబడును. సత్యాగ్రహులంద
రును తలపెట్టిన కార్యము పూర్తియగువరకును తిరిగి యింటికి
పోవడాదనను దృఢనిశ్చయముతో ఏప్రిల్ 2 తేదీకి బెజవాడ
రావలెను. (ఫీ. ప్రె.)

స్థానికవార్తలు

రాకపోకలు:—కాల్వెస్టే ఉబ్బయ్యగారు నిన్న రా
త్రి వాల్తేరుకును, జయపూరుమహారాజాగారును జయపూరు
దివాను రామకృష్ణన్ వి. సి. యన్. గారును జయపూరుకును
వెళ్లిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషను సభ:—నాయదా
వేయబడిన మద్రాసు కార్పొరేషను సభ రాబోవు 29 వ
తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు రిప్యూభికేషనును జరుగును.

హరికథాకాలక్షేపము:—మదరాసు హిందూ
ధియలాజికల్ హైస్కూల్ హాలులో 1930 వ సం॥ మార్చి
నెల 30-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4-15 ఘం॥ శ్రీమత్
ఉ. జే. విద్యాక్ శ్రీరంగం శతకోపాచార్య స్వామివారు
రావణవధ అను కాలక్షేపమును గావించెదరు.

ఒక గొప్పబహిరంగసభ:—మద్రాసు యువజన
స్వాతంత్ర్యపక్షము యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము
6 గం. శ్రీరాములునాయుడు పార్కునందు మహాత్మాగాంధీ
గారి సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును బలపరుచుటకును వాలంటీరు
చేరుటకును గొప్పబహిరంగసభ జరుగును. శ్రీయతులు యం.
యన్. నుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్, వెంకటకృష్ణస్వర్ణ, ఓమకొటికెళ్ల,
వి. యల్. శాస్త్రి, డా॥ నుబ్బరావు, పి. యన్. భావ్యం
గార్లు ఉపన్యసించెదరు.

కావలయును:—నేర్పరియగు ఒక శిల్పి
కాకినాడయందు ప్రశస్తములగు మోటారుబండ్లను రిపేరుచేయు
టకు జీతము 60 మొదలు 80 వరకు యోగ్యతను అనుసరించి,
ఎలక్ట్రిక్ సంబంధమైన ఎటుక ప్రధానముగా నుండవలయును.
బాక్సు నెం 42 కు-వరఖాస్తు చేయవలయును.

కావలయును
కాకినాడజిల్లాలో, ప్రశస్తములగు మోటారుబండ్లను ఆ
మ్ముటకు నేల్సుమెన్ జీతము రూ॥ 150 మొదలు 250 వరకు
వారివారి యోగ్యతను అనుసరించి, బాక్సు నెం 42 కు-వరఖాస్తు
చేయవలయును.

ఇటుల విశ్వాసముగా
గార్డన్ డ్రాఫ్ట్ అండ్ కంపెనీ,
(మద్రాస్) లిమిటెడ్.
హెచ్. పూడ్ రావు,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

తేలు మందు
నీసా 1 కి వెల రూ. 0.8-0 వి. పి. సహా 0.13-0
తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేషబాధగలదు.
అమ్మతాంబానండిపో 7 రంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

అహమ్మదాబాదు మిల్లుదారుల స్వదేశవస్తుదీక్ష

మిల్లుదారు లందరును మిల్లులకు సంబంధించిన వారందరును స్వదేశవస్తుములనే ధరించవలయునని తీర్మానించిరి

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 26:—అహమ్మదాబాదు మిల్లుదారు లందరు నిన్న సభచేసిరి. మిల్లులకు సంబంధించినవారందరును కూడ స్వదేశవస్తుములనే యుపయోగించవలయునని తీర్మానించబడెను.

ఈ తీర్మానమును కన్వూరీబాయి లాల్ బాయిగారు ఉపపాదించిరి. వీరు మొట్టమొదట ఉపపాదించిన తీర్మానములో “శుద్ధ స్వదేశీ వస్తువునే ధరింపవలెను” అను మాటలు ప్రయోగింపబడెను. అనగా యీ దేశములో తయారుచేయబడిన నూలు ధో యీ దేశములో నేయబడిన వస్తువులనే ఉపయోగించవలయునని ఆర్థము. ఖద్దరునే ఉపయోగించవలయు నను మాట తీసివేసి స్వదేశీవస్తువులు అనుమాట ఉపయోగించి తీర్మానము సవరించబడెను. కొందరు స్వంతముగ ములు కలపారు విదేశీవు నూలుతో బట్టలు నేయించున్నారు.

అందువల్ల “శుద్ధ స్వదేశీ ఉపయోగించవలెను” అనుపరతులో శుద్ధ అనుమాట తీసివేయవలసినదిగా సభలోనివారు (అందు ముఖ్యముగా మేనేజింగు కమిటీవారు) కోరిరి. అందువల్ల “శుద్ధ” అనుమాట తీసివేయబడెను.

సవరింపబడిన తీర్మానమే సభలో ఆమోదింప బడెను.

(శ్రీ ప్రె.)

మధ్యపరగణాల గవర్నరు

నాగపూరు, మార్చి 26:—ఈనెల 29 వ తేదీ ఉదయము సో మాంటాగు బట్టరుగారు నాగపూరు చేరెదరు. ఆదివారము గవర్నరు చార్జీ వుచ్చుకొనెదరు.

(అ. ప్రె.)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

కాకోరి ట్రైడిల విషయమై ప్రభుత్వసభ్యుడు వివరములు తెలుపుట

లకోరి, మార్చి 26:—నేటిదినము సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో కాకోరి ట్రైడిల విషయమై ఆడుగబడిన ప్రశ్నకు హోం మెంబరు గారు ఇట్లుచెప్పిరి:—కాకోరి కుట్టకేసు నందు శిక్షింపబడిన ఆర్. కె. సిన్హ, యం. యస్. శుప్ర, యస్. యె. బిక్కిగార్లు బారెల్లి కారాగృహమున శిక్షననభవింపచున్నారు. వీరు ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీని ఆహారనిరసనత్రయము పూనిరి. ప్రస్తుతము వీరికి బలవంతముగ ఆహార వియ్యబడుచున్నది. అందుచే వీరు ఇప్పుడు ఆరోగ్యముగ నున్నారు. వీరిని ఏతరగతియందు చేర్చవలయునను విషయమై జైలులు నూపరింపఁడట అలోచించుచున్నారు. వీరి నూచనల ప్రభుత్వమువారికి చేరగనే ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడును.

(అ. ప్రె.)

అఖిలపక్షమహాసభ ఉపసంఘము

రెవరెండు చటర్జి, యం. సి. రాజాగార్లను ఆహ్వాన మంపబడుట

ధిల్లీ, మార్చి 26:—అఖిలపక్షమహాసభ సభ కమిటీ యందు చేరి పనిచేయవలయునని సో లేజ్ బహదరు సత్తాగారు రెవరెండు చటర్జి, యం. సి. రాజాగార్లను కోరియున్నారు. ఇందులకు వీరిరువురు అంగీకరించిరి.

సభ కమిటీ సమావేశము డిల్లీలో జరుగుట

భారత శాసనసభ ఇంకను కొన్ని దినములు జరుగవలయును, మహాత్ముని సత్యాగ్రహయత్రవల్ల బొంబాయి రాజకీయవాతావరణము ఆందోళనపూరితమై యుండుటచేత అఖిలపక్ష మహాసభ సభకమిటీ సమావేశము బొంబాయిలో కాక డిల్లీలో జరుగవచ్చునని తోచుచున్నది.

(శ్రీ ప్రె.)

ఖర్గపూరు రైల్వే కర్మాగారములలో సాత్వికనిరోధము

బి. యె. ఆర్. కర్మాగారముల దురవస్థ

ఖర్గపూరు, మార్చి 26:—బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే కంపెనీవారి కర్మాగారములు ఖర్గపూరులో నున్నవి. కర్మాగారములలో పనిచేయు పనివాండ్లు యభిప్రాయలనుగూర్చి విచారణ చేయుగలందులకై రైల్వే అధికారులు కొందరిని పనివాండ్లు ప్రతినిధులను చేర్చి యొక కమిటీగా ఏర్పరచియుండిరి. యీ కమిటీవారివల్ల కలిగిడి ప్రయోజనము అత్యల్పమని యెంచి పనివాండ్లు అసంతృప్తి జెందిరి.

అందువల్ల కమ్యూరపనిచేయు కర్మాగారములో 600 మంది పనివాండ్లు సత్యాగ్రహము చేయుచున్నారు. వీరు కర్మాగారములోనికి వెళ్లెదరు, కాని పని చేయరు. అందువల్ల కర్మాగారము మూసివేయ బడినది. పనివాండ్లు తిరిగి పనిలోనికి ఎప్పుడు వచ్చిచేరుదురో తెలియదు. ఎలెక్ట్రిక్ వర్క్స్, బాయిలరు వర్క్స్, షాపులలో కూడ యీ సత్యాగ్రహము వ్యాపించినది.

గిరిగారిసభ

గిరిగారి అధ్యక్షతను నిన్న ధనసింగ మైదానమువద్ద పనివాండ్లు బహిరంగసభ జరిగెను. కమ్యూరపనిచేయు కర్మాగారములోని పనివాండ్లు సత్యాగ్రహముచేయుట మంచిదికాదనియు కార్మికసంఘము ఒక్కొక్కటిగా ఏకమఖముగా వ్యవహరించవలసినయెనె చెప్పిరి.

కార్మికసంఘముయెడల జిల్లా లోకో నూపరింపఁడట గారు వహించిన వైఖరి బాగుగాలేదని ఖండించుచు తీర్మానము చేయబడెను.

(శ్రీ ప్రె.)

మో హి ని తై ల ము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతంజనముడిపో బొంబాయి, మదరాసు.

ఈ ప్రాస్పెక్టును ప్రతియొకటి మద్రాసు, రిజిస్ట్రారు ఆఫ్ బాయింటు స్టాక్ కంపెనీలవారియొద్ద దాఖల్ చేయబడియున్నది.

PENINSULA FILMS LIMITED

పెనిన్సులా ఫిల్మ్స్ లిమిటెడ్

ప్రాస్పెక్టును

(1918 సం ౧౦ ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టునుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము

రూ. 1,00,000

వాటా 1 కి రూ 5 వతున 20,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది.

వాటా మొత్తము పూర్తిగా రూ 5 లను దరఖాస్తుతో చెల్లించినవారికి వాటాలొసగబడును.

డైరెక్టరులు

పి. దురస్వామిరెడ్డిగారు:—దుబాస్ మెసర్స్ సిమ్సన్ అండు మాక్ కొనెచి లిమిటెడ్ బాంబాయి, మద్రాసు.

ఎస్. బానకిరామస్వామిగారు:—క్రోరియందార్, పులియూరు, కోడంబాకం, 5 ముత్తుమొదలిపేటి, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. జి. గోపాలకృష్ణస్వామిగారు:—ప్రాప్రైటరు మెసర్స్ టి. ఆర్. గోపాలకృష్ణ అండు కో 8-20 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పి. వేణుగోపాలశెట్టిగారు:—కాషియరు మెసర్స్ జెట్టు అండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు. “రాట్నం హౌస్” వేపేరి, మద్రాసు.

టి. పొనిరూలస్వామిగారు:—ఎంజినీరింగు కంట్రాక్టరు ఎం. అండు ఎస్. ఎం. రైల్వే “సా-ప్రెషన్” రిటర్డెడ్ రోడ్, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. రామదాస్స్వామిగారు:—ఆసిస్టెంటు నూపర్ చైజు ఎలెక్ట్రికల్ డిపార్టుమెంటు, కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాసు, 8 హంటర్స్ రోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. ఎస్. విశ్వనాథస్వామిగారు:—ఎంజినీరింగు కంట్రాక్టరు, ఎస్. వి. రైల్వే “సంబంధ విలాస్” పోలీస్ కమిషనర్స్ రోడ్డు, మద్రాసు.

జానాబ్ ఏ. జెనులాబ్ డిక్ సాహెబ్ బహదూరుగారు:—వర్తకులు, 118 బంకాలపేటి మద్రాసు.

థామస్ హెచ్. హఫ్టన్ గారు:—ఫిల్మ్ రెండర్ అండు ప్రాడ్యూసరు, చింతాద్రిపేట, మద్రాసు.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు:—థామస్. హెచ్. హఫ్టన్ అండు సన్స్.

బ్యాంకరులు

డి ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆడిటర్లు

మెసర్స్ కృష్ణమూర్తి అండు కో:—ఆడిటర్లు, 4 అంఫర్స్ పేటి, జి. టి. మద్రాసు.

లిగల్ అడ్వైజరు

ఎచ్. కె. మోహనరంగస్వామిగారు:—బి. ఏ. బి. ఎల్., అడ్వోకేట్, హైకోర్టు, మద్రాసు.

రిజిస్టర్డు ఆఫీసు

1-71 స్వామినాయక్ పేటి, చింతాద్రిపేట, మద్రాసు

ఇండియన్ ఫిల్మ్స్ లను విరివిగా తయారుచేయు ఉద్దేశముతోడనే ఈ కంపెనీ యేర్పాటు చేయబడినది. ఇదివరకే వ్యాపారమును సాగించుచున్న పెనిన్సులా ఫిల్మ్స్ సెర్విసుకంపెనీని వీరు పుచ్చుకొని, మిస్టర్ థామస్, హెచ్. హఫ్టన్, నూర్మయా, డి. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫోటోగ్రాఫీయందు పట్టము బొందిన మిస్టర్ హోల్లెస్ విల్లియం డిల్లీజ్ మొదలగువారి సెర్విసును కూడ వీరు పొందియున్నారు. మిస్టర్ థామస్, హెచ్. హఫ్టన్ గారు ఈ రాజధానియందును, ఉత్తర ఇండియాయందును ఫిల్మ్లను తయారుచేయుటవారిలోను, వాటిని అడ్వేంస్సుచేయుటమిక్కిలి సామర్థ్యముగలవారని సుప్రసిద్ధులై యున్నారు. ఈ వ్యాపారమునందు వారికిగల గడచిన 17 సంవత్సరముల అనుభవము ఈ కంపెనీ దిగ్విజయమునకు చాలినంత పూచీగానున్నది. మిస్టర్ హోల్లెస్ విల్లిండ్ల క్రజ్ గారు సినిమాతో గ్రాఫరుగా గొప్ప అనుభవమును గడించి మిక్కిలి సుప్రసిద్ధులై యున్నారు.

రామదాసు ఫిల్మ్లను వారుచూపిన నేర్పరితనము వారి కక్తిసామర్థ్యములను నిదర్శనముగా నున్నది. మొదటి ప్రాడక్ట్ ఆఫ్ థియేట్రై సిద్ధముగానున్నది. రాబోవు మాసమునందు త్వరలోనే ఇది ప్రదర్శనమునకు సిద్ధముగ నుండునని నిరీక్షించబడుచున్నది. నిజముగా ఈ ఫిల్మ్ ఈ భాగములందు మిక్కిలి జయప్రథముగా నుండుననియు, మరియు ఈ ఫిల్మ్లందుమాత్రము 100 కి నూరురూపాయలు లాభము పంచిపెట్టబడునని నిరీక్షించబడుచున్నది. ఒక్కొక్క సంవత్సరమునందు కనీసము 6 లక్షలరూపాయలు తయారు చేయుటకు తగిన యేర్పాట్లు చేయబడినది. ఈ విక్పరలలో ప్రతియొక్కటి ప్రజలను పూర్తిగా ఆకళింపుచుట్టుగా చేర్చుచుబడినది. పూర్తివివరములు, ప్రాస్పెక్టును ప్రజలు వాటాఫారములు వైరాళు రిజిస్టర్డు ఆఫీసునందు దొరకును. లేక దరఖాస్తులను పంపుకొనిన తపాలాద్వారా పంపబడును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

బడ్జెటు విచారణ

కొన్ని అత్యవసరవిషయములు ముందుగా

చర్చింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి 27:—వామదా వేయబడిన సభ తిరిగి నిన్నటి సాయంత్రమున సమావేశమయ్యెను. బడ్జెటును విచారించుటకు ముందుగా అధ్యక్షుడు కొన్ని అత్యవసర విషయములను చర్చింపజేసెను.

విద్యుత్తును సప్లయికోరకు తెండర్లు

ఈ విషయమునగూర్చి కమిషనరుగారు తమ నోటును సభయందు బెట్టిరి. 1930-31 సంవత్సరమునకు కార్పొరేషనుకు విద్యుత్తును సప్లయికోరకు తెండర్లు జనవరి 29 తేదీన చేరెను. రామస్వామి నాయుడు అను నతని తెండరు అంగీకరింపబడుటకు తాము (కమిషనరు) జనవరి 24 తేదీన సిఫార్సుగావించిరి. ఆరోగ్య స్థాయిసంఘముచే యావించు విచారించబడుటకు నిర్ణయింపబడిన ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ యావించును అప్పాస్వామి మునీయారు అను నతనినుండి యొక తెండరు చేరెను. ఈ తెండరు ధర మొదట అంగీకరింపబడిన తెండరు ధరకంటె చాల తక్కువగా నుండెను. కాబట్టి తాము (కమిషనరు) ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమువారియనుమతిపైని క్రొత్త తెండరు బిలువగా, తమకు చేరిన తెండర్లలో అప్పాస్వామిమణియారు అనునతని తెండరు ధర తక్కువగా నుండుటచేత అది అంగీకరింపబడుటకు దాము సిఫార్సు గావించిరి. కాని ఆరోగ్య స్థాయి సంఘము వి. బాపయ్య అను నతని తెండరు అంగీకరింపబడుటకు సిఫార్సు గావించెను. ఈ విషయ మిప్పుడు సభవారిచే విచారించబడవలసి యున్నది. అని కమిషనరుగారు తమ నోటు నందు చెప్పిరి.

శ్రీయంత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు కమిషనరుచే మొట్ట మొదట సిఫార్సు చేయబడిన రామస్వామి నాయుడు అనునతని తెండరు అంగీకరింపబడవలెనని యొక ప్రతిపాదన గావించిరి.

రెండవసారి తెండర్లు బిలువకు కమిషనరున కధి కారము లేదనియు, అట్టి యధికార మొకవేళ నున్నప్పటికిని, తాము క్రొత్త తెండర్లు బిలువలసినయవసర మెట్లు గలిగెనని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

కమిషనరుగారు తమ కట్టి యధికారమున్నదని వాదించిరి.

వి. చక్రవర్తిగారు కమిషనరు ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమువారి యనుమతిపైని క్రొత్త తెండర్లు బిలువకు కధి కారము గలదనియు, కాని, రెండవతెండరులో సప్లయచేయుటకు విద్యుత్తును మంచిరకమో కాదో పరీక్షింపబడినట్లుగా తెలియలేదనియు, కాబట్టి విద్యుత్తుసాంపిల్స్ పూర్తిగా పరీక్షింపబడుటకుగాను యావించునుగూర్చి విచారణ మరియొక వారమునకు వాయిదా వేయబడవలెననియు, చక్రవర్తిగారిక ప్రతిపాదన గావించిరి.

ఏ. ఎన్. రోజ్ గారు ఆహారపదార్థములకు సంబంధించిన విషయమును విచారించుటకు ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమునకు మాత్రమే అధికారము గలదనియు, కాబట్టి, ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమువారి సిఫార్సు అంగీకరింపబడవలెనని యొక సవరణ సుపాదించిరి.

మరికొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట రోజ్ గారి సవరణ ఆమోదింపబడెను.

బడ్జెటు విచారణ

తిరిగి ప్రారంభింపబడగా, బషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించుటగూర్చి మొన్నటి సభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానము చర్చింపబడి, అధిక సంఖ్యకులచే త్రోసివేయబడెను.

బీదవిద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనము

కార్పొరేషను పాఠశాలలకు బీదవిద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనమును (వస్త్రములనుకూడ) సప్లయ చేయుటకు గాను రూ. 40,000 మొత్తము బడ్జెటులో నేర్పాటుచేయబడవలెనని శ్రీయంత వి. జి. వాసుదేవస్వామిగారి తీర్మానము సుపాదించిరి.

శ్రీయంత సత్యమూర్తిగారు రూ. 80,000 మొత్తము యేర్పాటు చేయబడవలెననియు, శ్రీయంత హెచ్. ఎం. జగన్నాథంగారు రూ. 25,000 మొత్తము మాత్రమే యేర్పాటు చేయబడవలెననియు, సవరణ సుపాదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడెను.

అంతటితో సభ తిరిగి సేటి సాయంత్రమునకు వాయిదావేయబడెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను సభ

చెన్నపురి రోడ్లల యభివృద్ధి

బడ్జెటు ఉపసాదనలు సవరింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి 28:—మద్రాసు కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము మరల 1930-31 సంవత్సరపు బడ్జెటు సూచనలను చర్చించుటకు గా 11 ఏ. రామస్వామి మొదలియారగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

రోడ్డుపనులలేనిభయందలి కొరతలు

రోడ్డుపనులను భవనముల పనులను సరిగా తనిఖీ గావించుటకు ఇద్దరు గుమాస్తాలు మోటారు వైకిల్సు లియ్యబడి నియమింపబడవలె ననియు, అందుకు రూ. 3120 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడవలయుననియు, ఏ. యస్. రోజ్ గారి ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగెను. రోజ్ గారు సభయందు హాజరుకాకపోవుటచే జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారు సవరణను ఎదిరించిరి. గడ్డెరంగయ్య నాయుడుగారు యీసవరణలన ఏమియు లాభముండదనియు కార్పొరేషనుపనులన్నియును తనిఖీగావించుటకు ఆయాడివిజనలలో ఓవర్సీగ్లను నియమింపవలె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుతము ఉన్న ఓవర్సీగ్లకన్నను ఇంకా 5 ఓవర్సీగ్ల నియమించిన ఒక్కొక్కడివిజనకు ఒక ఓవర్సీగ్ల ఉండునటు లని నని కమిషనరుగారు నుడిచిరి. ఈ యేర్పాటు మంచి యేర్పాటే గాని యిప్పటి కార్పొరేషను ఆర్థికస్థితియందు నూతనముగ ఓవర్సీగ్ల నియమించుటకు వీలులేదని నుడిచిరి. యస్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు అంతగామంచిదిగాని యేర్పాటుమీద ధనము వ్యయముచేయుట కన్నను కమిషనరుగారు యీ పనులకుగాను నూతన సిబ్బంది ఉంచుచున్నయే యోచించి సలహా నొసగవలె నని కోరిరి.

ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను.

కే. వెంకటస్వామి నాయుడుగారు రోడ్డులకుగాను ప్రత్యేకింపబడిన బడ్జెటు మొత్తమునందు రూ. 1 లక్షింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు రోడ్డుల అవ్వవత్తుడు మరలనుకూడా గావించవడకుండువిషయము ఇంజనీయర్లు, అసిస్టెంట్లు ఇంజనీయర్లు గుర్తించి సరిగా తనిఖీచేయుచుండవలె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుతపు రోడ్డులను కంకర తారు వేసి అభివృద్ధి పరచుటకుగాను రూ. 80,000 క్కత్తమును ప్రత్యేకింపవలెనని ఆర్. డాన్ గారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. కొన్ని రోడ్డుల చాల పీనస్థితియందున్నవనియు, ఈరోడ్డులపై చేయింబడు లాగునారు చాలశ్రమకు లోనగుచున్నారనియు వీరు నుడిచిరి. అన్ని రోడ్డులను బాగుగకంకరవేసి మరమ్మత్తులు గావించవలెనని వీరు కోరిరి.

జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు సవరణను బలపరచిరి.

సత్యమూర్తిగారు కూడ సవరణను బలపరచినపిదప సవరణ ఆమోదింపబడెను.

రోడ్డు పరికరములు తారు మొదలగు పదార్థములను కొనుటకుగాను రూ. 80,000 మొత్తమును ప్రత్యేకింపవలెనని ఆర్. డాన్ గారు మరియొక సవరణ ఉపపాదించిరి. చిన్న చిన్న సందుల బాబులు కూడ తారు గావించబడిన వగరయు ఆరోగ్యము లిగియుండునని వీరు నుడిచిరి.

ఈ కార్యమునకు పై మొత్తము చాలదనియు ఇంకను రూ. 20,000 అధికముగా ప్రత్యేకింపవలె నని సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిరి. కమిషనరుగారి సలహాపై వీరి మొత్తమును నిర్ణయించుట నాయె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుత రోడ్డులను మంచిస్థితియందుంచుటకు 80,000 రూ. కావలెననియు, ఈ మొత్తముతో యితర రోడ్డులను తారు గావించుట కుపయోగించబడు నని కమిషనరుగారు నుడిచిరి.

సవరణ ఆమోదింపబడెను. రోడ్డు మరమ్మత్తు కార్యము లకుగాను రూ. 1100000 ప్రత్యేకింపబడెను.

అంతటితో సభ తిరిగి సేటి సాయంత్రమునకు వాయిదా వేయబడెను.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నెహ్రూగారిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు, కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.

వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

విదేశవార్తలు

జర్మను ప్రభుత్వరాజీనామా

(రూటరు)

బెర్లిన్, మార్చి 27:—ఆర్థిక కార్యక్రమమును గూర్చి ప్రభుత్వమునకును ఆయాపక్ష నాయకులకును భిన్నాభిప్రాయములు వచ్చుటచే ప్రభుత్వము రాజీనామానిచ్చెను. యంగు విధానమును ఆవలంబించుటకు ముందే ఈవిషయమయి ఘర్షణ జరుగుచున్నది. రిచిస్ట్రగులో సోషలిస్టులు అధికసంఖ్యాకులు. వారికి ఆర్థికకార్యక్రమము ఇష్టములేదు. కోశాధిపతి సోషలిస్ట్. అయినను సోషలిస్టుల కెంతమాత్రము ఇష్టములేదు.

వైమానికులకు విందు

ఇండియా హైకమిషనరు 27 తేదీన చాక్లా, ఇంజనీర్లుగార్లకు వార్డుల హోటెలులో విందుసల్పిరి. విందుకు వెడి ఉడ్ బెన్సు, థాంసక్ ప్రభువు, సర్ సెప్టక్ బ్రాగ్లంకర్, డాక్టరు పరంజిపాయి, థామస్ కార్లయిలు, ఎస్. ఎల్. గుప్తా, మాధరుగార్లు వచ్చిరి.

ఇండియాలో లంకావైరు

బట్టలవర్తకము నూటికి సగము

పోయినది

(వైరెస్)

బెన్గళి, మార్చి 27:—కామస్వసభలో సర్ హెర్బర్టు క్యామ్యూలుగారు ప్రతిపక్షముగా పనిలేనివారి సమస్యను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఇంత అన్యాయముగ లంకావైరువర్తకము 10 సంవత్సరములలోపుగ ఎన్నడును పాడుగాలేదనిరి. ఎగుమతులు తగ్గిపోవుటచే ఈదుస్థితికి కారణము.

ఇండియాలో వర్తకము సగము పడిపోయినది. నూలు సరుకుల రక్షణము అను రూపమున ఇండియాలో బట్టలు ఎక్కువగా తయారగుచున్నవి. ఇండియాను జపానునుండి బట్టలు ఎక్కువగా దిగుమతియగుచున్నవి. జపాను సరకులకు బహుశ్రీతిషు పరుకులనే ఉపయోగించవలెనను యుద్ధోక్త్యముతో జపాను సరకులపై పన్నులను విధించినను బ్రిటిషుబట్టలపై వేసిన పన్నులు ఎక్కువగుటచే లాభము లేదనిరి.

లంకావైరు వర్తక పరిస్థితులు బాగులేవని వర్తక సంఘాధ్యక్షులు గ్రాహంగా రంగీరించిరి. 154000 మంది పని లేకుండా బాధపడుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఈవిషయము ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఈపన్నులను గూర్చి ఏమియు జెప్పటకు వీలులేదనిరి. ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినదానినంత ను తేసిరి. విదేశీసరుకులపై అనగా బట్టలపై అదనపు పన్నును విధించెదరు, కాని నూటికి 15 చొప్పున విధించిన పన్నును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీసివేయవలె గ్రాహంగారై డెలియ తేసిరి. దీనివలన లంకావైరుకు కొంతపాణము గల్గెను. ఇండియాలో బ్రిటిషుసరకులకు జూపబడు సౌకర్యములను తీసివేయుట కొక సవరణను ప్రవేశజెట్టు నున్నారని డెలియుచున్నది. లంకావైరు కిది గొప్పకష్టమే. అయినను ఇంతకంటె చేయవలసినది లేదనిరి.

పోలండు ప్రభుత్వ రాజీనామా

(రూటరు)

వార్సా, మార్చి 27:—పిల్చి డిస్ట్రిక్టులోని మరల రాచకేయము లందు చిక్కులవెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. ప్రాప్తసరు జమాన్సీగారు ఏర్పరచుటకు ప్రయత్నించుచున్న మంత్రివర్గములో పాల్గొనుటకు సిద్ధపడిరి. అయితే ఈ వరకుల సంగీకరించిననే పాల్గొనెదననిరి. ప్రభుత్వపు టేర్పాటుతో పార్లమెంటు సభ్యులు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఆర్థికపత్రముతో వీరు జోక్యమును కలుగజేసుకొనరాదు. పార్లమెంటు సమృద్ధి లేకుండ అదనముగ సామ్యును ఖర్చుజెట్టుట కూడదను ఉత్తరువును రద్దుజేయవలెను. అధమము ఆరుమాసములవరకును పార్లమెంటును సమావేశపరచరాదు. ఈ వరకులను పక్ష నాయకులు నిరాకరించిరి. అందుచే మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేయుటను జిమాన్సీగారు ఎదుకొనిరి.

డిశంబరు 29 తేదీన ఏర్పడిన ప్రభుత్వముపై అభిశంసన తీర్మానమును గావించుటచే రాజీనామా నియ్యవలసివచ్చెను. పిలుడిస్ట్రి సోదరుడు తీసుగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయుచున్నాడు.

మైసూరు శాసనసభ

ప్రారంభవిద్యను నిర్వహించు మొనర్చుటకై
స్కీము తయారుచేయుటకు

బెంగళూరు, మార్చి 24:—నేటిదినము మైసూరు శాసన
సభ మార్చిసమావేశము దివాను సర్ మీర్జా ఇస్మాయిల్ గారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

న్యాయసానతిరస్కారశేరములను నిర్ణయించి విచారణ
సలహా తీర్పుచేప్పట్లకు మైసూరుకోర్టులకు అధికార మిచ్చుటకై
ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు ఆమోదింపబడెను.

నిర్వహించిత ప్రారంభవిద్యా విధానమును అమలునం
దుంచుటకు స్థానికసంఘములవారికి అధికార మిచ్చుచు ఆర్థిక
విషయములందు స్థానికసంఘములకును ప్రభుత్వము వారికిని
ఎంతెంత బాధ్యత యుండవలయునో నిర్ణయించుచు తయారు
చేయబడినబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

మైసూరు చీఫ్ కోర్టును హైకోర్టు అని వ్యవహరింపవలయు
నని మరియొకబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

బెంగళూరు నగరమునకు నీటిని సప్లయచేయుటకై
ఇంజనీయరు ఒకస్కీమును తయారుచేసిరి. ఇందులకు 50 1/8
లక్షల మూల్యము కావలసియుండును. నాలుగుసంవత్సర
ములలో ఈపని ముగియును. నీటిపన్నువల్ల నూటికి రెండు
గిట్టునని ఇంజనీయరు చెప్పెను. ఆపనిని కంట్రాక్టరుల కివ్వక
డిపార్టుమెంటువారు నిర్వహించి ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించినట్లు
ప్రభుత్వ సభ్యులకు తెలిపెను. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట గ్రాంటు
ఆమోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

జి. ఐ. పి. రైల్వేసమ్మె

నమ్మె ఇంకను జరుగవలె ననియే తీర్మానింపబడెను

బొంబాయి, మార్చి 25:—సమ్మెదారు లండనును తిరిగి
పనిలో చేర్చుకోబడునంతవరకును సమ్మె సాగింపవలసినదనియు
మార్చి 25 తేదీలోగా రైల్వే అధికారులు సమాధానము చేకూర్చు
నదియెడల ఏప్రిల్ 5 తేదీన రైలు మార్గమందలి అన్ని స్టేషన్లు
మలలోను సత్కారము పొందెను జరుపుటకు సమ్మెదారుల
కేంద్ర సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయవలయుననియు, జి.ఐ.పి.
రైల్వే యూనియను ప్రతినిధులు అత్యవసర సమావేశమునందు
తీర్మానించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

రంగూను పౌరుల కృతజ్ఞత

నేను గుప్తాగారి నభినందించుచు రంగూను పౌరులు
నభిచేసిరి

రంగూను, మార్చి 26:—రంగూనులో నన్ను వేర్వేరు
భారతీయ సంఘములవారును బర్మానాథులు నిన్న సాయంత్రం
ము ఫిచీస్క్వేరులో సభచేసిరి. అనేకమంది జనులు విచ్చేసిరి.
పూంగీలు (బార్డర్ సభ్యులు) ఘమారు 100 మంది విచ్చేసిరి.
యం. బా. సి. బారిష్టరుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

జాతీయ ప్రబోధమును కలుగజేసిన జే. యం. నేనుగొప్ప
గారిని అభినందించుచు యం. మంగ్ మంగ్ జీగారు ఒక తీర్మానమును
ప్రతిపాదించిరి. సభలో ఆమోదింపబడెను.

నేనుగుప్తాగారి విచారణ జరిగినదినములలో కోర్టువెలుపల
పోలీసువారికిని జనసమూహమునకును జరిగిన కొట్లాటనుగూర్చి
బహిరంగవిచారణ జరుపవలెనని కోరుచు బర్మాశాసనసభ్యులైన
డాక్టర్ తీన్ మంగ్ గారు ఒకతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

ఆ కొట్లాటలో పోలీసువారి లాటిదెబ్బతినిన కాంగ్రెసు
నాయకుడగు తయ్యాజీగారు సభలో ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

ఈ కొట్లాటనుగూర్చి డిల్లీ శాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యు
డగు కెరారుగారు యిచ్చిన సమాఖ్యపీఠికను అసభ్యులు
ఒక భారతీయుని చేతిలోనుండి పోలీసుధుడు జాతీయ
పతాకమును ఊడలానుకొనుటవల్లనే కొట్లాట ఆరంభమయ్యెను.
నన్ను తలమీద కొట్టినది పోలీసువాడే. ఆనాడు పోలీసువారు
కేసులు దుండగీడులు పొగడబోతులవలె ప్రవర్తించిరి. (అ. ప్రె.)

తిరువళ్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి ధర్మకైంకర్య లాటరీ

27-3-1930 తేది వరకు అయిన వసూళ్లు, ఖర్చయైన మొత్తముల స్టేటుమెంటు

వసూళ్లు మొత్తము

24497-8-0

ఖర్చయైన మొత్తము

2916-10-0

లాటరీలో జయమొందువారికి బహుమానముక్రింద మేనేజింగుబోర్డువారిచే యేర్పాటుచేయబడిన
మొత్తము రూ. 10,000

30-3-1930 తేది వరకు 11 గంటలకు లాటరీ తీయబడును.

టి. టి. వీరరాఘవాచారియార్, ప్రెజరరు.

రావుసాహెబ్ పి. వి. రంగస్వామి అయ్యర్, అధ్యక్షుడు.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు

(25-3-30)

పబ్లికేషన్

ఇ. కేకన్హం వాల్సు (జిల్లా సెషన్సు జడ్జి) గారు
మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా గౌ. హెచ్. డి. కార్నియగారి
స్థానే నియమింపబడిరి.

ఎం. నరసింగరావుగారు బళ్ళారిజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగా
తాత్కాలికముగా నియమింపబడిరి.

మరణము

రెవీ హేండ్లె సెసిలు ఇంగ్లీషుగారు (చిత్తూరుజిల్లా;
చంద్రగిరితాలూకా, నగరిగ్రామములు) వివాహములను జరుపుట
కును, వివాహ సర్టిఫికేట్లను గ్రాంటుచేయుటకును, అధికార
మొనగబడిరి.

సముద్రము

రెవీనెంటు కమాండరు ఏ. డి. రెజిస్ట్రారుగారు మ
ద్రాసు పోర్టు డిప్టీ కన్స్టేబులుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

రా|| బి|| వి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారు మద్రా
సు మాడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు బెంచీమేజిస్ట్రేట్లుగా అయాజ్ఞలములకు
నియమింపబడిరి. 1. జవాబ్ సయ్యద్ ఇమాంసాహెబు 2.
ఆయిలి ధర్మప్ప గార్లు. హుస్సేబ్ (బళ్ళారిజిల్లా) 3. జే. మాణి
క్యాలరావు. కెటిగారు మచిలీపట్నం.

రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ

పి. జయరామ పిళ్ళెగారు అన్యూరస్సుకు రిజిస్ట్రారు
గా ఆనంతపురమునకు నియమింపబడిరి.

రివిన్యూశాఖ

ఏ. జగన్నాధరావు పంతులుగారు రివిన్యూబోర్డు అసి
స్టెంటు కార్యదర్శిగాను సి. ఎస్. హనుమంతరావుగారు కృష్ణా
జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను ఎస్. వీరాస్వామినాయుడుగారు కృ
ష్ణా ప్రెజిడెన్సీకలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

రా|| సా|| పి. వి. రాజుకెటిగారు కోరాపుట్టిపేజిస్
విడిచిపెట్టినందున కోరాపుట్టి తాలూకాబోర్డు సభ్యత్వపదవి
నుండి తీసివేయబడిరి.

పబ్లికవర్క్సుశాఖ

కె. వి. కంకరయ్యగారు గుంటూరు డివిజనుకు ఎగ్జి
క్యూటివు యింజనీరుగాను, ఎం. కె. రంగనాథంగారు మద్రా
సు పబ్లికవర్క్సు వర్క్సు-పావులకును స్టోరలకును జనరలు నూప
ర్నింటుగాను;

డబ్బు. హెచ్. టర్నరుగారు తిరుచినాపల్లి డివిజనుకు
ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను, నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

డా|| పి. అరణాచలంగారు విశాఖపట్నం మెడికలు
కాలేజీ ప్రొఫెసరుగా ఏప్రిల్ 28 నుండి మే 9 తేదీవరకును,
విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ లెక్చరరుగాను, కింగుజార్డి
ఆస్పత్రి సర్జనుగాను, మే 12 నుండి జూలై 22 వరకును, డా
జి. ఆర్. కింకరరావుగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ
ప్రొఫెసరుగా మే 12 నుండి జూలై 22 వరకును, వి. కుంద
రేగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ లెక్చరరుగాను కింగు
జార్డి ఆస్పత్రి సర్జనుగాను, ఏప్రిల్ 28 నుండి మే 9 వరకును
నియమింపబడిరి.

రెవీనెంటు కర్నూలు సి. న్యూకోముగారు మద్రాసు
మెడికలుకాలేజీ కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగాను, గవర్నమెంటు
కెమికలు ఎగ్జామినరుగాను, నియమింపబడిరి.

గంజాంజిల్లా బోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా
ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

పాడుగు కృష్ణమూర్తి, దువ్వాడ నందేశు చౌదరి, రామ
కృష్ణదేవు గార్లు.

కావలి తాలూకాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా
ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

రా|| సా|| వెన్నలకంటి కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగా
రు, శ్రీయుతులు పుచ్చలపల్లి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, పుచ్చలపల్లి వెం
కటరామిరెడ్డి, వంలేరుతిరుమల కొండారెడ్డి, కాసు చిన్న చెం
చునాయుడు, వెన్నలకంటి అప్పారావు, ఎం. గ. వ. రు
గుబ్బారెడ్డి, ముమ్మిశిశెట్టి అదిశేషయ్యకెట్టి, గొత్తిపాటి
పుల్లయ్యనాయుడు, మెట్టూరు కొండారెడ్డి, పుచ్చుర కృష్ణ
రెడ్డి, వీరభద్రకృష్ణధరరావు, కాకని అంకయ్య, నల్లపరెడ్డి
గుబ్బారెడ్డి, జనాబు అబ్దులు అశీంమహమ్మదు సాహెబు
గార్లు.

కోవ్వూరు తాలూకాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యు
లుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—శ్రీయుతపాణకా
గోవిందురెడ్డి, కాటమరెడ్డి వెంకటరమణరెడ్డి, నొడ్ల పట్టాభిరా
మరెడ్డి, శివవల వెంకటనరసారెడ్డి, సర్వేపల్లి పిచ్చయ్య, ఎరు
పూరు వీరరాఘవరెడ్డి, కొలెండ్రెడ్డి వీరారెడ్డి, దేవిరెడ్డి రమణ
రెడ్డి, పండిపాటి నుబ్బరామరెడ్డి, పాట్ల
వెంకట నుబ్బయ్యకెట్టి, గంటాకోసయ్య,
జనాబు షేఖ్ అబ్దులు రహీంసాహెబు, రాసం వెంకటరత్నం
నాయుడు, పలగని పిచ్చిరెడ్డి, అదురు వెంకటస్వామిగుప్త, మిట్ట
దొడ్డి వెంచలు కెట్టిగార్లు.

కర్నూలుజిల్లాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా
కోయిలకుంట్ల తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకోబడిరి.

శ్రీయుతులు జి. కృష్ణయ్య, గండ్ల రామయ్య, మేడ
దత్తయ్య, సి. వి. లింగారెడ్డి, కె. ఎరుకులరెడ్డి గార్లు.

విద్యాశాఖ

ఎం. ఓ. పార్థసారథి అయ్యంగారు మద్రాసు ప్రెసిడె
న్సీ కాలేజీ బాటిసీ (మృతకాస్త్రు) ప్రొఫెసరుగా నియమింప
బడిరి.

ఎన్వైజుశాఖ

కర్నూలు సర్కిలుకు ఏ. టి. గిబ్బుగారును, గంజాం
సర్కిలుకు సి. డబ్ల్యు. హార్డింగుగారును, ఇన్ స్పెక్టరుగా నియ
మింపబడిరి.

అటవీశాఖ

ఏ. వి. నుందరంగారు దక్షిణకడపజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీస
రుగా నియమింపబడిరి.

నన్లైపు అమ్మారెన్ను కంపెనీ

నని నిలిపినదను వదంతులు అసత్యము

బొంబాయి, మార్చి 26:—కడప నన్లైపు అమ్మారె
న్నుకంపెనీ వారు ఈదేశమునందు తమ వ్యవహారములను భారిం
చుకొని రను వంతి బయలుదేరెను. ఈదేశ-తి కేసులు అసత్య
మైనవియు ఆకంపెనీ జెనరలు మానేజరు సర్ ఫెహోజి
నేన్నాగారు ప్రకటించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఈ బంధవ్యూహంతో పండ్లుతో ముటనన చిన్నట్లుగట్టి
 కనును. చిన్నవందే రక్తమాతాజిమండును, నోటనర్థంననా
 తోక యుండును, పండ్లు మత్తములవరే తెల్లగా నుండును.
అమ్మ తాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మదరాసు ధాన్యముల ధరలు

(28-3-30)

పచ్చిబియ్యము (బస్తా 1-కి పా 164)	రు. అ. పై.
సెల్లాయపచ్చిబియ్యము పి తది ,, 164	14 0 9
,, (కొత్తది) ,, 164	13 4 9
తెనాలి (కొత్తది) ,, 164	12 8 9
,, (పాతది) ,, 164	13 4 9
ఉప్పడుబియ్యము	
వగర (కొత్తది) ,,	12 4 9
,, (పాతది) ,,	13 4 9
మిషన్ ,,	10 8 9

నూకలు

రంగూన్ అఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బి 1-కి పా 202)	14 12 9
ఎ 2 ,,	12 14 9
ఎ 3 ,,	11 4 9
బి 1 ,,	13 6 9
బి 2 ,,	11 14 9
బి 3 ,,	10 14 9
బి 4 ,,	9 5 0
సి 1 ,,	12 12 9
సి 2 ,,	10 8 9
సి 3 ,,	9 12 9

బజారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి|| 1-కి పా|| 202) 12 12 9 మొ|| 8 8 9 వలకు

నైగాన్ నెం. 1 (బి|| 1-కి పా|| 218) 13 12 9

పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	11 8 9
పీలుపు ,,	13 12 9

గోధుమలు

కంబా (208 పానులు) 20 0 9

రాగులు

బొంబాయి (70 పళ్లు గలది)	7 0 9
దవనగిరి (65 ,,)	8 0 9

కాయధాన్యములు

కెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బి 1-కి పా 195)	16 0 9
కరాచి (,, 205)	ప్రాపలేదు

బెంగాలు కెనకలు:—

పంజాబు (,, 205)	16 12 9
బియా ,,	16 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ (,, 200)	14 12 0
కంభంమెట్టు (,, 205)	ప్రాపలేదు
సింగపూరు (,, 200)	
బటాణి గింజలు (ఆర్రా ,, 205)	16 12 9
,, (కలకత్తా 205)	17 2 9

ఉలవలు:—

తిరుపత్తూరు (58½ పళ్లు గలది)	6 12 9
కట్టక్ (45 ,,)	5 8 9

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి 1-కి పా 205)	19 8 9
కలకత్తా ,,	19 12 9

మినుములు:—

రాయపూరు (,, 218)	15 11 9
గుల్బర్గా ,,	17 8 9
బమరా ,,	18 8 9

కేసరి పప్పు:—

(మిషన్) నెం. 1 (,, 205)	15 8 9
,, 2 ,,	15 4 9
,, 3 ,,	15 0 9

అలచందలు (జావా):—

(పెద్దపైజా) (,, 195)	10 12 9
రంగూన్ (,, 195)	14 8 9
రంగూన్ అనుములు (,, 195)	17 8 9

హిస్ ఎక్స్‌కల్యుజివ్ హౌసెస్ ది నైజామ్స్ గారంటీడ్ స్టేట్ రైల్వేస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

ప్రకటన

భద్రాచలమందు శ్రీరామనవమి ఉత్సవము

భద్రాచలమందు జరుగబోవు శ్రీరామనవమి ఉత్సవమునకు బోవు యాత్రికులు, భద్రాచలము నకు 20 మైళ్లదూరములో ఎన్. జి. యస్. రైల్వే లైనుపైనుండు భద్రాచలంరోడ్డు స్టేషనుకు టిక్కెట్లు కొనవలయును.

ఉత్సవ సమయమందు ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు సమయానుకూలముగ బెజవాడ, భద్రాచలం రోడ్డు మధ్య నడుచును.

భద్రాచలంరోడ్డువద్ద సీటి, భోజనవసతులు సంపూర్ణముగ చేయబడినవి.

స్టేషన్ వద్దనుండి రాకపోకలకు సౌకర్యములు గలవు.

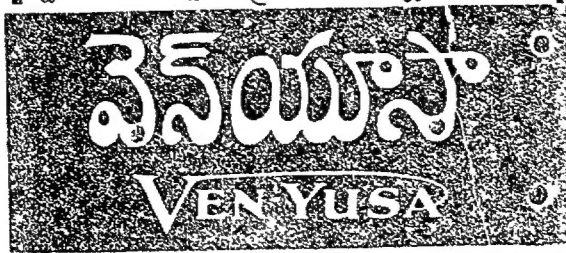
చీఫ్ కమిషియర్ } (బై ఆర్డరు)
(మేనేజరు ఆఫీసు, } ఈ. యమ్. బరన్
కెం.ద్రావాడు } చీఫ్ కమిషియర్ మేనేజరు.
(దక్కన్) 21-2-30.

మీచర్యమును నిర్మలముగాను, అందముగాను, ఈనూతన ప్రాణవాయువు మిళితము చేయబడిన శ్రీమతే చేసుకొనుడు

సాంధ్యరాశియందు అత్యుత్కృతముగా కనిపెట్ట బడినది చర్యమునకు ప్రాణవాయువే. ప్రస్తుతము వెన్ యూసా శ్రీము నువయోగించి ప్రాణవాయువుచే స్నానము చేయించిన మీచర్యమును నిర్మలముగాను, నవీనముగాను చును. వెన్-యూసా సాంధ్యమును, చల్లదనమును, శ్రీమతి ఆశించునట్టి యావనసాంధ్యమును గలిగించును.

వెన్-యూసా శ్రీము చర్యమునకు ఆరోగ్యమును గలిగించి, మృదువుగాను, వెల్ వెల్ వెల్ నునువుగా చేసి, నూతనశక్తిని గలిగించును. రంగుమారులు, యెంప వేడిమి వలన సర్వము కమలులు, చెమటసాములు మొదలగువాటి నుండి ఆచంకపరచును. సువాసన గలిగిన, జిడ్డు లేని, ఉత్కృష్టమైన వెన్-యూసా సాగనైన ఓపల్ బాడిలందు కెమిసు లందరియొద్దను, అత్తరువ్యాపారస్తులయొద్దను 1-కి ర్పు 1-0-0 చొప్పున విక్రయించబడుచున్నది.

కృష్ణాపార్థస-బెజవాడ 2

ఆంధ్రదేశముందు అతి ప్రసిద్ధిములక మామందులకును మా పెద్ద కేటాగునకును నేడే వ్రాయుడు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నం: మార్చి 28 వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

లిబెర్టీముసానాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, వ 45 కలది రు	12 8 0	13 4 0
సెల్లారాది ,, డిబ్బో 42	13 8 0	14 0 0
శీర్షి ,, డిబ్బో 45	15 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 (బస్తా 1-కి	8 0 0	8 12 0
శుభ్రము ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యముల వస్తువులు

కలదులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనలు ,, డిబ్బో	16 0 0	17 0 0
సెనలు ,, డిబ్బో	14 0 0	16 0 0
వినుములు ,, డిబ్బో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, 195	7 4 0	8 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రముగానె కా 1-కి	110 0 0	118 0 0
సెయ్యము 1-కి	14 0 0	19 0 0
శేరుసెనగనె కా 1-కి	38 0 0	41-0-0
శేరుసెనగనె గానె కా 1-కి రు.95 విషాదనూనె 88		
అమడనె కా 1-కి	90 0 0	98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

బాణానము కా 1-కి	100 0 0	108 0 0
కూరకము కా 1-కి	60 0 0	62 0 0
బిర్రాకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-కి	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమండు ముసుగు 1-కి రు 40 45		
చల్లము కా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 4 0	25 8 0
చింతనండు కా 1-కి	28 0 0	38 0

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చురం	24 0 0	80 0 0
రవండు	24 0 0	80 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్సి సింహాయూరే	రు 6 5 0	
నెం 4 ,, కటారి	8 10 0	
నెం 24 ,, కాకి	5 4 0	
నెం 40 బామ్మర 10 పా	9 6 0	
నెం 20½ రెట్టలేడి	6 1 0	
నెం 40 కాకి	8 5 0	
నెం 4 బెన్సి నూనీడు	8 4 0	
44 కాంకో	4 12 0	

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి	రు 55 8 0	59 6 0
అంబారు బింగె 1-కి	21 18 0	23 0 0
కపాస 1-కి		18 11 0
ఇత్తడి బా 1-కి	238 0 0	241-0-0
రాగి బా 1-కి	827-0-0	880-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు ప్రియరంగులు అతివరయిగ సింహాయూరే		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10	
,, 14 రంగులు	1 10	
,, 28 రంగులు	1 0	
,, 55 రంగులు	1 8	
,, 1 అందము	1 8	
రంగులుపాస్తుపాగ్-బోలెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	3 4	
కాంగో 3 డి	1 0	
నిర 4	1 2 0	

శ్రీకృష్ణదేవరాయ వర్ణం వెనుకొండ

డాక్టరు చిలుకూరి నారాయణరావుగారు
యం. ఏ., యల్. టి. సి., హెచ్. డి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

(27-3-80 తేది తరువాత)

విద్యారణ్యస్వామి తుంగభద్రా తీరమున పంపాక్షేత్రమున జన్మించినాడని చెప్పుదురు. ఇది నిజమేనయితల ఆతడును తెలుగువాడయి కాకతీయ రాజ్యాస్థానమునకు వలసవచ్చి ఓడగల్లుకుండి ఉన్న పాఠశాల బుక్క-రాయలకు తోడ్పడి, విజయనగర ప్రతిష్ఠాపనమున వారికి కుడి భుజముగానుండి నడుట నిర్వివాదాంతమే విజయనగర రాజవంశము కన్నడ వంశము కాదనియు, తెనుగువంశమే అనియు స్థిరపఁ ను.

కావుననే విజయనగర రాజులు ఆంధ్రవాఙ్మయము నధికముగా పోషించిరి. ఉత్తర హరివంశకావ్యకర్తయగు నాచన సోమునిగారిని వారలు కల్క-రాయలు పోషించిరి. బుక్క-రాయల తాతనికి పినానీ ఒడ్డుననున్న పంచాకలదిన అను గ్రామమునకు బుక్క-రాయపురమును పేరునిలిపి దానముచేసెను. పాఠశాలరాయల రత్నభండార రత్నకుడును వినుకొండ తిప్పనామాత్య పుత్రుడయిన వినుకొండ మల్లభామాత్యకవి శ్రీ దాభిరామమును రచించెను. దేవరాయల మంత్రియగు సిద్ధనమంత్రికి తన విక్రమార్కచరిత్ర మంత్రిమంత్రిన జక్క-నకవి సుప్రసిద్ధుడు. ప్రాథమికరాయల యాసానమున ఉండినట్లు కందుకూర్కొను పగలగొట్టించి శ్రీనాథుడు కొండకాలము అచ్చటనే స్థిరపడెను. నాభువనరసింహుడు పిల్లలపట్టి పినవీరనను పోషించెను. కృష్ణరాయలు, అచ్యుతరాయలునీ కాక, ఆర్యటి వంశమువాడను ఆంధ్రభాష కల్లు పోషించినదియు అందరికి తెలిసిన విషయమే. మధుర, తంజావూరులలో వెలసిన ఆంధ్రవాఙ్మయము రాయల వంశమువారి యాదరణము గాంచినదే కాని, విజయనగర రాజులు కన్నడదేశమును కూడ జయించి పరిపాలించుటచేత కన్నడకవులకును ఎక్కువగా నాదరము చూపిరి. 'మధుర' అనునొక జైనకవి (1885) హరిహరుని యాసానమునకుండి యాతని మంత్రికి తన "ధర్మనాథపురాణ" మను జైనపురాణము నంకితము చేసెను. "సాక్ష్యమంగరస" ఈకాలమున గొప్పదండ నాథుడయి జైనరాజుల కదలను కొన్నిటిని కన్నడములో వ్రాసెను. ఈమంగరసనే నందిమల్లన, ఘంటసంగయలు తమ తెనుగు పరాభావురాణమున నిట్లు విర్ణించియున్నారు.

నీ|| దరములో దక్షిణ సురతాను నెదిరించి-

కొని విచ్చి సాంపరాయనికి నిచ్చె

సామ్రాజ్యమున నిచ్చి సాంపరాయ స్థాప

నాచార్యు ఓడద విఖ్యాతిగాంచె

శ్రీరంగవిభు బ్రతిష్ఠించి యర్చనచేల

మాడ లక్షపునుమృతికి నోసంగ

కుఘరా సురత్రాణు మడియించి పరపక్ష

సాళువ ఓడదలు జగతి నెలపె

గల్పితమునఁ దేజ మెగంబు గట్టి

తెలిసి నగరంపు గవంతులు విలుంగ ద్రోలి

తాను జేసినగౌరువొడవిడి చెచ్చె

సాహసయున నుపాసగు సాక్ష్యమంగ.

'వెనుకొండ వాసియగు భాస్కరకవి (1424) "తీవధర చరిత్ర"ను వ్రాసెను. ఇట్లు విజయనగర ప్రాంతమున వారే కాక, కుఘన దేశపు కన్నడకవులు విజయనగర రాజుల యాదరణము గాంచిరి. వారిలో "కావ్యసార"మును రచించిన శిఖివవాది విద్యానందు (1588) డొకడు. వీరశైవ కవులలో విజయనగర రాజుల ఆదరణము గాంచినవారిలో పాల్గొరికి సోమనాథుని బసవపురాణమును కన్నడించిన భీమనకవి ముఖ్యుడు. చామరగు అనువాడు తన కన్నడప్రభులింగ తీలలను ప్రాథమికరాయని యాసానములో చదివెను. ప్రాథమికరాయలు కన్నడ వీరశైవకవుల పనేకులను పోషించినట్లు కాన్పించుచున్నది. వీరూపాక్షుని కాలములో తొంటద సిద్ధేశ్వర అను కన్నడకవి మట్టుల జ్ఞానాచార్య మను గ్రంథమును వ్రాసెను. కృష్ణరాయని యాసానమున తెనుగు ఎట్లాదరము గాంచెనో కన్నడమును నట్లే ఆదరము గాంచినది. గుల్బీ మల్ల నారాయణ జ్ఞానసంబంధక రచించిన తమిళగ్రంథమును భావించి తా.డి. తేక సత్యేంద్రవంశకథ, అనుచేర కన్నడము చేసెను. భారత, భాగవత, రామాయణములు కృష్ణరాయమృతరాయల కాలమున సంగ్రహముగా కన్నడములోనికి వచ్చినవి. కుమారవాక్యకుడు ప్రాథమికరాయల కాలమున భారతమును కన్నడముచేయ నారంభించి, కాంతివర్ణమువరకును చేసి మరచింపగా, తిమ్మకవి దానిని పూర్తిచేసి కృష్ణరాయల కంకితమిచ్చెను. అందుచేతనే దానికి కృష్ణరాయ భారతమనియు పేరువచ్చినది. ఈకాలముననే కుమారనాటికి తొరెవ రామాయణమును వ్రాసినట్లు తోచుచున్నది. చాటు

విట్టలనాథుడు భాగవత పురాణమును కన్నడించుట, అచ్యుతరాయల కాలమున ముగించినాడు. భట్టాకలంకుడు తన కర్ణాటక భాషాభూషణమును శంకటపతిరాయల కాలమున వెనుకొండ లో రచించెను. ఆర్యటివంశము దక్షిణదేశమున జన్మించినప్పుడు తమిళగ్రంథములకును పోషణము కలిగినది.

విజయనగరచరిత్ర నమస్కలు

విజయనగర చరిత్రములో విడవలసిన సమగ్ర లక్షణము లున్నవి. వానిలో కొన్నిటి నైనను విడిచిపెట్టి ప్రయత్నించుట కిది సమయముకాదు. అందుకుతగిన సాధనసంపత్తియు చాలదు. అయినను వెనుకొండ రాజధానిగా శీలిన ఆర్యటి వంశక్రీడికళంకముగా పరిణమించుచున్న ఒక్క విషయమునుగూర్చి మాత్రము ముచ్చటించును. అది తిరుమలకేవలరాయలు సదాశివరాయలను చంపి, వెనుకొండలో ఆరవీటివంశమును స్థాపించినాడనునది.

ఈవిషయమున నాసంబంధమును మనవిచేయుచున్నాను.

శ్రీ సదాశివరాయ-శేఖరమణి

భానురసామ్రాజ్య-పదవిసంస్థా

అమిత కర్ణాటరా-జ్యసాపనాంక

రమణీయ్యుడగునట్టి-రామభూపతియు

ధృతికాలియగునట్టి-తిరుమలరాజు

దత్తవైరి వేంకటా-ద్రి మహీమరుండు

నను కుమారులు పుట్టి-రాది ప్రసిద్ధి

మనుజ నాథులబోలు-మాన్యవర్తనలు

-ద్విపద బాలభాగవతము.

రామరాయలు సలకము తిమ్మరాజును తన సోదరులతో కలిసి జయించి, సదాశివరాయలను విజయనగర రత్నసింహాసనమున నిలిపి, కర్ణాట రాజ్యస్థాపనాంకరమణీయ, సదాశివరాయ రాజ్యసంస్థాపక, సాధుకర్ణాట దీధన సంస్థాపక, కర్ణాటకేశ్వర నిర్యుహాచార్యు, అని కీర్తిపొందినాడు; చూడుడు.

ఉ|| ఏపున ద్రోహి భావము వహించిన సల్క-య తిమ్మ రాజు ది త్పాపనహాయ సల్క-య యుతెంబుగ శౌర్యముమీఱఁ గ్రుంచి వి! ద్వాపురియందు చాల ఘనుడయ్యె సదాశివరాయరాజ్య సంస్థాపకుడై సిరంగ వసుధావర రామనరేంద్రుడన్నతిక్. పద్య బాలభాగవతము.

నీ|| ఖలు నతిద్రోహి సల్క-య తిమ్మహరించి

సలక కర్ణాట రాజ్యంబునిలిపె. -వరస భూపా లీయము.

నీ|| ఒట్టాభిషేక విపద్యయంబునఁ బ్రోలు,

వెడలి క్రియానుజుల్ వెంట గొలువ

జీత్రమాటాభిఖ్య తెలగు నెన్నొండ సాం

ద్ర హరి ద్విపేంద్రనాదననిఁ జేరి,

ఖల జనస్థానవాసుల బహుర సధించి

మహిమ సలక ఖరసృయవడంచి

హరి వీరభట మహాదృతి నల్లి గంపింప

దురమున గడిసి తద్ద్రోహిఁ దునిమి

యనఘటర పార్జినేందర సధిగమించి

సాధు కర్ణాట విభవ సంస్థాపనంబు

పూని శరణాగతులైల్లఁ బ్రోచెరాము

డతడు నిజచరితంబు రామాయణముగ, -వసుచరిత్రము.

యః ఖడ్గైక సఖిః సహోజయుగో నిర్గత్య విద్యాపురాత్
లభ్యాన్ గుత్తిరౌ సదాశివమహీపాలం నిరాలమృతమ్
స్వామిద్రోహకృతః ప్రతీప నృపతిం నిర్జిత్యభద్రాసనే
కర్ణాటే భగవానివధ్రువమయం కీర్తా సహస్థాపయత్

-సర్వమేశకళానిధి.

మ|| మహి నెవ్వారెన సల్క-రాజ చినతి- మృత్యుప కరార
రుజాంబుహ విశ్వరూప తేర్చితాశికిం-బుప్పయ్యధ స్సిగ్ధ
విగ్రహ సాభాగ్య పరంపరాపరిధికిం-గర్ణాట కైశ్వర్య
నిర్యుహాచార్య భుజద్వయాధుంధ పరీ-వారుండు రా
మప్పకున్.

-సాంబోపాఖ్యానము.

ప్రేక్ష్యులలో రామరాయకు విజయనగర సామ్రాజ్యముపట్ల ఎట్టి ఆభిప్రాయము ఉండినది తెలియగలదు. తాను కృష్ణరాయనియట్లు ప్రబుడై యున్నందున రాజ్యహక్రమించుకొనునేమో అనభయము ప్రజలకును రాజకుటుంబము వారికిని ఉండకపోదు. కాని రామరాయ లట్టి అపవాదకు గురి కాకుండ అతి మెలకువతో మెలగి విజయనగర రాజ్యమును కాపాడినాడు. తురకలకు భీతిగలిపి 1565 వరకును తన రాజనీతి కాశల్యమునుచూపి వారి దాడులనుండి విజయనగర సామ్రాజ్యమును రక్షించినాడు. అతనికి తిరుమలరాయలను వేంకటాద్రియు చేదోడుగా నిలచి రాయలపేరు నిలబెట్టినారు. సదాశివరాయలు 1544లో రాజ్యమునకువచ్చి 1588 వరకును రాజ్యము చేసినట్లు శాసనములన తెలియుచున్నది. ఈ 24 సం॥రములలోను ఈసోదరత్రయమునకు రాజ్యకాంక్షయే ఉన్నయెడల సదాశివరాయలను ఎప్పుడయినను కడతేర్చి యుండురు గదా? కాని వారట్లుచేయలేదు. తొంబది ఆరేండ్ల వయస్సున

రామరాయలు విజయనగరసామ్రాజ్య సంగతులారము రత్నసింహాసనం (తొలికొట) వద్ద 1565లో తురకలచే నిహతుడైనాడని తిరుమలరాయలు సదాశివుని వేరనే మరిచుకొన్నట్లు విజయనగరములో రాజ్యము సాగించినాడు. తరువాత విజయనగరములో నిలచుటకు వీలులేక రాజధానిని వెనుకొండకు మార్చినాడు. అప్పటి కతడు తొంబదియేళ్ళత్రోకుగ్గ- ఇన్ని నాళ్ళు సదాశివరాయలను కంటిరెప్పగా కాపాడి ఆవయస్సున రాజ్యకాంక్షచేత ఆతనిని చంపినాడనైన నమ్మ వీలుకాకున్నది.

కాని, సదాశివరాయలయెడల ద్రోహముచేసి ఆర్యటివారతనిని సంపినారని కొందరు చరిత్రకారు లనుచున్నారు. వెంకయ్య కృష్ణకాస్తూరిగారు కొంచెమించుమించుగా అట్లే తేల్చినారు. నూయెల్ ఆమూలీ స్పష్టముగా వ్రాసినాడు 'సంధుదోరికి తే చాలనన్న హెరానుగారు వెనుకతాళము వాయించినార'.

వీ రందరను ఇట్లు వ్రాయుటకు వారికి గల ఆధారమేమిటి? 'వెడెరిక్' అనువాడు "ఈ తిరుమలరాయని కుమారుడు చెరలోనున్న రాజును చంపినాడు" అని వ్రాసాడు. అంటిక్విలోడు 'వెర్రాక్' అనువాడు తిరుమలరాయని కొడుకు రాజానేకాక తన తండ్రిని కూడా చంపినాడు అని వ్రాసినాడు. ఈతడే మరియొకచోట వేంకటపతి రాయలు సదాశివుని కొడుకును చంపి రాజును సింహాసనమునుండి తొలగించినాడు అని వ్రాసినాడు. ఈవ్రాతలతప్ప సదాశివరాయలను ఎవ్వరైనను చంపినట్లు చెప్పుటకు మరియెట్టి ఆధారమును లేదు. 'దువెర్రాక్' వ్రాతలు అసందర్భములును పరస్పర విరుద్ధములుగా ఉన్నవి. ఇంక 'వెడెరిక్' వ్రాత విగిలినది. సదాశివరాయలను చంపిన తిరుమలరాయని కొడుకెవడు అని ప్రశ్నించుకొని హెరానుగారు ఏకాడుకో నిర్ణయించుట కష్టమేకాని ఆర్యటి రాజులలో మిగుల ప్రఖ్యాతి గాంచిన వేంకటపతిరాయలే అయిఉంటాడని వ్రాసినై చినారు.

ఈవిషయమే నాకొక అనుమానమున్నది. సదాశివరాయలు కూడా తల్లికొట యానములో చచ్చిపోయి ఉంటాడనిన్నీ ఆసంగతి బయటికి తెలిసే సామంతులు తిరుగుబాటు చూపి స్వతంత్రు లవుతారనిన్నీ అందువల్ల రాజ్యవిచ్ఛేదము కలుగననిన్నీ తెలిచి, రాజనీతిజ్ఞుడైన తిరుమలరాయలు సదాశివుని మరణవార్తను కప్పిపుచ్చి రాజాన్నట్టుగానే విజయనగరములో వ్యవహరించినాడనిన్నీ ఎంతదాచి ప్రయత్నించినా రాజాదేవన్న సంగతి పైకి పాక్షి-పోయిన దనిన్నీ అందుచేతనే చుట్టుప్రక్కలనున్న సామంతరాజులు తిరుగుబాటు చూప ప్రయత్నించినారనిన్నీ అయినా 1588 వరకున్న మూడేండ్లు తిరుమలరాయ డెట్లెట్లో విజయనగరములో గడపి మరికార్యములేవని తెలియగానే వెనుకొండకు తేలివచ్చినాడనిన్నీ 1585 తరువాత సదాశివరాయల శాసనములు విజయనగరమునకు మారముగా నున్న ప్రదేశములో పుట్టినవనిన్నీ అట్లెందుకంటే దూరదేశములో నయినా తిరుగుబాటు కలుగకుండ ఉంచుటకనిన్నీ నాచోహ. కొటలో రాజాన్నాడని ప్రకటించి రాజ్యము సాగించుచుండిన తిరుమలరాయలు సదాశివుని ప్రజలకు చూపలేక పోయినప్పుడు ముసలివాడు రాజ్యలోభముచేత రాజును చంపినాడన్న నిష్కారణమైన అపవాదకు గురిఅయినాడని నాఅభిప్రాయము.

మహాశయులార! ఆధ్యక్షోపన్యాసములో విజయనగర చరిత్రము నంతటిని ఇమడ్చుట సాధ్యముకాని పని. ఇదిగాక సరియైన విజయనగర చరిత్రమునకు సాధనసామగ్రి యింకను చాలదు. మన కింతవరకును పరదేశీయుల వ్రాతలే ప్రమాదములుగా ఉపకరించినవి. కాని, దేశములో చరిత్రసాధనములు లేకపోలేదు. అవి అక్కడక్కడ అణగిపోయినవి. రాయలసీమలోని శాసనములలో ఏవో కొన్ని మాత్రము బయటికి వచ్చినవి. వేలకొలది శాసనములకు ఇంకను బయటికి తీయవలసి యున్నది. గుర్తికి సమీపమున అశోకుని శిలాశాసనములు దొరకునని ఎవరయినను అనుకొనిరా? ఈ అశోకుని శాసనములు రాయలసీమ చరిత్రమును ఆంధ్రుల చరిత్రమును చాల ప్రాచీనకాలమునకు తీసుకొనిపోయినవి. ఇట్లే ఇంక నట్టి వెచ్చపెచ్చట అణగి ఉన్నవో పాపము ప్రభుత్వ శాసనపరిశోధనశాఖవా రెంతవని చేసినను తరుగని పని. వారు ప్రయాణసౌకర్యములు గల స్థలములకే పోగలరుగాని దుర్గమస్థలములం డెట్లినగరములు భూగర్భితములయి అణగియున్నవో యే అడవులు బలీసిన క్రూరమృగాక్రాంతములైన తావులం డెట్లినాచరిత్రకాశములు మరుగుపడియున్నవో తెలిసికొనుటకైన తీరకకలదు. అట్లే తాళపత్రగ్రంథముల విషయములో కూడను. రాయలసీమలో పుట్టినన్ని గ్రంథములు ఆంధ్రదేశములో, మరి యెచ్చటను, పుట్టియుండలేదని కంఠోక్తిగా చెప్పవచ్చును. కాని వానిని బయటికి తీయుటకు ప్రయత్నించువారే ఈసీమలో కాన్పింప కున్నారు. చక్కని సారస్వతము నవ్వయి పోవుచున్నది. కాలజ్ఞాన మనుషేర ఏన్నో గ్రంథములున్నవి. వీనిలో చరిత్రకవయోగించు ఎన్ని విషయములు బండును. ఈమధ్య నాకట్టిదొకటి దొరకనది. ఇంటిలో పీడగా

233 గోవిందప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. మెల్ల 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

కందుకొనిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైన వచనములోకథలవలె పండిత సామర, శ్రీపురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మెల్ల భాగము 1-8 రు 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మెల్ల 4-8-0 ఈడర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవైటరు: రామా ఆండుకో, ఏలూరు.

బంగారముతో చేసినది

మకరధ్వజము (జర్తనీ)

“దాని నుపయోగించిన జరామరణము లుండవు”
తులము గొట్టుము రు 2. ర న శాస్త్రము.
ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యావధముల స్టాక్ యుంచువారలు!
ఇండో-జర్నల్ డ్రగ్స్ స్టోర్సు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

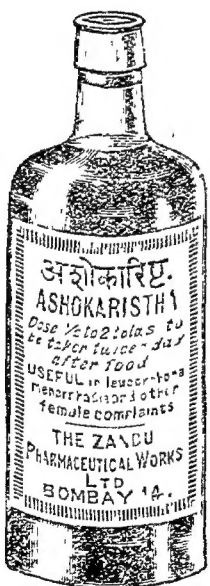
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు
అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నల్లనుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

జాందూగారి ఆశోకారిష్టము

(భైష్వ జ్యోరత్నావళి)

శ్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టూనిక్-వంటి దివ్యవృక్షము. మరన్ని శ్రీల బహిష్కర్తృవలన నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.

దీని నుపయోగించుటచేత గర్భవీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్మూల్యులగుదురు. శ్రీలకు ప్రసవము నకు వెనక అద్భుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—నల్లూరు-ది ఆరియల్ ఫార్మసీ.

రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ.

తెనాలి-వి కృష్ణ ఫార్మసీస్టోర్సు.

బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్తీశ్వర అండు కంపెనీ.

కాకినాడ-లక్ష్మీనారాయణ అండు కంపెనీ.

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

శుక్రబంధు

పంక దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కొక్క బాలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రవృద్ధిచేయు కట్టుటలో పేరుపొంది, శ్రీపురుషులకు నిరంతరప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన వాడెవడు లేడు. 25 మా. 2-8-0 17-8
శ్రీపురమండరి వైద్యశాల,
ఈశ్వరదాసు-రామాంధ్రపురంపాళ్ళు, గోదావరిజిల్లా.

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

NAVAMEHARI

గోసేయీ, తెలుపు, మాత్రవాళి గోగము, శరీరము నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల బద్ధకము, లుకోరియ, శుక్రవృద్ధిచే గలుగు బలహీనత వగైరాలకు, మాత్రసంబంధమైనవ్యాధులన్నిటికి అద్భుతవివారిణి. 12 గంటలలో గుణము పూర్వీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూర్తిగా కుదురును. ఇతర జ్వరము లన్నియు నిరుపయోగమైనప్పుడు, నిరాశచెందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చుకొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమువంటి గుణమును నమ్ముడు. తప్పక మీన్నే హితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి 1-8 ధర రు 8. తపోల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

“వశీకరలేహ్యము”

నె 5

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడగల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించు వీలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గోద్రాండ్రుల సంతానముకలిగించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో, బంగారంతో చేయబడినది. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరును. డబ్బా 80 రు 8, 80 రు. 5-8. జర్మనుక్యాపుస్ యొక్క గోసేయీ-కు 80, రు 2/8

1930-వ సం॥ డైరీక్వాలండరు 8 అణాలు.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలోసిటీ.

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

‘కాంట్రా నెప్టిన్’

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—
1. రామచంద్రరావు, 158, ప్రాజెక్టు, మద్రాసు-సోల్ ఏజెంట్లు
ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్
ఇతర కమిస్టులు అండ్, డ్రగిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

సరస్వతీపవర్చైస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును.